www.dhammaransi.com

ဟံသာဝတီ

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

သာသနာတော်ရေး

လျှောက်ထားချက်

၅၄၈၂

www.dhammaransi.com

မန္တလေးမြို့၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်သစ်
ရွှေကျင်ဂိုဏ်းလုံးဆိုင်ရာ
ဒသမအကြိမ်
သံဃာတော်အစည်းအဝေး၌
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

သာသနာတော်ရေး

လျှောက်ထားချက်

[၁၃၂၅-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၃-ရက်။]

ရန်ကုန်မြို့
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက်
၁၃၂၆-ခု (သာသနာ-၂၅၀၈) ၁၉၆၄-ခု

www.dhammaransi.com

၅၄၇၂

The Eighth U Nyun Memorial Publication

သာသနာတော်ရေး
လျှောက်ထားချက်

ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၅၄-ခု၊ ဩဂုတ်လ

ထပ်မံပုံနှိပ်ခြင်း

၁၉၅၄-ခု၊ စက်တင်ဘာလ

Made and Printed in the Union of Burma by
the Hanthawaddy Press, Rangoon.

★

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၅၃-နတ်မောက်လမ်းသွယ်ရှိ၊
ဟံသာဝတီပုံနှိပ်တိုက် အတွက် (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၀၀၃-
၀၁၁၄) ဦးဇော်ဝင်းက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

www.dhammaransi.com

စာပလ္လင်

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော သဒ္ဓံ,သဒါ သဗ္ဗံ နုယုဥ္စကော၊
ပညာပဗ္ဗဇိတော ပညံ, အနုယုဥ္စန္တိ သာသနေ။

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ။ ။သာသနာတော်ကို ကြည်ညို၍ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုခဲ့သော သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရား တရား သံဃာ့ကိစ္စကိုရင်း, ကျောင်းတိုက်ဝယ် ပြုရမည့် ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် ကိစ္စကိုရင်း သဒ္ဓါဆိုင်ရာ ဤကိစ္စအားလုံးကို အမြဲကြိုးစား အားထုတ်လေ့ရှိ၏။

ပညာပဗ္ဗဇိတ။ ။တရားတော်ပညာကို သိလို၍ ရဟန်းပြုခဲ့သော ပညာပဗ္ဗဇိတ ပုဂ္ဂိုလ်သည် စာပေသင်ကြားမှု ပို့ချမှု ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းမှုဟူသော ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စစုကို အမြဲကြိုးစား အားထုတ်လေ့ရှိ၏။

ဘယာပဗ္ဗဇိတ။ ။ရာဇဝတ်ဘေးကြောင့်ဖြစ်စေ,အသက်မွေးကြပ်မည့်ဘေးကြောင့်ဖြစ်စေ ရဟန်းပြုခဲ့သော ဘယာပဗ္ဗဇိတပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘေးလွတ်ဘို့အရေး အသက်မွေးချောင်မည့် အရေးကိုသာ ကြိုးစားအားထုတ်၏။

မိရိုးဘလာပဗ္ဗဇိတ။ ။ပြခဲ့သော ၃-မျိုးတွင်တိုက်ရိုက်မပါဝင်ဘဲဘာသာထုံးစံအတိုင်းသာမဏေပြုရာမှ ရဟန်းဖြစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဆရာကောင်းအထံနည်းခံမိလျှင်သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတ ပညာပဗ္ဗဇိတ အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်နိုင်၏၊ ထိုသို့မဟုတ်လျှင် ရီးတီးရားတားနှင့် လာဘ်လာဘ

www.dhammaransi.com

လိုလားသော အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သွားတတ်ပါသည်။

ပဋိသန္ထေနေခြင်းမျိုး။ ။လူ့ဝတ်ကြောင် ဘဝမှ ရဟန်းသာမဏေဘဝသို့ ကူးပြောင်းခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေအသစ် နေရခြင်းနှင့်တူ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေသူသည် ဖွားမြင်သောအခါ မိမိဖြစ်ရာ မိဘမျိုးရိုးထုံးစံအတိုင်းသာ သွားလာနေထိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရဟန်း သာမဏေ များလည်း မိမိကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးသော ဆရာသမားတို့၏ ရိုးရာထုံးစံအတိုင်းသာ စားဝတ်နေထိုင်မှုကို ပြုလေ့ရှိကြပါသည်။

အဋ္ဌကထာ။ ။ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ နာမေသာ ပဋိသန္ဓိ-ဂ္ဂဟဏသဒိသာ၊ ယထာ မနုဿာ ယတ္ထ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တိ၊တေသံ ယေဝ ကုလာနံ အာစာရံ သိက္ခန္တိ၊ ဝေံဘိက္ခူပိ(သာမဏေရာပိ)ယေသံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ တေသံ ယေဝ အာစာရံ ဂဏှန္တိ၊- [သဠာယတနသံယုတ်, အာသီဝိသ-ဝဂ္ဂ,စတုတ္ထသုတ်။]

ရည်ရွယ်ချက်။ ။ဤအဋ္ဌကထာကို ထောက်ထား၍ နောက်နောက် အမျိုးသားတို့သည် သဒ္ဓါ ပညာပဗ္ဗဇိတတို့တွင် ပါဝင်ကြသော သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသာမဏေကောင်းများဖြစ်ကြပါစေရန် ရည်သန်လျက် ဤလျှောက်လွှာစာတမ်းနှင့် နောက်ဆက်တွဲ ဝိနိစ္ဆယဌာန, ခုံဥပဒေ စိစစ်ချက်ကို ဆရာတော်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေ ပါသည်။ "ဟံသာဝတီ"

www.dhammaransi.com

နိဒါန်း

ဘာသာ လေးစားပါသည်

တပည့်တော်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ကြသော လူကြီး လူကောင်းများ, အစိုးရအရာရှိများ, စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအရာရှိအရာခံများ, အထက်တန်းကျောင်းဆရာများနှင့် ကျောင်းသားများကို မကြာမကြာ တွေ့ရပါသည်၊ ထိုသူများသည် တပည့်တော်များနှင့် ဘာသာရေးကိုဆွေးနွေးကြပါသည်၊ တချို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို ကောင်းကောင်း မသိကြသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကိုကား မိရိုးဘလာ အဖြစ်ဖြင့် လေးစားကြပါသည်။

အားလုံးသဘော တူနေခြင်း

လောက၌ မိမိ၏မိဘကို သူတပါးက အပြစ်တင်သည်ကို မခံချင်သကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အားလုံးပင် မိမိတို့ကိုးကွယ်ထားသော ရဟန်းသံဃာတော်များကို သူတပါးတို့က အပြစ်မြင်ခြင်းကို မခံချင်ကြပါ၊ ရဟန်း သံဃာတော်များကိုလည်း (အပြစ်တင်စရာမရှိအောင်) သီတင်းသုံးစေချင်ကြပါသည်၊တတ်နိုင်ပါလျှင် ရဟန်းတော်များက ကျေးရွာအသီးသီး၌ ကလေးသူငယ် တို့အား ပညာ သင်ပေး၍ ယဉ်ကျေး လိမ္မာအောင် သင်ပြစေလိုကြပါသည်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းများ၌လည်း ကမ္မဋ္ဌာန်းကို အမှန် ကြိုးစားသော ယောဂီသံဃာများကိုသာ ဖူးမြော်လိုကြပါသည်၊ ဤအချက်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရှင်ရော လူပါ အားလုံး သဘောတူသော အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

(သ) နိဒါန်း

ဤစာတမ်းကို စီစဉ်ရခြင်း

ဤသို့ ရဟန်းရှင်လူအများ၏ အလို ဆန္ဒကိုသိရပါသောကြောင့် (၁)ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏အလိုတော်ကို ဖေါ်ပြသော ဩဝါဒကထာ ဒေသနာတော်ကိုရင်း, (၂) ဗုဒ္ဓမြတ် စွာ၏အလိုတော်အတိုင်း သာသနာတော်ကို စောင့် ရှောက်ကြသော ရှေးဆရာတော်ကြီးများ၏ ဩဝါဒ ကထာတော်ကိုရင်း, (၃) ထိုဩဝါဒကထာဒေသနာ တော်နှင့် စွမ်းနိုင်သမျှ ကိုက်ညီအောင် တပည့်တော် များကိုယ်တိုင် ကျောင်းသံဃာတို့အား ညွှန်ပြလေ့ ရှိသော ဩဝါဒကိုရင်း ဤအစည်းအဝေး၌ လျှောက်ရ ပါသည်ဘုရား။

အထူးတောင်းပန်ခြင်း

ဩဝါဒကထာ ၃-ခန်းလုံးကို ရိုက်နှိပ်ပြီးမှ ဤ နိဒါန်းကိုရေးရပါသည်၊ နဂိုရ်ရည်ရွယ်ချက်မှာ တပည့် တော်များကိုယ်တိုင် တင်ဆက်ရန်မဟုတ်ပါ၊ သို့သော် တပည့်တော်များကိုယ်တိုင် တင်ဆက်ခြင်းကို လိုလား ကြသောကြောင့်သာ တပည့်တော်များကိုယ်တိုင် တင် ဆက်သည့် အနေအားဖြင့် ဤနိဒါန်းကို ရေးရပါ သည်၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌လာမည့် ဩဝါဒကထာ တို့ဝယ် "ဘုရား"ဟူသော အသုံးအနှုန်းများ မပါခြင်း နှင့် **"တတိယပိုင်း ဩဝါဒကထာ"**စသော အသုံး အနှုန်းများကိုပါ သည်းခံတော် မူကြပါရန် ရိုသေစွာ တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား။

ဇနကာဘိဝံသ

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

ဩဝါဒကထာ ပဌမပိုင်း

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ချမ်းသာဘို့ရန်ဘုရားပွင့်တော်မူလာခြင်း	...	၁
ကြိုးစားဘို့လိုခြင်း	....	၂
ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့် အသိဉာဏ်တိုးပုံ နှင့် လောက ၃-ပါး	...	၃
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အစွမ်း ၃-ပါး	...	၅
ပိဋကတ ၃-ပုံ, ဓမ္မနှင့် အဘိဓမ္မ	...	၅
သာသနာတော်၏ အသက်ဝိနည်း	....	၇
လဇ္ဇီသာလျှင် သာသနာစောင့်နိုင်	...	၈
သာသနာတော်,သိက္ခာ ၃-ရပ်	....	၈
သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ	...	၁၀
ဝိနည်းဥပဒေတော်	...	၁၀
သုတ္တန်တရားတော်	...	၁၁
အာဟာရနှင့် ဘုရားအလိုတော်	...	၁၁
လာဘသက္ကာရအပြစ်	...	၁၂
စာသင် စာချ ဩဝါဒ	...	၁၂
ဒုဿီလကို ရှုတ်ချတော်မူခြင်း	...	၁၃
အဂ္ဂိခန္ဓောပမ သုတ်တော်	...	၁၄
ပေါ့လျော့သော ရဟန်းဘဝ	....	၂၀
ထပ်၍ မြူမှုန်တင်သော ရဟန်းအဖြစ်	...	၂၀
သီလ၏ ခုဘဝအကျိုး	...	၂၁
တာဝန် ဆောင်တော်မူစေလိုခြင်း	...	၂၂
သံဃာများကို စောင့်ရှောက်စေတော်မူလိုခြင်း	...	၂၃
နောက်ဆုံးတရားတော်	...	၂၅

www.dhammaransi.com

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ

ဩဝါဒကထာ ဒုတိယပိုင်း

ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပရိသတ် ထိန်းတော်မူပုံ	....	၂၀
အာစရိယအမည်နှင့် လိုက်လျောတော်မူပုံ	...	၂၀
ဂုရုအမည်နှင့် လိုက်လျောတော်မူပုံ	....	၂၉
သီလကို အထူးစောင့်စည်းစေတော်မူလိုခြင်း	...	၃၁
မအပ်သောရှာမှုများကို မပြုစေလိုခြင်း	...	၃၂
ငွေအလှူ	...	၃၅
အတိုင်းအရှည်သိမှု ၃-မျိုး	...	၃၆
အကျိုးမများသောစကားရှောင်ပါ	...	၃၀
အရာရာ၌ သည်းခံစေတော်မူလိုခြင်း	...	၃၉
နာယကဂုဏ် ပြည့်စုံစေလိုခြင်း	...	၄၀
မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး	...	၄၃
ဒိပဲရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး	...	၄၅
ဉုးသီလ ဆရာတော်ဘုရားကြီး	...	၄၆

ဩဝါဒကထာ တတိယပိုင်း

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မပွင့်ပါလျှင်	...	၄၉
ရှေးရှေးမထေရ်များ ဝန်ဆောင်တော်မူခြင်း	...	၄၉
ဆရာဒကာ ရင်းနှီးစွာ ဆောင်ခဲ့ပုံ	...	၅၀
တာဝန်ဆောင်ပုံအကျဉ်း	...	၅၁
တိုင်းသူပြည်သား လေးစားပုံ	...	၅၁
တစတစ လျော့ခဲ့ရပုံ	...	၅၁
အကြောင်းအကျိုး စဉ်းစားရန်	...	၅၃
ထပ်မံစဉ်းစားဘွယ်	...	၅၃
သာသနာဘယ်သူဖျက်	...	၅၄
အတွင်းကျသူဖျက်	...	၅၅

www.dhammaransi.com

အကြောင်းအရာ **စာမျက်နှာ**

ဘာသာရေးကိစ္စဝယ် စဉ်းစားဘွယ် ... ၅၅
ဘုရားကိစ္စ ၅၈
သတ္တုအဂါရဝနှင့် သာသနာဖျက်ပုံ ... ၅၉
ဓမ္မအဂါရဝနှင့် စာမေးပွဲအကျိုး ... ၆၀
ဓမ္မအဂါရဝနှင့် သာသနာဖျက်ပုံ ... ၆၂
သံဃာ့ အဂါရဝ ... ၆၃
ခေါင်က မိုးလုံပါရဲ့လား ... ၆၄
သံဃာ့အဂါရဝ၏ သာသနာဖျက်ပုံ ... ၆၄
သိက္ခာ အဂါရဝ ... ၆၅
မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ... ၆၆
သမာဓိအဂါရဝ ... ၆၆
အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ ... ၆၇
ကျောင်းတိုက် ၂-မျိုးသာ ... ၆၇
ကျေးရွာကျောင်းများ ... ၆၈
အခြေခံ ကျောင်းတိုက် ... ၆၉
ပတိပတ္တိဌာန,ပရိယတ္တိဌာန ... ၇၀
နိဂုံး ... ၇၁

နောက်ဆက်တွဲ

ဝိနိစ္ဆယဌာနနှင့်ဝိနိစ္ဆယခုံဥပဒေစိစစ်ချက် ... ၇၉

www.dhammaransi.com

သာသနာတော်ရေး
လျှောက်ထားချက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဩဝါဒကထာ ပဌမပိုင်း

ချမ်းသာဘို့ရန် ဘုရားပွင့်တော်မူလာခြင်း

ဧကပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာ နုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။....

[ဧကင်္ဂုတ္တရ, ဧကပုဂ္ဂလဝဂ်ပါဠိတော်။]

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တည်းဟူသော ဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူလာခြင်းသည် လူ,နတ်အများ ချမ်းသာ ပွားကြောင်း ကောင်းသော စီးပွားရေးကြီးပွားရေးကို ညွှန်ပြဘို့သာ ဖြစ်ပါသည်၊ စကားတော်ကို လိုက်နာသော သတ္တဝါ

www.dhammaransi.com

များ၏ ဆင်းရဲဒုက္ခကို မချုပ်ကွယ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တဆူ၏ စကားတော်ကို လိုက်နာသူသည် (အစပဌမ၌ ကိုယ်နှုတ်စိတ်များကို ချုပ်တည်းထိန်းသိမ်းထားရသဖြင့်) ဆင်းရဲသည်ဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်ထင်မည်ဖြစ်သော်လည်း ချုပ်တည်းမှု ထိန်းသိမ်းမှု အလျှင်ရသောအခါ လွန်စွာ ပီတိသောမနဿဖြစ်၍ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် လာတတ်ပါသည်။

ကြိုးစားဘို့လိုခြင်း

တုမှေဟိ ကိစ္စမာတပ္ပံ,
အက္ခာတာရော တထာဂတာ၊
ပတိပန္နာ ပမောက္ခန္တိ,
ဈာယိနော မာရဗန္ဓနာ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် "ချမ်းသာသုခကို ကိုယ်တော်တိုင် ပေးမည်, ဒုက္ခမှ ကိုယ်တော်တိုင် ကယ်တင်မည်"ဟု မိန့်တော်မမူပါ၊ ပွင့်တော်မူလာသော ဘုရားအဆူဆူသည် ချမ်းသာကြောင်း နည်းလမ်းကိုသာ ညွှန်ပြတော်မူကြပါသည်၊ ထိုညွှန်ပြတော်မူသည့်အတိုင်း အပူတပြင်း အတင်းအားထုတ်မှု ဝီရိယကို ပြုဘို့ရန် တိုက်တွန်းတော်မူ၍ "ထိုအတိုင်းကျင့်လျှင် ဆင်းရဲဒုက္ခမှ မုချလွတ်ရမည်သာ"ဟု ဝန်ခံတော်မူ ကြပါသည်၊ ဤ မြန်မာနိုင်ငံလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်အတိုင်းသာ ကြိုးစားနိုင်ပါလျှင် ယခုဘဝ၌ပင်ချမ်းသာသုခရနိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။[ဓမ္မပဒ,မဂ္ဂဝဂ္ဂ,၂၇၆-ဂါထာ။]

www.dhammaransi.com

ဆရာတော်ကြီးများ သုခရတော်မူပုံ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားဒေသနာတော်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်တော်မူကြသော တပည့်တော်များ၏ ကျေးဇူးတော်အရှင် ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး, မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး, အောက်မြို့ကျေးရွာတို့၌ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒကို ပြန့်နှံ့စေတော်မူသော ဦးသီလ ဆရာတော်ဘုရားကြီး စသောဆရာတော်များသည်ကိုယ်တော်တိုင်ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ချမ်းသာသုခရတော်မူသည် အားလျော်စွာ ဂိုဏ်းသံဃာများကို ထိုသုခရကြောင်း ကောင်းသော စည်းမျဉ်းများကို ညွှန်ပြတော် မူကြပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုလို ဂိုဏ်းဂဏအရေး ဆွေးနွေးရတော့မည့် အခါဝယ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အလိုတော်ကို မြှော်ခေါ်တသ သတိတရရ ရှိကြဘို့ရာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အလိုတော်ကို ရှေးဦးစွာ လျှောက်ထားပါရစေဘုရား။

ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့် အသိဉာဏ်တိုးပုံ

"ဧကပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခဝေ ပါတုဘာဝါ မဟတော စက္ခုဿ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ" အစရှိသော (ဧကင်္ဂုတ္တရ, ဧကပုဂ္ဂလဝဂ်)ပါဠိတော်နှင့်အညီ ဘုရားရှင်တဆူပွင့်တော်မူလာသောအခါ ကမ္ဘာ လောက၌ ကြီးကျယ်သော ဉာဏ်စက္ခုအလင်းရောင် ထွန်းခပြောင် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဘုရားအဆူဆူသည် သတ္တဝါတို့အား အသိဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်လုံးကို ပေး

www.dhammaransi.com

တော်မူရာ ရောက်ပါပေသည်၊ မိမိတို့သည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မမူပါလျှင်····

သတ္တလောက သတ္တလောကအတွက် "အမြဲတွေ့မြင်ရသော လူသတ္တဝါ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့သာ ကမ္ဘာလောက၌ ရှိနေကြ၏"ဟု မှတ်ယူကြရပေလိမ့်မည်၊ "ပကတိမျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်သော ငရဲသတ္တဝါ ပြိတ္တာသတ္တဝါနှင့်နတ်ဗြဟ္မာတို့ရှိကြသေး၏" ဟုမျှ သိနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပါ။

ဩကာသလောက သတ္တဝါတို့ တည်နေရာ ဩကာသလောက ကြီးကိုလည်း "လူတို့နေရာ ဤကမ္ဘာမြေတပိုက်သာရှိ၏"ဟု မှတ်ထင်ကြရပေလိမ့်မည်၊ "ဤကမ္ဘာမြေအထက်၌ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏နေရာ ဩကာသလောကရှိသေး၏"ဟု၎င်း, "ဤကမ္ဘာမြေကြီးကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်၌လည်း ဆိုင်ရာအဆောက်အဦးတွေနှင့်တကွ ကမ္ဘာလောကအနန္တ ရှိသေး၏" ဟု၎င်း သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်ပါ။

သင်္ခါရလောက "ဤ ကမ္ဘာ လောကနှင့် တကွ အနန္တ ကမ္ဘာ တို့၌ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာဝတ္ထုတို့သည် မည်သူမျှ မဖန်ဆင်းနိုင်ဘဲ သူ့အကြောင်း အားလျော်စွာ တည်ရှိ နေကြသော ရုပ်အစု နာမ်အစု တွေသာ ဖြစ်၏၊ ရုပ်နှင့် နာမ်ကို ဖယ်ထား၍ မည်သည့်အရာဝတ္ထုမျှမရှိ" ဟုသိနိုင်ကြမည်မဟုတ်ပါ၊ ယခုသော်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူလာ၍ ကိုယ်စီကိုယ်င ဉာဏ်စက္ခုအလင်းကို ရကြ

www.dhammaransi.com

သောကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်ကို နာယူကြရသော မိမိတို့မှာ ယုံမှားသံသယ ကင်းရှင်းစွာဖြင့် သတ္တ, ဩကာသ, သင်္ခါရ ဟူသော လောက၏ အကြောင်းကို သိမြင်ကြရပါသည်။

ဉာဏ်တော်အစွမ်း ၃-ပါး

သတ္တဝါ တို့အား ဉာဏ်စက္ခု၊ အလင်းရောင်ကို ပေးနိုင်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မူလအရင်းခံ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သည် လွန်စွာ ထက်မြက်တော် မူပါသည်၊ (၁) သိသင့် သိဘွယ် အသွယ်သွယ်သောအကြောင်းအရာကို ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်ခြင်း,(၂) ထိုသို့သိအပ်ပြီးသော တရားဓမ္မတို့၏ ဟောပြ၍ ဖြစ်နိုင်လောက်သော အခြင်းအရာ (တရားဆင်နည်း)အသီးသီးကို အပြီးတိုင် အဆုံးတိုင် သိမြင်တော်မူနိုင်ခြင်း,(၃)တရားတော်ကို နာယူမည့် သတ္တဝါတို့၏အလိုဆန္ဒကိုငှင်း,ရှေးဘဝက ပါလာသော အထုံဝါသနာကိုငှင်း,သဒ္ဓါ ပညာစသော ဣန္ဒြေတို့၏ အနုအရင့်ကိုငှင်း နှိုင်းချင့်ခွဲခြား၍ ကွဲကွဲပြားပြား သိတော်မူနိုင်ခြင်း၊ ဤသို့အားဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်မှာ ၃-ဖြာသော အစွမ်းသတ္တိထူးနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။

ပိဋက ၃-ပုံ

ထိုဉာဏ်တော်အစွမ်းဖြင့် သတ္တဝါတို့၏အကျိုး‌ငှါ·မနေမနား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်များကို အမျိုးအစားအားဖြင့် ခွဲခြားလျှင်“ဓမ္မနှင့် ဝိနယ”ဟု ရှေးဦးစွာ ၂-မျိုးကွဲပြားပါသည်၊ ဓမ္မကိုတဖန်ခွဲခြားပြန်လျှင် “ဓမ္မ, အဘိ-

www.dhammaransi.com

ဓမ္မ''ဟု ၂-မျိုးကွဲပြားသောကြောင့် ထို ၃-မျိုး ကိုပင် ''ပိဋကတ် ၃-ပုံ''ဟုပဥ္စမသံဂါယနာတင်တော်မူစဉ်ကပင် အရှင်မဟာကဿပ စသော ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ နာမည်အသီးအသီးဖြင့် သတ်မှတ်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ဓမ္မနှင့် အဘိဓမ္မ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဓမ္မတို့ကို ဟောတော်မူသောအခါ တရားနာယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လက်ခံနိုင်ရုံသာဟောတော်မူ၍ တရားသဘော ရှိသလောက် အကျယ်တဝင့် ဟောတော်မမူပါ၊ ထိုသို့ လက်ခံနိုင်ရုံသာ ဟောတော်မူသောကြောင့် တရားနာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် တရားတော်ကို သဘောကျ၍ လိုက်နာနိုင်ကြ- ကျင့်ကြံနိုင်ကြရကား ထိုက်တန်သော လောကချမ်းသာ, လောကုတ္တရာ ချမ်းသာကို ကိုယ်စီကိုယ်င ရရှိကြပါသည်၊ ထိုဓမ္မကိုပင် ''သုတ္တဓမ္မ=သုတ္တန်တရား''ဟု အများနားလည်ကြပါသည်။

အဘိဓမ္မ

အဘိဓမ္မ၌ကား တရားနာယူသူတို့၏ သိမှုကိုပဓာနမထားဘဲ တရားသဘာဝရှိသမျှကို အကျယ်တဝင့် ဟောပြတော်မူပါသည်၊ အထူးအားဖြင့် ''ဤကား ရုပ်, ဤကား နာမ်''ဟု ခွဲခြား၍ ရုပ် နာမ်တို့၏ သတ္တိကိုပါ ပြတော် မူသောကြောင့် အဘိဓမ္မကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် နားလည် သောအခါ ''ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, ငါ,သူတပါး, ယောကျ်ား,မိန်းမ'' ဆိုသည်မှာ''နာမ်ရုပ် ၂-ရပ် ပေါင်းစပ်နေသောအရာတွေသာ''ဟု ရှင်းလင်း ပြတ်သား နားလည်ကြရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ''အဘိ—သုတ္တန် ပါဠိတော်ထက်

www.dhammaransi.com

သာလွန် ထူးခြားသော+ဓမ္မ–တရားတော်''ဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ် နာမည်တပ်၍ ''အဘိဓမ္မာ''ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြပါသည်။

ဝိနည်း

ဝိနည်း ပိဋကတ်တော်မှာမူ ရဟန်းတော်များအတွက် ကိုယ်နှင့်နှုတ်ကို ယဉ်ကျေးအောင် ညွှန်ပြသော တရားတော်ဖြစ်ပါသည်၊ ဝိနည်းတော်အတိုင်း ပြောဆို နေထိုင်သော ရဟန်းတော်ကို မကြည်ညိုသေးသော လူဝတ်ကြောင်များသည် ကြည်ညိုကြပါသည်၊ ကြည်ညိုပြီးသော လူဝတ်ကြောင်များလည်း ပို၍လေးစားကြပါသည်၊ ''ရဟန်း သာမဏေ'' ဟူသောအဖြစ်သည်ပင် ဝိနည်းတော်စည်းကမ်းအတိုင်း စီစဉ်ပြုလုပ်မှ အစစ်အမှန် ဖြစ်နိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းကို ''သာသနာတော်၏အသက်''ဟု ရှေးဆရာမြတ်တို့ အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြပါသည်။

သာသနာတော်၏ အသက်

ထိုသို့ သတ်မှတ်တော် မူခဲ့ကြသည့်အတိုင်း ဝိနည်း တရားတော်သည် သာသနာတော်၏ အသက်ပင်ဖြစ်ပါသည်၊ ဝိနည်းတော်သာ ကွယ်ပပါလျှင် သာမဏေ အစစ် ရဟန်းအစစ် မဖြစ်နိုင်ရုံသာမက, ရဟန်းသာမဏေ အစစ် ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဝိနည်းတော် အတိုင်း မကျင့်ကြံ မလိုက်နာဘဲ သွားလာ နေထိုင်ပါမူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သာသနာတော်၌ အသက်တို ရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်၊ လူထွက်ရ လောက်အောင် အပြစ်မကြီးကျယ်သော်လည်း အသေးအငယ် သိက္ခာ

www.dhammaransi.com

ပုဒ် ဥပဒေတော်များကို လွန်ကျူးနေလျှင် လူမဟာဘဝ ဖြင့် အသက်ရှင်နေရသူကဲ့သို့ လွန်ကျူးသမျှ သိက္ခာ ပုဒ်ငယ်များအတွက် မကျန့်းမမာနှင့် သာသနာတော် တွင် အသက်ရှင်နေသူသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

လဇ္ဇီသာလျှင် သာသနာစောင့်နိုင်

ဝိနည်း ဥပဒေတော်ကို မကျူး ကျော်ဘဲ စောင့်ထိန်း၍ ဝိနည်း ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စ၌ အဂတိ မလိုက်စားသော ရဟန်းတော်များကို "လဇ္ဇီ" ဟု ခေါ်ပါသည်၊ ထိုလဇ္ဇီ ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် သာသနာ တော်ကို မကွယ်ပအောင် စောင့်ထိန်း နိုင်ပါသည်၊ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်ကား မိမိပြုထားသော မကောင်းမှုကို ပင် ဝိနည်းတော်အားဖြင့် အပြစ်မရှိလေဟန် ကြံဖန် ပြောဆို၍ ဝိနည်းတရားတော်ကို ပယ်ရှားလျက် သာ သနာတော်ကို မပျက်-ပျက်အောင် ဖျက်ဆီး တတ်ပါ သည်၊ ထို့ကြောင့်—

> "အနာဂတေ လဇ္ဇီ ရက္ခိဿတိ လဇ္ဇီ ရက္ခိဿတိ=အနာဂတ်ကာလ၌ လဇ္ဇီ သူမွန် သီလဝန် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းက သာသနာတော် မကွယ်ပအောင် စောင့်ရှောက်ရစ်လိမ့်မည်"-

ဟု ၃-ကြိမ်တိုင်တိုင် ရှေးရှေးဆရာတော်တို့ ကြွေး ကြော်တော် မူခဲ့ကြပါသည်။

သာသနာတော်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမတော်ကို ပါဠိလို "သာသနာ"ဟု ခေါ်ပါ သည်၊ ထိုသာသနာတော်သည် ပရိယတ် ပဋိပတ်

www.dhammaransi.com

ပတိဝေဓအားဖြင့် ၃-ပါးရှိပါသည်၊ သင်ယူပို့ချအပ်သော သုတ် ဝိနည်း အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ် ၃-ဖြာသည် ပရိယတ်သာသနာတော်မည်ပါသည်၊ ထိုပိဋကတ်တော်ဖြင့် ဟောဖော်ညွှန်ပြအပ်သော သီလမှစ၍ အကျင့်သိက္ခာသည် ပတိပတ် သာသနာတော် မည်ပါသည်၊ ထိုအကျင့်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သည် ပတိဝေဓ သာသနာတော်မည်ပါသည်။

သိက္ခာ ၃-ရပ်

ပိဋကတ် ၃-ဖြာဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ပတိပတ် သာသနာတော်၏ လိုရင်းမှာ—သီလ သမာဓိ ပညာ ဤ ၃-ပါးသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထို ၃-ပါးကိုပင် ရဟန်းတော်တို့ ကျင့်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် သိက္ခာ ၃-ပါးဟု အသိအမှတ် ပြုထားကြပါသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော် မူပြီး၍ ဓမ္မစကြာစသော တရားတော်ကို ဟောတော်မူလျှင်ပင် ပရိယတ် ပတိပတ် ပတိဝေဓ ဟူသော သာသနာတော် ၃-ရပ်သည်၎င်း, သီလ သမာဓိ ပညာဟူသော အကျင့်သာသနာ သိက္ခာ ၃-ရပ်သည်၎င်း ထင်ရှား ပြတော်မူပြီး ဖြစ်ပါတော့သည်။*

---

*မှတ်ချက်။ ။ဓမ္မစကြာသည် ပရိယတ်သာသနာတော် ဖြစ်၍ ဓမ္မစကြာ၏ ကျင့်စဉ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါသည် ပတိပတ် သာသနာတော် ဖြစ်ပါသည်၊ အရှင် ကောဏ္ဍည မထေရ်သိအပ်သော တရားတော်သည် ပတိဝေဓ သာသနာတော် ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုဓမ္မစကြာ၏ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ၌ပင် ''သီလ သမာဓိ ပညာ'' ဟူသော သိက္ခာ ၃-ပါး ပါဝင်ပါသည်၊ ဤသို့ ဓမ္မစကြာ တရားကို ဟောတော် မူရင်းပင်

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာသနာတော် ၃-ဖြာ သိက္ခာ ၃-ရပ်ကို ပညတ်တည်ထားတော်မူသောအခါ ထို သိက္ခာ ၃-ရပ်ကိုကျင့်၍ ထိုသာသနာတော်၏ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်မည့် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာတော်အဖွဲ့လည်း ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅-ပါး အမှူးထား၍ တဖြည်းဖြည်း တိုးပွားလာခဲ့ပါသည်၊ အရှင်သာရိပုတြာ, အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် လက်ဝဲ လက်ျာတော်ရံ အဂ္ဂသာဝက ၂-ပါးသည်ပင် ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅-ပါး တွင် ပါဝင်သော အရှင်အဿဇိမထေရ်၏ သာသနာ့ ဝန်ဆောင်မှုကြောင့် ဘိက္ခုအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူကြ၍ သာသနာ့ဝန်ဆောင် ထိပ်ခေါင်တင် အရှင်များ ဖြစ်လာကြရပါသည်။

ဝိနည်း ဥပဒေတော်

ဤနည်းအားဖြင့် သာသနာ့ ဝန်ထမ်း ရဟန်း သံဃာတော်များ တိုးပွား၍ လာသောအခါ တချို့ သံဃာများ၏ ဝတ်ပုံ စားပုံ သွားလာ ပြောဆိုပုံမှ စ၍ မကျန မယဉ်ကျေးမှုကြောင့် သံဃာတော်အချင်းချင်း မကြည်ညိုနိုင်, လူဝတ်ကြောင် ဒါယကာ ဒါယိကာမ တို့၏ မကြည်ညိုနိုင်လောက်သော အပြုအမူတွေ ပေါ်ပေါက်၍ လာလေရာ, ထိုအပြုအမူများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်

သိက္ခာ ၃-ရပ်ဖြင့် သိမ်းကျုံးအပ်သော သာသနာ ဗြဟ္မစရိယကိုပြတော်မူပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "တံဓမ္မံဒေသေန္တော ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ" ဟု ထိုထိုပါဠိတော်၌ မိန့်တော်မူပါသည်။

www.dhammaransi.com

စည်းကြဘို့ရန် စည်းကမ်း နည်းလမ်းကို ညွှန်ပြသော ဝိနယဥပဒေတော် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပါသည်၊ ထို ဥပဒေတော် အတိုင်းသာ သွားလာနေထိုင် ပြောဆို စောင့်စည်းနိုင်ပါမူ သံဃာတော်များအပေါ်၌ မကျေ နပ် မကြည်ညိုသူဟူ၍ ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။

သုတ္တန် တရားတော်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမည့် ရဟန်း တော်များ အတွက် အပြောအဆို အနေအထိုင် ယဉ်ကျေး ငြိမ်သက်ရုံဖြင့် မပြည့်စုံသေးရကား သုတ္တန် တရားတော်ဖြင့် စိတ်နေ စိတ်ထား ကိုပါ ယဉ်ကျေး နည်း အဖြာဖြာကို ညွှန်ပြတော်မူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းများသည် ဝိနည်း ဥပဒေသကို လိုက် နာ၍ ကိုယ်နှုတ် ၂-ပါးကို ငြိမ်သက်စွာထားနိုင်ကြ သည့်ပြင် တရားတော်၏ သွန်သင်မှုကို နာယူကာ အတွင်းစိတ်ဓာတ်ကိုပါ ထိန်းသိမ်း စောင့်စည်းနိုင်ကြ ပါသည်။

အာဟာရနှင့် ဘုရားအလိုတော်

ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာသည် ရဟန်းတော် တို့၏ အစာ အာဟာရ စား သောက်ကြရာ၌ သာသာယာယာ မက်မက်မောမော စားသောက်ကြခြင်းကို လွန်စွာ အပြစ် တင်တော် မူပါသည်၊ "ဘောဇနေ မတ္တ ညုတာ" ဟူသော စရဏတပါး အဖြစ်ဖြင့် သာသ နာတော်အကျိုးရကို ဆင်ခြင်ကာ နှိုင်းနှိုင်း ချိန်ချိန်သာ စားသောက် စေတော်မူလိုပါသည်၊ အကယ်၍ ဖြစ်နိုင်

www.dhammaransi.com

လျှင် ထိုသို့ သာသာ ယာယာ စားသောက်မှုကို သာသနာတော်တွင် ရဟန်းဘ၀ဖြင့် နေခွင့်မရသော ပါရာဇိက အာပတ် အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်တော်မူစရာ ရှိပါသည်၊ သို့ရာတွင် အမြဲ သုံးစွဲနေရသော အစာ အာဟာရ ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုမျှလောက်တင်းတင်း ကြပ်ကြပ် ပညတ်တော် မမူဘဲ ခရီးသွားစဉ်ရိက္ခာ ပြတ်၍ သေရှာသော သားကလေး၏ အသားကို မိဘ ၂-ပါးတို့ စားရပုံ ဥပမာပြ၍ ဆုံးမတော်မူပါ သည်။ [နိဒါန သံယုတ်,မဟာဝဂ္ဂ ပါဠိတော်။]

လာဘသက္ကာရ အပြစ်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းတော် တို့၏ ပစ္စည်းလာဘ်ကို ရဘို့ရန် ကြိုးစား ခြင်း, အရိုအသေ ခံရဘို့ရန် ကြိုးစား ခြင်း, နာမည်ကျော်ကြား ထင်ရှားအောင် ကြိုးစား ခြင်းကို ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချတော် မူပါသည်၊ ထိုကဲ့သို့ "နာမည် ကျော်ကြား၍ လာဘ်များအောင်အားထုတ် မှုကို အစာကို မက်၍ ငါးမျှားချိတ်ကို မျိုမိသော ငါးနှင့်တူ၏" ဟု မိန့်တော် မူပါသည်။ [နိဒါနဝဂ္ဂ, လာဘသက္ကာရသံယုတ် ပါဠိတော်။]

စာသင်စာချ ဩဝါဒ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းတော် တို့၏ ပိဋကတ်ကို သင်ယူ ကြရာ၌ လာဘ် ရအောင်, နာမည် ကျော်ကြားအောင် သင်ယူခြင်းကို မြွေအဖမ်းမတတ်၍ မြွေအကိုက်ခံရသော အလမ္ဗါယ်သမားကဲ့သို့ စာသင်ပုံ စာချပုံ စိတ်ထား မတတ်၍ "ကုသိုလ်တပဲ ငရဲတပိဿာ" ဟူသော စကား

www.dhammaransi.com

အတိုင်း "အကုသိုလ်တရား တိုးပွားစေသော သင်ယူပို့ချခြင်း"ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် သင်ယူ အပ်သောတရားတော်မှ အနှစ်သာရတွေကိုမှတ်သား၍ကျင့်ကြံဘို့စိတ်ထား, သာသနာတော်ကို ပြုစုလိုသောစိတ်ထားဖြင့် သင်ယူခြင်းကိုကား မြွေကိုဖမ်းတတ်သော အလမ္ပါယ်သမား၏ ထိုမြွေကို ဖမ်းပြီးလျှင် အလမ္ပါယ်ပြခြင်းဖြင့် အကျိုးရပုံနှင့် တူစွာ "ကုသိုလ်တရား တိုးပွားသော သင်ယူပို့ချခြင်း"ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ [မူလပဏ္ဏာသ,ဩပမ္မဝဂ် ပါဠိတော်။]

ဒုဿီလကို ရှုတ်ချတော်မူခြင်း

ပါရာဇိကအမှုကို ပြုပြီး၍ မိမိကိုယ်ကို ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေသူကို "ဒုဿီလ"ဟု ခေါ်ပါသည်၊ ထို ဒုဿီလရဟန်းတုများကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ပြင်းပြင်းပြပြ ရှုတ်ချတော်မူပါသည်၊ "ဒုဿီလ-သီလမရှိသူ"ဟုငင်း, ပါပဓမ္မ-ယုတ်မာသောသဘောရှိသူ"ဟု ငင်း, "အသုစိ-မစင်မကြယ် ရွံစဘွယ်"ဟု ငင်း, သင်္ကဿရသမာစာရ-သူတပါးတို့က ယုံမှားသံသယဖြင့် မှတ်ထင်စရာအကျင့်ရှိသူ"ဟုငင်း, "ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တ- ဖုံးထားအပ်သောအမှုရှိသူ"ဟုငင်း, "အသမဏသမဏပဋိည-ရဟန်းအစစ် မဟုတ်ပါဘဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေသူ"ဟုငင်း,"အဗြဟ္မစာရီဗြဟ္မစာရီပဋိည-မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူမဟုတ်ပါဘဲ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူဟူ၍ ဝန်ခံနေသူ"ဟုငင်း, "အန္တောပူတိက-အတွင်းကပုပ်နေသူ"ဟုငင်း, "အဝဿုတ-ရာဂမိုယ်းရေ စိုနေသူ" ဟုငင်း, "ကသမ္ဗုဇာတ- အသုံးမကျ

www.dhammaransi.com

သော အမှိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်နေသူ''ဟု၎င်း ဤသို့ အမျိုးမျိုး အမည်နာမဖြင့် ရှုတ်ချတော်မူပါသည်။ [သတ္တကအင်္ဂုတ္တိုရ်,မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်။]

အဂ္ဂိခန္ဓောပမ သုတ်တော်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဒုဿီလ ရဟန်းများလည်း ပါရှိသော ရဟန်းတော်အများနှင့် အတူ ကောသလတိုင်း ဝယ် ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူစဉ် အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၍နေသော သစ်ပင်ခေါင်းကြီးကို မြင်တော်မူ၍ လမ်းခရီးမှ ဖဲတော်မူကာ တခုသော သစ်ပင်အောက်၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် အောက်ပါ ပြဿနာကို မေးတော်မူပါသည်။

(၁) ရဟန်းများတို့…ဟိုမီးပုံကြီးကို မြင်ကြရဲ့လား၊ အဲဒီမီးပုံကြီးကို ပွေ့ဖက်၍မီးပုံကြီးအနီးအပါး၌ ထိုင်မှုအိပ်မှုကိုပြုခြင်း, လက် ခြေအင်္ဂါ လွန်စွာနူးညံ့သော သတို့သမီးကို ပွေ့ဖက်၍ သတို့သမီးအနီးအပါး၌ ထိုင်မှုအိပ်မှုကိုပြုခြင်း, ဤ ၂-မျိုးဝယ်အဘယ်ပြုခြင်းက ကောင်းမြတ်သနည်းဟု မေးတော်မူပါသည်၊ ထိုအခါ ရဟန်းများသည် ''လက်ခြေအင်္ဂါ လွန်စွာ နူးညံ့သောသတို့သမီးကိုပွေ့ဖက်၍ အနီးအပါး၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းက ကောင်းမြတ်ပါကြောင်း''လျှောက်ပါသည်။*

---

*မှတ်ချက်။ ။မီးပုံကြီးကိုဥပမာပြု၍ ဟောတော်မူအပ်သော သုတ်တော်ကို ''အဂ္ဂိခန္ဓောပမသုတ်'' ဟုခေါ်၏။

www.dhammaransi.com

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မိန့်တော် မူသည်မှာ– ရဟန်းများတို့···· ငါဘုရား မိန့်တော်မူမည်။ ဒုဿီလဖြစ်နေသော ရဟန်းအတွက် မီးပုံကြီး ကိုပွေ့ဖက်၍ ထိုင်ခြင်းအိပ်ခြင်းသည် ကောင်း သေး၏၊ အကြောင်းမှာ– ထိုသို့ နေထိုင်မှု ကြောင့် ဒုဿီလရဟန်းအတုမှာ သေရုံသာ, သို့မဟုတ်-သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့မရောက်နိုင်ပါပေ၊ လက် ခြေအင်္ဂါ နုနယ်စွာသော သတို့သမီးကို ပွေ့ ဖက်၍ ထိုင်မှုအိပ်မှုကြောင့်ကား အပါယ်ငရဲ သို့ ရောက်စရာရှိလေသည်။

(၂) ရဟန်းများတို့··အားကောင်းသောယောကျ်ား တယောက်သည် ခိုင်မြဲစွာကျစ်အပ်သော သား မြီးကြိုးဖြင့် ခြေသလုံးတို့ကိုရစ်ပတ်၍ ပွတ်တိုက် အပ်သည်ရှိသော် ထိုသားမြီးကြိုးသည် အရေ ပါး အရေထူ အသား အကြော အရိုးတို့ကို တခုပြီးတခုဖြတ်လျက် ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိခိုက် ရာ၏၊ ထိုသို့ ပွတ်တိုက်ခံရခြင်းထက် ဒုဿီလ ရဟန်း၏ လူ့ဝတ်ကြောင်တို့ ရှိခိုးဝပ်ချမှုကိုသာ ယာခြင်းက သာ၍ ကြောက်ဘွယ် ကောင်းပေ သည်၊ အကြောင်းမှာ– ထိုသို့ ပွတ်တိုက်မှု ကြောင့် သေရုံသာ,သို့မဟုတ်-သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့ မရောက် နိုင်ပါပေ၊ လူ့ဝတ်ကြောင်တို့၏ ရှိခိုး ဝပ်ချမှုကို

www.dhammaransi.com

သာယာခြင်းကြောင့်ကားအပါယ်ငရဲသို့ ရောက်နိုင်လေသည်။

(၃) ရဟန်းများတို့··အားကောင်းသောယောကျ်ား၏ဆီဖြင့်သွေးကာ လွန်စွာထက်သော လှံဖြင့် ရင်ဘတ်ကို တည့်တည့် အထိုးခံရခြင်းထက် ဒုဿီလဖြစ်ပါလျက် လူကြီး လူကောင်းတို့၏ လက်အုပ်ချီမှုကို သာယာခြင်းသည် သာ၍ ကြောက်စရာကောင်း၏၊ အကြောင်းမှာကား- ရင်ဘတ်ကို လှံထိုးခံရခြင်းကြောင့် သေရုံသာ, သို့မဟုတ်-သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့မရောက်နိုင်ပါပေ၊ဒုဿီလ အဖြစ်ဖြင့် ရှိခိုးမှုကို သာယာခြင်းကြောင့်ကား အပါယ်ငရဲသို့ရောက်နိုင်လေသည်။

(၄) ရဟန်းများတို့-အားကောင်းသောယောကျ်ား တယောက်က မီးမီး၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို မီးလျှံ တောက်နေသော သံပြားဖြင့် ရစ်ပတ်ထားခြင်း ကို ခံရခြင်းထက် ဒုဿီလဖြစ်လျက် လူကြီး လူကောင်းတို့၏ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို (ခန္ဓာကိုယ်မှာ) ဝတ်ရုံရစ်ပတ်ခြင်း သည် သာ၍ ကြောက်စရာ ကောင်း၏၊ အကြောင်းမှာကား- ထိုမီးလျှံ တောက်သော သံပြားဖြင့် ရစ်ပတ်ခံရခြင်းကြောင့် သေရုံသာ, သို့မဟုတ် သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့မရောက်နိုင်ပါပေ၊ လူကြီး လူကောင်းတို့၏ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော

www.dhammaransi.com

သက်နိုးကို ဒုဿီလ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ကား အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်စရာရှိလေသည်။

(၅) ရဟန်းများတို့-အားကောင်းသောယောကျ်ားတယောက်က အလွန်ပူသော သံချိတ်ဖြင့် ပါးစပ်ကို ဆွဲဖွင့်၍ မီးအလျှံတောက်နေသော သံတုံးကို ထည့်သွင်း လိုက်သည် ရှိသော် ထိုသံတုံးသည် နှုတ်ခမ်းကိုငင်း,ခံတွင်းကိုငင်း, လျှာကိုငင်း,လည်ချောင်းကိုငင်း, ရင်ကိုငင်း အဆက်ဆက် လောင်ပြီးလျှင် အူသေးအူမတို့ကို ယူဆောင်လျက် အောက်သို့ ထွက်လာရာ၏၊ ထိုမျှလောက်ဒုက္ခပေးသော သံတုံးကို မျိုရခြင်းထက် လူ့ဝတ်ကြောင်တို့၏ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းကို ဒုဿီလအဖြစ်ဖြင့်စားခြင်းသည်ကြောက်ဘွယ်ကောင်းလှ၏၊ အကြောင်းမှာကား-ထိုသံတုံးကို မျိုရခြင်းကြောင့် သေရုံသာ, သို့မဟုတ် သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာ ဖြစ်စရာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့ မရောက်နိုင်ပါပေ၊ သဒ္ဓါ၍ လှူအပ်သော ဆွမ်းကို ဒုဿီလ အဖြစ်ဖြင့် စားခြင်းကြောင့်ကား အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်စရာရှိလေသည်။

(၆) ရဟန်း များတို့ .... အား ကောင်းသော ယောကျ်ားတယောက်က ပခုံးကိုင်၍ အလွန်ပူသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်(ခဏ်,ထိုင်ခုံ)

www.dhammaransi.com

၌ ထိုင်စေခြင်း, အိပ်စေခြင်းကို ခံရခြင်းထက် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်(ခရင်,ထိုင်ခုံ)ကို ဒုဿီလ အဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲရခြင်းသည် သာ၍ကြောက်ဘွယ်ကောင်း လှ၏၊ အကြောင်းမှာကား- ထိုအလွန်ပူသော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်(ခရင်,ထိုင်ခုံ)၌ ထိုင်ရ အိပ်ရခြင်းကြောင့် သေရုံသာ, သို့မဟုတ်— သေလုမလောက် ဒုက္ခရောက်ရုံသာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့ မရောက်နိုင် ပါပေ၊ သဒ္ဓါ၍ လှူအပ်သောခရင်,ထိုင်ခုံကို ဒုဿီလအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ကား အပါယ်ငရဲသို့ ရောက် စရာရှိလေသည်။

(၇) ရဟန်း များတို့ .... အား ကောင်း သော ယောကျ်ားတယောက်က ဉးခေါင်းစောက်ထိုး ထား၍ ခြေ ၂-ချောင်းကို ကိုင်လျက် အလျှံ တောက်နေသော သံရည်အိုးထည်း၌ ပစ်ချ ရာ၏၊ ထိုသို့အပစ်ချခံရ၍ အမြှုပ်ကလေးတွေ ဖြစ်စေလျက် ပွက်ပွက်ဆူပြီးလျှင် အထက်သို့ ပေါ်လာလိုက် အောက်သို့ မြှုပ်သွားလိုက် ဘေးသို့ ရောက်သွားလိုက် အားဖြင့် ကျက်၍ နေရခြင်းထက် သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူအပ်သော ကျောင်း၌ ဒုဿီလအဖြစ်ဖြင့် နေခြင်းသည် သာ၍ ကြောက်ဘွယ်ကောင်း၏၊ အကြောင်း မှာကား- ထိုကဲ့သို့ ကျက်၍ နေရခြင်းကြောင့် သေရုံသာ, သို့မဟုတ်-သေလုမလောက် ဒုက္ခ

www.dhammaransi.com

ရောက်ရှိသာ ရှိ၏၊ အပါယ်ငရဲသို့ကားရောက်စရာ မရှိပါပေ၊ သဒ္ဓါ၍ လှူအပ်သော ကျောင်း၌ ဒုဿီလအဖြစ်ဖြင့် နေခြင်းကား အပါယ်ငရဲသို့ ရောက်စရာရှိလေသည်။

တရားအဆုံး၌ ဖြစ်ပျက်ပုံ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သဒ္ဓါ၍ လှူအပ်သော ပစ္စည်းများကို ဒုဿီလအဖြစ်ဖြင့် သုံးစွဲနေခြင်း၏ အပြစ်ကို ဤအဂ္ဂိခန္ဓောပမသုတ်ဖြင့် ဟောပြတော်မူပြီးသောအခါ နဂိုရိက ပါရာဇိကကျ၍ ဒုဿီလ ဖြစ်နေသော ခြောက်ဆယ်မျှလောက် ရဟန်းတုတွေမှာ စိတ်နှလုံး ပူလောင်လှုက်ပါးစပ်မှ သွေးပူတွေအန်ထွက်လာပါသည်၊ နဂိုရိက မစင်ကြယ်သောသီလဖြင့် အောက်အာပတ်အထွေထွေ သင့်၍နေသော ခြောက်ဆယ်မျှလောက် ရဟန်းတွေသည် "သာသနာ့ဝန်ကို ဆောင်ဘို့ရန် ခဲယဉ်းပါတယ် ခဲယဉ်းပါတယ်"ဟု ပြောဆိုကာ လူထွက်ရှာကြပါသည်၊ နဂိုရိက စင်ကြယ်သော သီလဖြင့် နေလာကြသော သူတော်သူမြတ် ခြောက်ဆယ် လောက်ကား ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြပါသည်။ [သတ္တက အင်္ဂုတ္တိုရ်,မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်။]*

---

*မှတ်ချက်။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သွေးအန်ကြ,လူထွက်ကြသူ ၂-မျိုးလုံးပင် လူထွက်ကြပြီးနောက် လူ့ကျင့်ဝတ်ကို စောင့်ရှောက်နေလျှင် အပါယ်ငရဲမကျနိုင်ဘဲ ကောင်းသောဘဝ ရကြမည်ကိုရင်း, တချို့လည်း တရားကျင့်၍ တရားထူးရကြမည်ကိုရင်း မြော်မြင်တော်မူကာ ဤအဂ္ဂိခန္ဓောပမသုတ္တန် ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူပါသည်၊ ဤဒေသ

www.dhammaransi.com

ပေါ့လျော့သော ရဟန်းဘ၀အဖြစ်

ရဟန်း ဘ၀ဟူသည် သီလသိက္ခာကို ဖြည့်ကျင့်မှု၌ ပေါ့ပေါ့ လျော့လျော့ စိတ်မထားဘဲ တင်းတင်းမာမာ ထက်ထက်သန်သန် စိတ်ထားနိုင်သူတို့၏နေထိုင်ရာဘ၀ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုသို့ စိတ်မထားနိုင်ဘဲ သီလသိက္ခာ ပေါက်ပေါက်ကြားကြားနှင့် စိတ်အားလျော့၍ ပေါ့တော့တော့ဖြစ်နေလျှင် ထိုရဟန်းဘ၀သည် မိမိကိုပြန်၍ နှိပ်စက်ကာ အပါယ်ငရဲသို့ ဆွဲချလိမ့်မည်သာဖြစ်ပါသည်၊ ဥပမာ- အကိုင် မတတ်သူသည် သမန်းမြက်ကိုကိုင်လျှင် ထိုသမန်းမြက်က ကိုင်သောလက်ကိုရှသကဲ့သို့ ဖြစ်လေသည်။ [ဓမ္မပဒ, နိရယဝဂ် (၁၁၁)ပါဠိတော်။]

ထင်၍မြူမှုန်တင်သော ရဟန်းအဖြစ်

ရဟန်းဘ၀၌ ပေါ့ပေါ့ ဆဆ နေထိုင်ကာ သီလ သိက္ခာကို ကောင်းစွာ မဖြည့်နိုင်သူ, စိတ်

နာတော်ကို တဆင့်တဆင့် ကြားနာရ၍ သီလကိုဖြည့်စုံအောင်မထိန်းနိုင်သော ရဟန်းအချို့လည်း ဆယ်စု ရာစု ထောင်စုတိုင်အောင် အစုလိုက် အပြုံလိုက် လူထွက်ကြပါသည်။ [ကေအင်္ဂုတ္တရ,အဋ္ဌရာသံဃာတသုတ်အဋ္ဌကထာ။]

ဤသုတ္တန်ကို ထောက်၍ သာသနာတော် ဝန်ထမ်း ရဟန်းသံဃာတွေ အရေအတွက် များခြင်းထက် အရည်အချင်း ပြည့်စုံခြင်းကိုသာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လိုလားတော်မူကြောင်း, ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်ဝယ် နောက်တော်ပါ သံဃာထည်း၌ ပါရာဇိကကျပြီးသော ရဟန်းတု ၆၀-ပါနေကြောင်းကို အံ့အားသင့်ဘွယ်ရာ တွေ့ရပါသည်။

ကိုငြိမ်သက်အောင် မထားနိုင်သူမှာ ပင်ကိုယ်ကရှိနေသော ရာဂ ဒေါသ မောဟ မှုတွေ မစင်ကြယ်သည့်အပြင် ကာမရာဂ မှုမှုန်တွေသည် လူ့ဘဝတုန်းကထက်ပင် ထကြွ၍ စိတ်အစဉ်မှာ တိုးပွါးလာဘွယ်ရှိပါသည်၊ လူတို့၏ ရှိခိုးဦးချကို ခံနေရသဖြင့် "ငါရဟန်း" ဟူသော မာန ဒေါသတွေလည်း လူ့ဘဝတုန်းကထက်ပင် ထကြွ ပြင်းထန်တတ်ပါသည်၊ ဥပမာ— အညစ် အကြေးကိုဆေးဘို့ရန် ရေကန်သို့ ဆင်းသူသည် ရွှံ့ညွန်ရေကိုသာ ဆေးရသဖြင့် သာ၍ညစ်ပေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်။[ဓမ္မပဒ,နိရယဝဂ်(၃၁၃)ပါဠိတော်။]

သီလ၏ ခုဘဝအကျိုး

ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ သည် သီလ သိက္ခာ၏ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးကိုလည်း ပြတော်မူပါသည်၊ (၁) ရဟန်းများတို့…. မိမိကိုယ်ကို သီတင်းသုံးဘော်ရဟန်းအချင်းချင်း ကြည်ညိုခြင်း လေးစားခြင်းကိုခံလိုလျှင် မိမိ၏ သီလသိက္ခာကို စင်ကြယ်အောင် ဖြည့်ကျင့်ရမည်၊ (၂) ရဟန်းများတို့….ဆွမ်းသင်္ကန်း စသောပစ္စည်းကို တရားသဖြင့် ရရှိလိုလျှင် မိမိ၏ သီလသိက္ခာကို စင်ကြယ်အောင် ဖြည့်ကျင့်ရမည်၊ (၃) ရဟန်းများတို့….မိမိအား ပစ္စည်း ၄-ပါး ထောက်ပံ့လှူဒါန်းသူတို့၏ ကောင်းမှု တို့ကို အကျိုးများများ ပေးစေလိုလျှင် မိမိ၏ သီလကို စင်ကြယ်အောင် ဖြည့်ကျင့်ရမည်၊(၄) ရဟန်းများတို့…. ကွယ်လွန်လေပြီးသော ဆွေမျိုးဉာတိတို့က ဆောက်ရာဘဝမှ မိမိကို ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့်

၇၄၇၂

www.dhammaransi.com

ထိုကြည်ညိုမှု၏ အကျိုးကို များစွာရစေလိုလျှင် မိမိ၏သီလကို စင်ကြယ်အောင် ဖြည့်ကျင့်ရမည်၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် သီလ၏အကျိုးကိုင်း, သမာဓိရအောင် သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်း၏ အကျိုးကိုင်း, ဝိပဿနာဘာဝနာ၏ အကျိုးကိုင်း ဟောပြတော်မူပါသည်။ [မူလပဏ္ဏာသ, အာကင်္ခေယျသုတ် ပါဠိတော်။]

တာဝန်ဆောင်တော်မူစေလိုခြင်း

သာသနာတော်၌ ထမ်းဆောင်ဘို့ရန် တာဝန်သည် ဂန္ထဓုရ ဝိပဿနာဓုရ ဟု ၂-မျိုးရှိရာ ဘုရားဟောတော်မူအပ်သော ပိဋကတ်တော် များကို မကွယ်မပအောင် ပို့ချခြင်း သင်ယူခြင်းသည် ဂန္ထဓုရ (ပိဋကတ်တာဝန်) ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း မည်ပါသည်၊ သီလကိုဖြည့်ခြင်းမှစ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ခြင်းသည် ဝိပဿနာဓုရကို ထမ်းဆောင်ခြင်းမည်ပါသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထိုတာဝန် ၂-မျိုးကို စွမ်းနိုင်သည့်ဘက်က ထမ်းဆောင် စေတော် မူလိုပါသည်၊ အရှင် ဥပါလိသည် ရဟန်း ပြုပြီး၍ ဘုရားရှင်ထံ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို နာယူပြီးလျှင် တောသို့ သွား၍ နေလိုပါကြောင်း ခွင့်တောင်းပါသည်၊ ထိုအခါ "တော၌နေလျှင် ဝိပဿနာတာဝန် ၁-မျိုးကိုသာ တိုးပွါးစေနိုင်လိမ့်မည်၊ ငါ၏အထံ၌ နေလျှင်ကား ရဟန်းတော်များကိုလည်း ဝိနည်းပိဋကတ်ကိုပို့ချ၍ ဓုရ ၂-ပါးလုံးကိုဖြည့်နိုင်လိမ့်မည်"ဟုမိန့်တော်မူပါသည်။ [ဧကင်္ဂုတ္တရ, ဧတဒဂ္ဂဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ။]

www.dhammaransi.com

သံဃာများကို စောင့်ရှောက် စေတော်မူလိုခြင်း

ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာသည် သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်မည့် သံဃာတော် များကိုလည်း ဆရာသမားတို့၏ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှုကို လိုလားတော်မူပါသည်၊ အခါတပါး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် စာတုမာမြို့၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်, အရှင်သာရိပုတြာ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန် တို့၏ တပည့် အဖြစ်ဖြင့် တောကျေးရွာမှ ပါလာ သော ရဟန်းငယ် ငါးရာတို့သည် ကျောင်းတိုက် အတွင်း၌ ဆူညံဆူညံနှင့် စကားပြောသံကို ကြားတော်မူ၍ အဂ္ဂသာဝက ၂-ပါး အမှူးထားသော ထိုရဟန်း တို့ကို ကျောင်းတိုက်မှ ထွက်သွားစေတော်မူပါသည်၊ ထို့နောက် ထိုမြို့၌ နေကြသော သာကီဝင်မင်းများ သိ၍ တောင်းပန်သောကြောင့် အဂ္ဂသာဝက ၂-ပါးနှင့်အတူ ပြန်ရောက်လာကြသောအခါ အရှင် သာရိပုတြာကို မေးတော်မူသည်မှာ—

သာရိပုတြာ....နှင်ထုတ်သော အခါတုန်းက ဘယ်လိုများ စိတ်ဖြစ်သနည်း၊ ဤသို့မေးတော် မူသောအခါ "မြတ်စွာ ဘုရားသည် သံဃာများအပေါ်၌ ကြောင့်ကြမဲ့ ထားတော်မူကာ ချမ်းချမ်းသာသာဖြင့် သမာပတ် ဝင်စား၍နေတော်မူလိုသည်၊ ငါတို့လည်း ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်အားလျော်စွာ သံဃာများ အပေါ်၌ ကြောင့်ကြမဲ့ထား၍ သမာပတ်ဝင်စားကာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြတော့မည်"

www.dhammaransi.com

ဟု စိတ်ဖြစ်ပါကြောင်း လျှောက် လေလျှင် "သာရိပုတြာ.... ထိုကဲ့သို့ ချမ်းချမ်းသာသာ နေဘို့ရန် ဆိုင်းငံ့ဦးလော"—

ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကို မေးတော်မူသောအခါ—

"မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သံဃာများ အပေါ်၌ ကြောင့်ကြမဲ့ထား၍ သမာပတ်ဝင်စားတော်မူကာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေတော်မူလိမ့်မည်၊ ယခုအခါ ရဟန်း သံဃာများကို ငါနှင့် အရှင်သာရိပုတြာသာ စောင့်ရှောက်ရတော့မည်"ဟု စိတ်ဖြစ်ပါကြောင်း လျှောက်ထားသောအခါ "သာဓုသာဓု မောဂ္ဂလ္လာန" ဟု သာဓုခေါ်တော်မူ၍ "မောဂ္ဂလ္လာန်.... ငါဘုရားလည်း ရဟန်းသံဃာများကို စောင့်ရှောက်တော်မူမည်၊ သာရိပုတြာ မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကလည်း ရဟန်းသံဃာများကို စောင့်ရှောက်ကြရမည်"—

ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ, စာတုမသုတ်ပါဠိတော်။]

ဤသို့ အရှင်ဥပါလိအား မိန့်တော် မူအပ်သော စကားတော်,အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်အား မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်များကို ထောက်ထား၍ ရဟန်း သံဃာတော်များကို စောင့်ရှောက်လျက် သာသနာ့တာဝန် ဆောင်ကြဘို့ရန် ဘုရားရှင် လိုလားတော်မူကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

www.dhammaransi.com

နောက်ဆုံး တရားတော်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ၄၅-ဝါ ကာလကြာအောင်ပိဋကသုံး ၃-သွယ်,နိကာယ် ၅-ဖြာ,အင်္ဂါ ၉-တန်,ဓမ္မက္ခန္ဓာ အပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော တရားရောင်တို့ဖြင့် မဇ္ဈိမဒေသ လူ့လောကနှင့် နတ်ဗြဟ္မာလောကအတွင်း၌ ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ထိန်လင်းစေတော်မူပြီးလျှင် မီးပုံကြီးပမာ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း၍ ငြိမ်းတော်မူခါနီးဝယ်—

"အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ=မမေ့ မလျော့ မပေါ့မဆသောသတိဖြင့် သီလ သမာဓိ ပညာ ၃-ဖြာသော သိက္ခာကို ပြီးစီးစေကြလော"—

ဟု နောက်ဆုံး ဩဝါဒတော်ကို မိန့်တော်မူပြီလျှင် စျာန်သမာပတ်တို့ကို အထပ်ထပ် ဝင်စားတော်မူကာ ကြည်လင်သော ရွှေမျက်နှာတော်ဖြင့် ခန္ဓာကမ္မဇရုပ်ကို အပြီးသတ် ချုပ်ငြိမ်းစေတော် မူပါသည်။

ဝုတ္တာနေတာနိ သုတ္တာနိ,
ဝေနေယျာနံ ဟိတေသိနာ၊
သဒ္ဓါပုဗ္ဗကစိတ္တေန,
သာဓု သုဏန္တု သုဗ္ဗတာ။

ဝေနေယျာနံ-ဆုံးမထိုက်သူ,နတ်လူဗြဟ္မာ,သတ္တဝါတို့၏၊ ဟိတေသိနာ-စီးပွါးအစစ်, တရားအနှစ်ကို, စံနစ်တကျ, လိုလားတော်မူလှသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တာနိ-ကရုဏာလှုံ့ဆော်, မေတ္တာတော်ဖြင့်, ထုတ်ဖော် ဟောပြတော် မူအပ်ကုန်သော၊ ဧတာနိ

www.dhammaransi.com

သုတ္တာနိ- သာသနာတည်ကြောင်း, အရှည်ကောင်းသည့်, ထုံးဟောင်းသေချာ, ဤဒေသနာ တော်တို့ကို၊ သုဗ္ဗစာ-ဆိုလွယ်ဆုံးမ, သောဝစဿဂုဏ်, ပြည့်စုံကြပေကုန်သော၊ သာဓု-ရွှေကျင်ဂိုဏ်း, တောဂိုဏ်း, ပ်သုဒ္ဓါရုံဂိုဏ်း၌, ကိုင်းရှိုင်းခိုအောင်း,သူတော်ကောင်းတို့သည် သဒ္ဓါပုဗ္ဗကစိတ္တေန- သဒ္ဓါရှေ့သွား, စိတ်ကောင်းထားသဖြင့်၊ သုဏန္တု- နားသောတ ဆင်, ဦးထိပ်တင်၍, စိတ်တွင်စွဲကာ, လိုက်နာနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

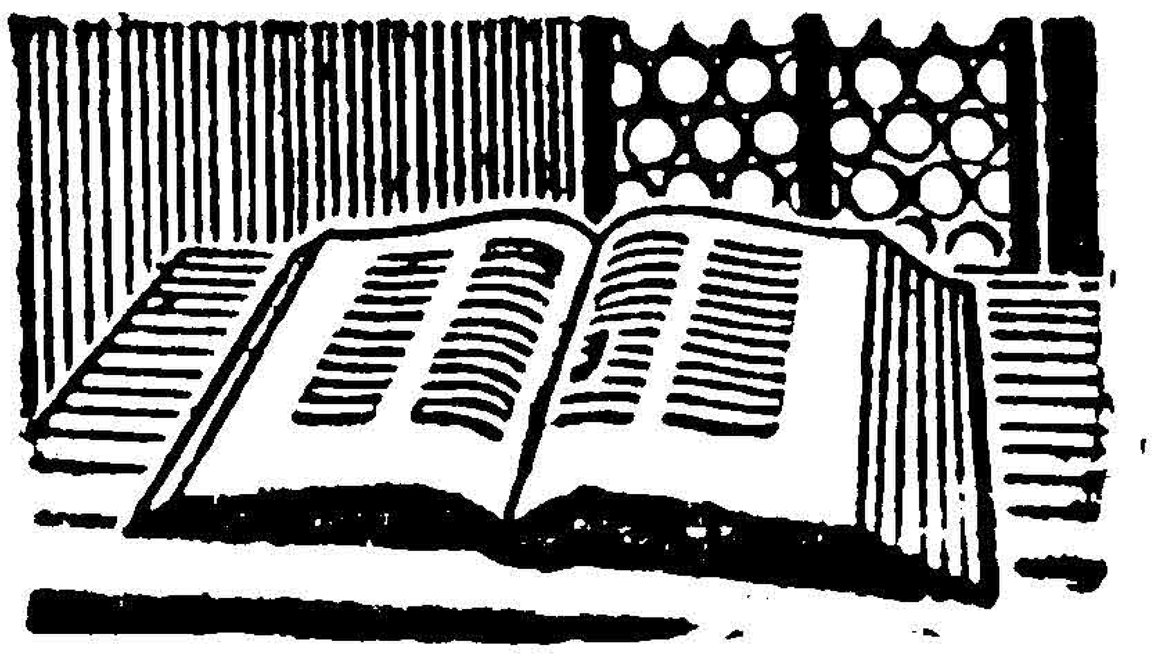

www.dhammaransi.com

ဩဝါဒကထာ ဒုတိယပိုင်း

သော ဇာတော ယေန ဇာတေန,
ယာတိ ဝံသော သမုန္နတိံ၊
ပရိဝတ္တိနိ သံသာရေ,
မရိတော ကော ဝါ န ဇာယတေ။

လောက၌ အကြင်သူတယောက် မွေးဖွားလာသည့်အတွက် တမျိုးလုံး တနွယ်လုံး မြင့်မောက်၍ အထက်တန်းရောက်ရ၏၊ အမျိုးကိုမြှင့်တင်နိုင်သော ထိုသူမျိုးတယောက်ကိုသာ "ဖွားမြင်လာပေသည်"ဟု အသိအမှတ်ပြုရပါသည်၊ သူ့လို ကိုယ့်လို သာမန် လူတယောက်ကိုကား မွေးဖွားလာသော်လည်း "မွေးဖွားလာသည်"ဟု ပြောစရာ မလိုပါ၊ အကြောင်းမှာ–တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်နေရသော သံသရာစည်းဝယ် သေပြီးသူမှန်သမျှ သင့်တော်ရာဘဝ၌ ပြန်၍ ဖြစ်ရိုးမွေးဖွားရိုး ထုံးစံဖြစ်ပါသောကြောင့်တည်း။

ရွှေကျင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး တည်းဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတပါးဖွားမြင်ပေါ်ပေါက်လာသည့်အတွက်ကား သာသနာတော် အဆင့်အတန်းတိုးတက်၍ လာခဲ့ပုံမှာ ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာဝံသတွင် ပြထားသော မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ဘုရား, ဥုးသီလ ဆရာတော်ဘုရား,ကျောင်းတော်ရာဆရာတော်ဘုရား,ကျိုက္ကာစံဆရာတော်ဘုရား, ဒိပဲရင်း ဆရာတော်ဘုရား စသော သာသနာ့ဝန်ဆောင် ထိပ်ခေါင်တင် ဆရာတော်ကြီး အများအပြား ထွန်းကား၍ ထိုဆရာတော်များမှ

www.dhammaransi.com

အဆင့်ဆင့် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး ပွားစည်းကြီးမြင့်ပုံကို မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ထင်ရှားစေပါသည်။

ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ပရိသတ်ထိန်းတော်မူပုံ

ဒန္တောနေကော ဒမယန္တိ၊
အင်္ကုသေဟိ ကသာဟိစ၊
အဒဏ္ဍေန အသတ္ထေန၊
နာဂေါ ဒန္တော မဟေသိနာ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဆုံးမထိုက်သူ နတ်လူအများကို မဆိုထားဘိ၊ အရက်တိုက်၍ စေလွှတ်အပ်သော နာဠာဂိရိဆင်ပြောင်ကြီးကိုသော်မှ ဒုတ်လည်းမဖက် ဒါးစသော လက်နက်လည်းမပါ၊ မေတ္တာလက်နက်ဖြင့်သာ ယဉ်ကျေးလာအောင် ဆုံးမတော်မူသည်ကို အတုယူတော်မူကာ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာများကို မဆိုထားဘိ၊ ကျောင်းသား သူငယ်များကိုပင် သူတော်စင် အဝတ်ဖြူကို ဝတ်စေတော်မူကာ အလွန်ယဉ်ကျေးသော ရှင်လောင်းကလေးဖြစ်အောင် မေတ္တာ ဘာဝနာလက်နက်ဖြင့် အချက်ကျ အချိုးကျ ဩဝါဒ ပေးတော်မူပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
အာစရိယအမည်နှင့် လိုက်လျောတော်မူပုံ

သာဝဇ္ဇေ ပတိသေဓေန္တော၊
အနဝဇ္ဇေ နိယောဇကော၊
ဘုသော စရတိ သိဿာနံ၊
အတ္ထံ အာစရိယော တတော။

www.dhammaransi.com

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းဆရာဖြစ်စေ၊ ပညာသင်ပေးသော လူဝတ်ကြောင်ဆရာဖြစ်စေ မိမိကို မှီခိုအားထားသော တပည့်များ၏ အစီးအပွားကို ကြိုးကြိုးစားစား ကျင့်သောအားဖြင့် အပြစ်ကိုမြစ်တား၍ အကျိုးကို ညွှန်ကြားမှသာ အာစရိယ အမည်နှင့် လိုက်လျောပါသည်၊ ရွှေကျင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်ကား မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်လောင်း စသော တပည့်ပေါင်းများစွာ၏ အကျိုးစီးပွားကို ထူးထူး ခြားခြား ကျင့်သောအားဖြင့် စူဠသိဿကောဝါဒ, မဟာသိဿကောဝါဒဟု ဩဝါဒကထာ ကျမ်းစာအစောင်စောင်ရေးသား၍ပင် အပြစ်ကိုမြစ်တား၍ အကျိုးကို ညွှန်ကြားတော်မူပါသည်။ [သိဿာနံ-တပည့်တို့၏။ အတ္ထံ-အကျိုးကို၊ ဝါ-စီးပွားကို၊ အာ (ဘုသော)-လွန်စွာ၊ စရတိ-ကျင့်တတ်၏၊ ဣတိ-ထို့ကြောင့်၊ အာစရိယော-အာစရိယမည်၏။]

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂရုအမည်နှင့် လိုက်လျောတော်မူပုံ

အတ္ထလေဿာန သိဿာနံ,
မေတ္တော္တဒကေန သိဉ္စတိ၊
တေန ဝါ သိဉ္စိတော တေဟိ,
ဂရု ဝုစ္စတိ သော တတော။

မြန်မာမင်းများလက်ထက်၌ ရှင်ဘုရင်များ၏ ကိုးကွယ်ရာ ဆရာတော်များကို "ရာဇဂုရု"ဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရာ၌ "ဂုရု"ဟူသော သဒ္ဒါ၏ ဖွင့်ဟာနက်မှာ—

www.dhammaransi.com

"မေတ္တောဒကေန ဂရုတိ သိဉ္စတီတိ ဂရု=မေတ္တာရေစင်ဖြင့် တပည့်တို့၏ အပေါ်၌ ဖြန်းတတ်သော ဆရာတော်ကြီး"ဟုဂင်း,

"မေတ္တောဒကေန ဂရီယတိ သိဉ္စီယတီတိ ဂရု=တပည့်တို့ကလည်း မေတ္တာ ရေစင်ဖြင့် သွန်းဖြန်းအပ်သော ဆရာတော်ကြီး"ဟုဂင်း–

ဖြစ်ပါသည်၊ ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ကိုယ်တော်တိုင်က ဂရုအမည်နှင့်လိုက်လျောစွာမေတ္တာ ရေစင်ဖြင့် တပည့်တို့၏ အပေါ်၌ သွန်းဖြန်းတော်မူသောကြောင့် မှိုခိုအားထား မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်လောင်း စသော တပည့်များကလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးအပေါ်၌ မေတ္တာရေစင်ဖြင့် အတုံ့ပြန်ကာ မခွဲနိုင်မခွါနိုင်ဘဲ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒတော်အတိုင်း လိုက်နာ၍ သာသနာ့တာဝန် ဂိုဏ်းတာဝန်ကို အားသွန်ခွန်စိုက်ပမ်း ထမ်းတော်မူခဲ့ကြပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ဩဝါဒမှ အချို့ကို ထုတ်ပြချက်

ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဒေသနာတော်မှ ထုတ်ဖော်၍ ထိုခေတ် အားလျော်သော ဩဝါဒများကို ပေးတော်မူလေ့ရှိပါသည်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော် စသော ရွှေကျင်နိကာယ အဓိပတိ မဟာနာယက ဆရာတော် အဆက်ဆက်များလည်း ခေတ်အားလျော်စွာ ဩဝါဒပေးတော် မူလေ့ရှိကြပါသည်၊ ထိုဩဝါဒကထာတို့တွင် ယခုခေတ်နှင့် သာ၍

www.dhammaransi.com

သင့်သော ဩဝါဒအချို့ကို ထုတ်ပြလိုက်ရပါလျှင် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝင် ဆရာတော်အစဉ်အဆက်တို့၏ အလိုဆန္ဒတော်များ ထင်ရှားလာမည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ၏ ဩဝါဒတချို့ကို ထုတ်ပြပါဦးမည်။

သီလကို အထူးစောင့်စည်းစေလိုတော်မူခြင်း

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော,
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ၊
ပညတ္တံ လောကနာထေန,
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

စူဠသီဃကောဝါဒ၌ ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ "သီလသံဝရကထာ"ဟု ဩဝါဒတခန်း ပါရှိပါသည်၊ ထိုဩဝါဒအခန်းဝယ်—

"ဝိနည်းပိဋကတ် အရပ်ရပ်၌ ပညတ်တော်မူအပ်သော သီလသိက္ခာတော်များကို စင်ကြယ်အောင် စောင့်စည်းလိုသောရဟန်းတော်သည် မိမိ၏အသက်ကိုစွန့်နိုင်မှ သီလစင်ကြယ်တော့မည် ကိစ္စကြုံလာလျှင် အသက်ကိုပင်စွန့်လိုက်ပါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပညတ်တော်မူအပ်သော သီလသိက္ခာကို မပျက်ပါစေနှင့်"—

ဟူသော တရားတော်ကိုညွှန်ပြ၍ ဩဝါဒပေးတော်မူပါသည်၊ ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ထိုဩဝါဒအတိုင်း ကျင့်တော်မူကာ လက်ယာနံတောင်း စောင်းတော်မူလျက် ပြန်လွန်တော်မူ

www.dhammaransi.com

ခါနီးတိုင်အောင် ထိုပြဝါဒ ဂါထာတော်ကို ရွတ်တော်မူရင်းရွတ်တော်မူရင်းပင် ရွတ်ဆိုသံကလေး တိုး၍တိုး၍ သွားကာ ဆိတ်ငြိမ်တော်မူပါသည်။

မအပ်သောရှာမှုကို မပြုစေလိုခြင်း

အနေသနာယ စိတ္တံပိ,
အဇနေတွာ ဝိစက္ခဏော၊
အာဇီဝံ ပရိသောဓေယျ,
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ယတိ။

ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး ပစ္စည်း ၄-ပါးကို တရားသဖြင့်သာ ရှာစေတော်မူလိုပါသည်၊ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် စက်ဆုပ်တော်မူအပ်သော မတရားနည်းဖြင့် ရှာမှီးခြင်းကို စူဠသိဿကောဝါဒကျမ်း၌ရင်း, သီလဝိသောဓနီကျမ်း၌ရင်း အတန်တန်တားမြစ်တော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထိုသို့ တားမြစ်တော် မူခြင်းမှာလည်း ရဟန်းတပါး၏ မတရားသဖြင့် ရအပ်သောပစ္စည်းသည် ရဟန်းအားလုံးပင် မသုံးစွဲကောင်းရကား သုံးစွဲသူတိုင်းသုံးစွဲတိုင်းမှာပင် အာပတ်သင့်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပေးကမ်း၍ ပစ္စည်းရှာမှု ထိုမတရားနည်းဖြင့် ပစ္စည်းရအောင်ရှာမှုတို့တွင်လူဝတ်ကြောင်တို့အား ရဟန်းဖြစ်သူက ၄က်ပျောသီး အုန်းသီးစသော သစ်သီးကိုပေးခြင်း, ပန်းပေးခြင်း, ဆေးကုပေးခြင်း, ဗေဒင်ဟောပေးခြင်းစသော အမှုကို ပြုသောကြောင့် ထိုပေးမှုကို ကျေးဇူးတင်ကာ လှူဒါယကာတို့က ဆွမ်း

www.dhammaransi.com

လျှုခြင်း, သက်နိုး လျှုခြင်း, ကျောင်းဆောက်လျှုခြင်းစသော ပစ္စည်းများကို လျှုတတ်ကြပါသည်၊ ထိုသို့ မိမိကိုပေးသောရဟန်းအား ပြန်၍ပေးလျှုရာ၌ သဒ္ဓါတရားအစစ်အမှန်မဟုတ်တော့ဘဲ လူတို့ထုံးစံ ကျေးဇူးခံကျေးဇူးစားဖြစ်သွားသောကြောင့် လျှုသူမှာလည်း ကုသိုလ်စစ်စစ်မရ, သုံးစွဲရသော ရဟန်းများမှာလည်း ထိုပစ္စည်းကို သုံးစွဲတိုင်း အာပတ် သင့်ကြရသောကြောင့် ထိုသို့ပစ္စည်းရှာနည်းကို မတရားအသက်မွေးနည်း တမျိုးဟု ဆိုရပါသည်၊ [မိဘစသော အချို့သူတို့အား သစ်သီးစသည်ကိုပေးကောင်း, ဆေးကုပေးကောင်းပါသေးသည်။]

ဟန် လုပ် ၍ ပစ္စည်းရှာမှု လူတို့ကမိမိကိုအထင်ကြီးအောင် သမာဓိကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်, တရားထူးရသောပုဂ္ဂိုလ်ဟုထင်အောင် သွားမှု လာမှုစားမှု သောက်မှုတို့၌ အလွန်ယဉ်ကျေးအောင် သတိပြု၍၊ စကားပြောသောအခါ၌လည်း သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့နှင့် တရားထူးရသည်ဟု ထင်ရလောက်အောင် ပြော၍၊ အဝတ်အစား နေရာကျောင်းများကိုလည်း အလွန်ခြိုးခြံစွာ ဝတ်စား နေထိုင်၍၊ ဤသို့ ဟန်ဆောင်ကောင်းသောကြောင့် ကြည်ညိုကြ, တရားထူးရသောပုဂ္ဂိုလ်ဟုထင်ကြ၍ လျှုအပ်သောပစ္စည်းများသည် ထိုရဟန်းနှင့်တကွ သုံးစွဲသော ရဟန်းတော်တိုင်း မသုံးကောင်းသောကြောင့် ထိုရှာနည်းကိုလည်း မတရားရှာနည်းတမျိုးဟုဆိုရပြန်ပါသည်။ [အမှန်သဘောရိုးဖြင့် ခြိုးခြိုးခြံခြံသုံးစွဲခြင်း, သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ပြောဆိုခြင်း,

www.dhammaransi.com

ငြိမ်ငြိမ်သက်သက် သွားလာခြင်းတို့ကား မတရား မဟုတ်ပါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ထုံးစံပင်ဖြစ်ပါသည်။]

အမျိုးမျိုးသော မတရားနည်း

ကျောင်းသို့ ဒါယကာ ဒါယိကာမ တို့ရောက်လာလျှင် "ဆွမ်းစားအပင့် လာကြသလား"ဟု စကားဦးသန်း၍ ပင့်ဖိတ်အောင်ပြောခြင်း, "မိမိကို မည်သည့်မင်းစိုးများကကိုးကွယ်ကြသည်"ဟု ကြွားဝါ၍ ပြောခြင်း, ဒါယကာတို့ကို "သူဌေးကြီး, အလှူရှင်ကြီး" စသည်ဖြင့် မြှောက်ပင့်၍ပြောခြင်း, မှန်သည်ကိုဖြင့် တရားနှင့်လျော်သည်ကိုဖြင့် မစဉ်းစားဘဲ လူတို့ ချစ်ခင်အောင်ပြောခြင်း, မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချ၍ "ကျုပ်, ကျွန်တော်,ခင်ဗျား"စသည်ဖြင့်ပြောဆိုခြင်း,အမှန်နည်းပါး၍ မမှန်များသော ရောက်တတ်ရာရာ စကားတို့ကိုလူကြည်ညိုအောင်ပြောခြင်း, လူတို့၏ သားငယ်များကို ချီပွေ့ထမ်းဆောင်ခြင်း,တအိမ်မှရအပ်သောပစ္စည်းကို အခြားတအိမ်၌ပေး၍ ထိုအိမ်မှ ပစ္စည်းများများ ရအောင်ချူခြင်း, လူတို့၏အခိုင်းအစေကိုခံလျက် လူတို့၏လောကီကိစ္စကိုဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဤသို့စသောနည်းဖြင့် ပစ္စည်းရှာမှုကိုလည်းမတရားရှာနည်း အမျိုးမျိုးဟု ခေါ်ရပါသည်။

လဲလှယ် ရောင်းဝယ်မှု

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်း၏ ပစ္စည်းကို လူ၏ပစ္စည်းနှင့် ကိုယ်တိုင်အလဲအလှယ်ပြုခြင်း, ငွေဖြင့် ငှက်ပျောသီး အုန်းသီး ရောင်းမှု သက်န်းရောင်းမှု ပြုခြင်းများကို သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် တားမြစ်တော် မူခဲ့ပါသည်၊ ရှေ့ကျောင်းဆရာ

www.dhammaransi.com

တော်ဘုရားကြီးစသောဆရာတော် အစဉ်အဆက်လည်း ဘုရားရှင်၏အလိုတော်ကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် လိုက်တော်မူကာ သပိတ်သက်နှ်းရောင်းခြင်း, ကပ္ပိယ မပါဘဲဈေးသို့သွား၍ ကိုယ်တိုင်ဝယ်ခြင်း, လဲလှယ်ခြင်းများကို အထူး တားမြစ်တော်မူခဲ့ကြပါသည်၊ ထိုသို့ အထူးတားမြစ်တော်မူကြခြင်း မှာလည်း ထိုလဲလှယ် အပ်သော ပစ္စည်း, ဝယ်၍ ရအပ်သော ပစ္စည်းသည် ပစ္စည်းရှင် ရဟန်း သာမက, ရဟန်းအားလုံးပင် မကိုင်ကောင်းသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ငွေအလှူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရွှေငွေ အတွက် ရဟန်း သာမဏေကိုယ်တိုင် အလှူခံမှုကိုမဆိုထားဘိ, ဒါယကာတို့က လှူသောအခါသော်မှ "ငါတို့အလှူမခံ"ဟု နှုတ်ဖြင့်ပယ်ရမည်,နှုတ်ဖြင့် ပယ်ခွင့် မရလျှင် "စိတ်ထည်းကမသာယာဘဲနေရမည်"ဟုမိန့်တော်မူ၍ ရွှေငွေကို လှူသောအခါ ကိုယ်တိုင်လက်ခံသူ, ကပ္ပိယကျောင်းသားကိုယူလိုက်ဟု ခိုင်းသူ,အနီး၌ထား၍ လှူသည်ကို စိတ်ထည်းက သာယာသူကို အာပတ် အပြစ်သင့်စေတော်မူပါသည်၊ ထိုအမိန့်တော်ကို လိုက်နာ၍ ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးစသော ဆရာတော် အစဉ်အဆက်လည်း ငွေအလှူခံမှုကို လေးလေးနက်နက် တားမြစ်တော် မူကြပါသည်၊ ထိုသို့ တားမြစ်တော် မူခြင်းမှာလည်း ထိုရွှေငွေကိုကိုင်သူတိုင်း အာပတ် အပြစ်ရှိသည့်ပြင်,ထိုရွှေငွေဖြင့် ကျောင်း သင်္ကန်း ဆွမ်း စသည်ကို ဆောက်လုပ်ဝယ်ယူလျှင် ထိုကျောင်းစသည်၌ နေထိုင်သုံးစွဲသော ရဟန်းဟူသမျှ သုံးတိုင်းသုံးတိုင်း

www.dhammaransi.com

အာပတ်သင့်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် လှူသော ဒါယကာက ကပ္ပိယထံအပ်နှံ၍ ဒါယကာကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ, ကပ္ပိယလုပ်သူကဖြစ်စေ "အလိုရှိရာအပ်သော ပစ္စည်းကိုတောင်းတော်မူပါ"ဟု လျှောက်မှသာ တောင်းခံရပါသည်။

အတိုင်းအရှည် သိမှု

ဒါယကာ ဒါယိကာမ တို့က ပစ္စည်း ၄-ပါး လှူသည် ကိုလည်း လှူတိုင်း မခံကြဘဲ အတိုင်း အရှည် ပမာဏကိုသိကြဘို့ရန်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အခွင့်သာတိုင်းဩဝါဒ ပေးတော်မူခဲ့ပါသည်၊ ထိုဩဝါဒတော်ကိုရှေ့ကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးစသော ဆရာတော် အစဉ် အဆက်လည်း နှစ်နှစ်သက်သက် ဦးထိပ်ရွက်၍ လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့ကြပါသည်၊ ထိုသို့ကျင့်သုံး ကြသည့် အတွက်ကြောင့် အလှူဒါနနှင့် စပ်၍အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဘက်မှာ စိတ်စက်မြေခြင်း, အလှူရှင်တို့မှာလည်း သဒ္ဓါတရား တိုးပွါးခြင်းဟူသော အကျိုးများကို ရကြပါသည်။

အတိုင်းအရှည် သိပုံ၃-မျိုး

"ပစ္စည်း ၄-ပါးကို အလို ရှိသော အခါ တောင်းတော်မူပါ" ဟု ဖိတ်မန်၍ ဒါယကာ ခံထားသူ, ဆွေမျိုးဉာတိ တော်စပ်သူတို့၏ အထံ၌ ဆွမ်းစသော ပစ္စည်းကို တောင်းကောင်းသော်လည်း အလှူရှင်၏အလိုဆန္ဒကိုၛင်း,လှူဘွယ်ပစ္စည်း၏ အတိုင်းအရှည်ကိုၛင်း, မိမိ၏အသုံးကိုၛင်း ဤ ၃-မျိုးကို နှိုင်းချင့်၍ တော်ရုံသင့်ရုံသာ တောင်းရ အလှူခံရပါသည်။

www.dhammaransi.com

၁။ လှူဘွယ်ဝတ္ထု များစွာရှိသော်လည်း (အလှူ့ရှင်မှာ များများလှူဘို့ရန်တတ်နိုင်သော်လည်း) နည်းနည်းသာ လှူလိုလျှင် အလှူ့ရှင်၏ အလိုလိုက်၍ နည်းနည်းသာ အလှူခံရပါသည်၊ဤသို့ အလှူခံခြင်းကြောင့် အလှူ့ရှင်မှာကျေနပ်မှုရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ အလှူ့ရှင်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ မချမ်းသာဘဲ သဒ္ဓါတရားကောင်းလှ၏၊ ထို့ကြောင့် များများလှူလိုသော ဆန္ဒသာရှိ၏၊ ထိုအလှူ့ရှင်၏ အထံ၌ ပစ္စည်းအင်အားကြည့်၍ နည်းနည်းသာ အလှူခံရပါသည်၊ ဤသို့အလှူ ခံမှုကြောင့် အလှူ့ရှင်၏ မိသားစုမှာ သဒ္ဓါတရား မပျက်ပြားဘဲ သဒ္ဓါတရား တိုးပွါးဘို့သာ ဖြစ်ပါသည်။

၃။ အလှူ့ရှင်မှာ ပစ္စည်းအင်အားလည်း ကောင်း၏၊ များများ လှူလိုသော ဆန္ဒလည်းရှိ၏၊ သို့သော် မိမိကား ဒါယကာ လှူလိုသလောက်အသုံးမလို,နည်းနည်းသာ လို၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မိမိ၏အသုံးကို နှိုင်းချိန်ကာ နည်းနည်းသာ အလှူခံရပါသည်၊ ဤသို့ အလှူခံသည့် အတွက် အလှူ့ရှင်မှာလည်း သဒ္ဓါမပျက်, မိမိမှာလည်း အလိုဆန္ဒပြည့်ဝလျက်ရှိသောကြောင့် ၂-ဘက်လုံးပင် အကျိုးရနိုင်ပါသည်။[ဧကင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ, ဝီရိယာ ရမ္ဘာဒိဝဂ်၊ သဠာယတန သံယုတ် အဋ္ဌကထာ, အာသီဝိသဝဂ်။]

www.dhammaransi.com

အကျိုးမများသောစကားကို ရှောင်စေတော်မူခြင်း

ပစ္ဆိမေ ဘိက္ခဝေ အာဒီနဝါ ဗဟုဘာဏိသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ကတမေ ပဉ္စ၊ မုသာ ဘဏတိ၊ ပိသုဏံ ဘဏတိ၊ ဖရုသံ ဘဏတိ၊ သမ္ဖပ္ပလာပံ ဘဏတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

အထက်ပါ ပဉ္စကအင်္ဂုတ္တိုရ် အက္ခောသကဝဂ်ပါဠိတော်ကို ဦးထိပ်ရွက် တော်မူပြီးလျှင် ရှေ့ကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် စကားများစွာ ပြောဆိုခြင်း၏ အပြစ်ကို ပြသော ဩဝါဒကထာကို မိန့်တော် မူခဲ့ပါသည်။ စကား များများပြော သူသည်—

၁။ "စကားများ အမှားပါ" ဆိုသည့်အတိုင်း မုသာဝါဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်သင့်စရာမုသား စကားကိုလည်း ပြောမိတတ်ပါသည်။

၂။ ပေသုည သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ် သင့်စရာ တယောက်ထံမှ စကားကို အခြားတယောက်ထံ ပြောသော အားဖြင့်ကုန်းတိုက်သောစကားကိုလည်း ပြောမိ တတ်ပါသည်။

၃။ ဩမသဝါဒ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ် သင့်စရာ ကြမ်းတမ်းမောင်းမဲ ဆဲဆိုသောစကားကိုလည်း ပြောမိ တတ်ပါသည်။

၄။ ဒုဗ္ဘာသိတအာပတ် သင့်စရာ အနှစ် အသား ဘာရားမဖက် အပျက်အချော် သရော် ပြောင်လှောင်သော စကားကိုလည်း ပြောမိ တတ်ပါသည်။

www.dhammaransi.com

၅။ ထိုကဲ့သို့စကားမျိုးဖြင့်နေ့ရက် လနှစ်သက္ကရာဇ် တွေစီး၍ သေခါနီးသောအခါ တွေတွေဝေဝေ သေပြီးလျှင် အပါယ် ၄-ပါးသို့သွားရတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးမှ ဆင်းသက်၍ အဆက်ဆက် ဆရာတော်များသည်—

"ဈာန်ကြီးကြီးမားမားထား,
စကား နည်းနည်း ပါးပါးပြော"-

ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင် ပြုတော်မူကြပြီးလျှင် အကျိုးမရှိသောစကားကို မပြောမိအောင် သတိဆောင်တော် မူကြ၍, စကားပြောခွင့် ကြုံသောအခါ—

"စကားပြော ကျယ်, အရယ်ကျယ်နှင့်, ခေါ်ကျယ်-ချေကျယ်, အသမ်းကျယ်,ကျယ်ငါးပါးကို ပယ်ရမည်"—

ဟူသောဆောင်ပုဒ်ကိုနှလုံးသွင်းတော်မူကာကျယ်ကျယ် လောင်လောင် တဖေါင်ဖေါင် မရှိစေဘဲ တိုးတိုးသက်သာ အေးအေးမြမြ မိန့်တော်မူလေ့ရှိကြပါသည်။

အရာရာ၌ သည်းခံတော်မူလိုခြင်း

ပဋ္ဌမေ ဘိက္ခဝေ အာဒီနဝါ အက္ခန္တိယာ၊ ကတမေ ပဉ္စ၊ ဗဟုနော ဇနဿ အပ္ပိယော ဟောတိအမနာပေါ,ဝေရဗဟုလောစဟောတိ, ဝဇ္ဇဗဟုလောစ, သမ္မူဠှော ကာလံ ကရောတိ၊ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

www.dhammaransi.com

အထက်ပါ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်ကို ရှိသေလေးစား ဦးထိပ်ထားတော်မူပြီးလျှင် ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားသည် မိမိ၏ အနီးအဝေး တပည့်များအား အရာရာ၌ သည်းခံလေ့ရှိဘို့ရာ ခန္တီသံဝရ ဩဝါဒကထာကိုလည်း မိန့်မှာတော်မူပါသည်။

အရာရာ၌ သည်းခံလေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အများသူငါမုန်းစရာ ဖြစ်၏၊ တဝူးဝူးဟောင်တတ်သော အရပ်ခွေးတို့သည်ဒုတ်ကိုင်၍ ပြေးလာသည်ကိုမြင်လျှင်မိုင်းအုံ၍ ဟောင်ချင်ကြသကဲ့သို့ နဂိုရ်က ဇာသာ မခွေ ရ အားကြီး၍နေကြသော လူ့ဗာလတို့နေရာဝယ် ခန္တီမေတ္တာ မပါထိးထိး ဒေါသကြီးသူကို အဘယ်မူ၍ ရန်မပြုဘဲရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ကေန်မုချ ရန်လုပ်ကြမည်သာ။

သည်းခံလေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း သူတပါးအပေါ် မတော်မတရား ပြောမှားဆိုမှားတို့ကြောင့် အပြစ်လည်းများပါသည်၊ တွေတွေဝေဝေ သေပြီးလျှင် အပါယ်သို့လည်း ရောက်ရတတ်ပါသည်၊ ဤသို့ ဒေါသ၏အပြစ်များကို ဖေါ်ပြ၍ အစွယ်ကျိုးသောမြွေ, ဦးချိုကျိုးသောနွား, ခြေသုတ်ဖုံအလားကဲ့သို့ ဒေါသမာန်မာနကို ပယ်ရှားဘို့ရာ ခန္တီမေတ္တာ၏ အကျိုးကိုပြသော ဩဝါဒကထာ ဒေသနာကို မိန့်မှာတော်မူပါသည်။

နာယကဂုဏ် ပြည့်စုံစေတော် မူလိုခြင်း

ခမာ ဇာဂရိယုဋ္ဌာနံ,
သံဝိဘာဂေါ ဒယိက္ခဏာ၊

www.dhammaransi.com

နာယကဿ ဆဠင်္ဂါနိ,
တေဟေဝ နာယကော ဘဝေ။

ကျေးဇူးတော်ရှင်ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် အသီးအသီးသော နယ်ပယ်မြို့ရွာတို့၌ ဂိုဏ်းထောက် ဂိုဏ်းအုပ် ဂိုဏ်းချုပ် ဌာနန္တရဖြင့် ဂိုဏ်း၏ခေါင်းဆောင် နာယကများကို ခန့်ထားတော်မူပြီးလျှင် ထိုအရှင်တို့အားလည်း နာယက၏ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားဘို့ရာ ဂုဏ်အင်္ဂါကို ညွှန်ပြတော်မူပါသည်။

၁။ ခမာ။ ။အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဗဟုဿုတနည်းပါးသေးသော တပည့်များ၏ မှောက်မှားသဖြင့် ဆရာသမားအလိုနှင့် မသင့်သော အရာများကို ပြုမှားမိသော်ငှင်း, ဆရာသမားတို့ပြုစေလိုသော အရာများကို မပြုဘဲနေသော်ငှင်း, ထိုတပည့်တို့ကို သနားသောအားဖြင့် ဒေါသမထွက် စိတ်မကွက်ဘဲ သက်သက် သည်းခံနိုင်ခြင်းသည် နာယကဆရာကြီးတို့၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဇာဂရိယ။ ။လက်အောက်ငယ်သား တပည့်သံဃာများထက် ပရိယတ် ပတိပတ်ကို ပိုမို၍ အားထုတ်ကာအအိပ်အနေနည်းပါး၍ အထူးနိုးကြားခြင်းသည် နာယက ဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါးဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဥဋ္ဌာန။ ။ဆရာသမားတို့ ပြုထိုက်သော စာပေပို့ချခြင်း, ဩဝါဒပေးခြင်းစသော ကိစ္စတို့၌

www.dhammaransi.com

မပျင်းမရိ ထကြွလုံ့လ ဝီရိယရှိခြင်းသည် နာယက ဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါး ဖြစ်ပါသည်။

၄။ **သံဝိဘာဂ။** ။မိမိရအပ်သော ပစ္စည်းလာဘ်တို့ကို ဝန်တိုစုံမက်နှစ်သက်သိမ်းဆည်း၍မထားဘဲ ဝေဘန်ထိုက်သူတို့အား ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းသည် နာယကဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါး ဖြစ်ပါသည်။

၅။ **ဒယာ။** ။တပည့် သံဃာတို့အား စာပေပို့ချ ဩဝါဒပေးခြင်းဟူသော ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ, ပစ္စည်းလာဘ်ဖြင့် ချီးမြှောက်ခြင်းဟူသော ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ, ဤ ၂-ဌာနဖြင့် သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် နာယကဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါး ဖြစ်ပါသည်။

၆။ **ဥက္ကဏ္ဌာ။** ။စီရင်ဆုံးဖြတ်ဘို့ရာ အမှုကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်လာလျှင် တိုင်ပင်သင့်သော သီတင်းသုံးဘော် တပည့်ကြီးများနှင့် တိုင်ပင်စဉ်းစား၍ မမှားမယွင်းရအောင် စီရင်ဆုံးဖြတ်လေ့ ရှိခြင်းသည် နာယကဆရာကြီးများ၏ ဂုဏ်အင်္ဂါတပါး ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ နာယကတို့၏ထိပ်ခေါင်တင် မဟာနာယကာဓိပတိဖြစ်တော်မူသော ကျေးဇူးရှင် ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝင် သံဃာတော်အရှင်တို့အတွက် အဖက်ဖက်က မလစ်ရအောင် ဩဝါဒကထာ

www.dhammaransi.com

အဖြာဖြာဖြင့်ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီးကိုသိပ်သည်းတည်ငြိမ်စေတော်မူပြီးမှ သက်တော်ခုနစ်ဆယ့်တနှစ်ဝယ် ခန္ဓာတော် အသစ်လဲ၍ တရားပွဲရပ်နားတော်မူပါသတည်း။

ကျေးဇူးရှင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကြွရောက်တော် မူလာကြသော ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဝင် အရှင်တို့…သရက္ခန် နံ့သာပင်မှ ဖြာ၍ ထွက်လာသော နံ့သာအကိုင်းသည် အရင်းအစဝယ် ပင်မနှင့် အလားတူ မွှေးရနံ့သင်းကြသကဲ့သို့ ရွှေကျင် ဆရာတော်ဘုရားတည်းဟူသော နံ့သာပင်မကြီးမှ ဖြာ၍ ထွက်ပေါ်လာသော ကျေးဇူးရှင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်သည် ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးအတူ သီလရနံ့ သမာဓိရနံ့ ပညာရနံ့မွှေးကြူ၍ ရှင်လူအများ အားထားရာကြီး ဖြစ်လောက်အောင် ဂန္ထ ဝိပဿနာ ၂-ဖြာသော ဓုရတာဝန်ကို ဆောင်တော်မူခဲ့ပါသည်။

ယခု ကြွရောက်တော်မူလာကြသော သံဃာတော်အများပင် ရွှေကျင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးကို မဖူးမြင်ကြရသော်လည်း ရွှေကျင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ အရင်းအစ သဒ္ဓိဝိဟာရိက ဖြစ်တော်မူသော မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီးထံ နည်းခံနေထိုင်ဘူးသော သဒ္ဓိဝိဟာရိက အန္တေဝါသိက တပည့်များသာ အများအားဖြင့် ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်၊ တပည့်တော်များနှင့် အရှင်ဘုရားတို့၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားသည်လည်း ရွှေကျင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး

www.dhammaransi.com

၏ ဩဝါဒတော်အတိုင်း လိုက်နာစေသည့်အပြင် ခေတ်အားလျော်စွာ ထပ်ဖြည့်အပ်သော ဩဝါဒများကိုလည်း ပေးလှူရှိတော်မူပါသည်၊ ထိုဩဝါဒအများတွင်—

"ရဟန်းကိစ္စ, နှစ်ခုရဌ်, လုံ့လအားသည်း, ဟိတ်ဟန်နည်း၍, ပစ္စည်းမသို, စိတ်မတို, ခင်ပျို ကြီးပွားကြောင်း....ခင်အိုလည်းကြီးပွားကြောင်း"—

ဟူသော ဤဩဝါဒတပါးဖြင့်ပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လိုအင်ဆန္ဒတော် ထင်ပေါ်နေပါပြီ။

၁။ ရဟန်း သံဃာတော်များ၏ ကိစ္စဖြစ်သော စာပေကျမ်းဂန် သင်အံပို့ချခြင်းဟူသော ဂန္ထဓုရကိစ္စ, ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းပွားများခြင်းဟူသော ဝိပဿနာ ဓုရကိစ္စ, ဤကိစ္စ ၂-ပါးကိုသာ စိတ်အား တက်ကြွ ဝီရိယသန်သန်ဖြင့် မှန်မှန် အားထုတ်၍ ထိုကိစ္စ ၂-ပါး၏ အပြင်ဘက် ကျသော ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ စားပွဲသောက်ပွဲ၌ လုံးဝမလိုက်စေလိုခြင်း။

၂။ ဒါယကာ ဒါယိကာမများနှင့် အခြားသော ရဟန်းတော်များ၏ အထင်ကြီး ခံရအောင် စာပေကျမ်းဂန်တတ်ကျွမ်းလေဟန်,ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေဟန်, ကမ္မဋ္ဌာန်း ပေါက်လေဟန်, ဤသို့ စသော

www.dhammaransi.com

ဟိတ်ဟန်လုပ်မှုကို ရှောင်ရှား၍ ရိုးရိုးသားသားဖြင့် ဘုရား တရားတော် အတိုင်းသာ နေထိုင်စေလိုခြင်း။

၃။ မတရားသော ပစ္စည်းရှာမှုကို မဆိုထားဘိ၊ တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းလာဘ်ကိုပင် ဝန်တိုမက်မော နှမြောအားကြီး၍ သိမ်းဆည်း မထားဘဲ၊ တပည့်တပန်း ရဟန်း သာမဏေတို့အား ထိုက်တန် သမျှ ဝေငှ ပေးကမ်း စေလိုခြင်း။

၄။ မြွေပွေး မြွေဟောက်အလား ကြီးမားသော ဒေါသဖြင့် အရာရာ၌ စိတ်မတိုမိအောင် သတိထားလျက် ခန္တီမေတ္တာ ကရုဏာဖြင့် အရာရာ ပြေပြစ်၍ အများ၏မေတ္တာကို ရရှိစေလိုခြင်း။

ဤသို့အားဖြင့် ဆရာတော်ဘုရား၏ ဩဝါဒတဖုံသည် ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒကထာ အဖြာဖြာကို အပြည့်အစုံ ငုံမိသလောက် ဩဇဂုဏ် ရောက်ပါပေသည်။

ကျေးဇူးရှင်ဒီပဲရင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သက်ရှယ်တော် ရင့်ညောင်း၍ ဂိုဏ်းသံဃာ အပေါင်းကို ခွဲခွါတော်မူသောအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးနေရာဝယ် ကြွရောက်တော်မူလာသော ဒီပဲရင်း ဆရာတော်ဘုရားသည် သရက္ခန် နံ့သာ အကိုင်း၏ ဒုတိယအပိုင်းပမာ မွှေးရနံ့ ကြူလျက်သာ

www.dhammaransi.com

ရှိပါပေသည်၊ ဤဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လက်ထက်၌ စာမေးပွဲဝင် ရဟန်းသာမဏေများလည်းရှေးကထက် တိုးပွားလာရာ, ထိုရဟန်းသာမဏေများကို ရည်မှတ်၍ ပေးတော်မူအပ်သော ဩဝါဒတရပ်မှာ—

"ကိုယ်မှာမတပ်, စာမှာတတ်, ဂါဟတ် ကိုက်တတ်သည်"ဟု ဖြစ်ပါသည်။

မိန့်တော်မူလိုရင်းမှာ-စာတွေကို အရကျက်မှတ်၍ စာမေးပွဲ အောင်သဖြင့် "စာတတ်"ဟု ဆိုရသော်လည်း စာ၌ပါသောအကြောင်းအရာ အကျင့်သိက္ခာကို ခန္ဓာကိုယ်မှာတည်ရှိအောင် တပ်ထားဖို့ အရေးကြီးသည်၊ စာမှာသာတတ်၍ ခန္ဓာကိုယ်၌ မတပ်လျှင် "ငါစာတတ်သည်"ဟု အထင်ရှိကာ တဏှာဖြင့် သာယာ၍, မာနဖြင့် တက်ကြွားလျက်, အမှားဒိဋ္ဌိဟူသော ဂါဟတရား ဤ ၃-ပါးတို့၏ ကိုက်စားဝါးမျိုခြင်းကို ခံရတတ်သည်"ဟု မိန့်တော်မူလိုပါသည်။

ဦးသီလဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကျေးဇူးတော်ရင် ရွှေကျင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး တည်ထားတော်မူအပ်သော ရွှေကျင်ဂိုဏ်း သာသနာတော်သည် အောက်မြို့ကျေးရွာများစွာတို့၌ ဦးသီလဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထောက်ကူမှုကြောင့် တောရဂိုဏ်းတမျိုး တိုးပွားကာ သာ၍ကျယ်ပြန့်နိုင်ပါသည်၊ မော်လမြိုင် သထုံ ရန်ကုန် ပဲခူး ညောင်လေးပင် ညောင်တုံးစသောမြို့များ၌ ယခုတိုင်အောင်ထင်ရှားနေ

www.dhammaransi.com

သော စာသင်တိုက် များသည် ဆရာတော် ဦးသီလ၏ တိုက်များချည်းသာ ဖြစ်ကြပါပေသည်၊ ထို ဦးသီလ ဆရာတော်ဘုရား၏ အမြဲညွှန်ပြတော်မူအပ်သော ဩဝါဒမှာ—ရှေ့ကျောင်း ဆရာတော် ဘုရားကြီးမှစ၍ အမြဲ တားမြစ်အပ်သော—

"ရွှေငွေ ကိုင်ခံခြင်း,
နေလွဲအခါ ကွမ်းစားခြင်း,
ဆေးဝါး ဆေးသောက်ခြင်း,
သက်နိုးမရုံဘဲ မြို့တွင်းရွာတွင်းသို့သွားခြင်း,
အနာရောဂါ ဖြစ်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘဲ မြို့တွင်း ရွာတွင်း၌ ဘိနပ်စီးခြင်း"—

စသည်တို့ ဖြစ်ကြ ပါသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှေ့ကျောင်းဂိုဏ်းကို အစဉ်အဆက် စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ ကြသော ဆရာတော် ဘုရားကြီးတို့၏ ဩဝါဒကထာ အဖြာဖြာကို ကျင့်ကြံလိုက်နာနိုင်သူတို့အတွက် ယနေ့ အထိ ဦးထိပ်ရွက်လျက် ရှိကြပါသည်၊ ထိုသို့ လိုက်နာ ခြင်းကြောင့်လည်း မကြည်ညိုသေးသူတို့၏ အကြည်ညို ကို ခံရပုံ, ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏ တိုး၍ကြည်ညိုခြင်းကို ခံရ ပုံမှာ သန္ဒိဋ္ဌိက-ကိုယ်တိုင်တွေ့ရသော အကျိုးဖလ ဖြစ် ပါပေသတည်း။

ဩဝဒိံသု မဟာထေရာ,
ရွှေကျောင်းနိကာယနာယကာ၊
သီရသာ သမ္ပဋိစ္ဆန္တု,
သာဓု ဓာရေန္တု သုဗ္ဗတာ။

www.dhammaransi.com

ရွှေကျင်နိကာယ နာယကာ— ကျေးဇူးတော်ရှင်, မြတ်ရွှေကျင်မှ,စ၍ထိပ်ခေါင်, ရွှေကျင်ဂိုဏ်း၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ မဟာထေရာ-သက်တော် ဝါတော်,သိက္ခာတော်နှင့်, ဉာဏ်တော် ရင့်ပြီး, ဆရာတော် ဘုရားကြီး တို့သည်၊ ဩဝဒိံသု- ဘုရားဟောဖေါ်,တရားတော်မှ, လျော်ရာထုံးပြ၍,ဆုံးမတော်မူကြပေကုန်ပြီ၊ သုဗ္ဗစာ-ဆိုလွယ်ဆုံးမ, သောဝစဿဂုဏ်, ပြည့်စုံကြပေကုန်သော၊ သာဓူ- ရွှေကျင်ဂိုဏ်း, တောဂိုဏ်း,ဝိသုဒ္ဓါရုံဂိုဏ်း၌, ကိုင်းရှိုင်း ခိုအောင်း,သူတော်ကောင်းတို့သည်၊သိရသာ-အသက်တည်ကြောင်း, ဖွဲ့စည်းကောင်းသည့်, ဦးခေါင်းရတနာ, အမြတ်ဆုံး ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့်၊ သမ္ပဋိစ္ဆန္တု- သရဖူအလား, စိတ်ဝယ်ထား၍, လေးစားကြည်ဖြူ, ခံယူလည်း ခံယူကြပါကုန်၊ ဓာရေန္တု-သံသရာအရေး, စိတ်မှာတွေး၍, လေးလေးနက်နက်, ဆောင်ရွက်လည်း ဆောင်ရွက်ကြပါ ကုန်လော၊၊

သာဓု သာဓု သာဓု

www.dhammaransi.com

ဒြဝါဒကထာ တတိယပိုင်း

ဗုဒ္ဓစန္ဒေ အနုပ္ပန္နေ,
ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ၊
တေသံ သဘာဂဓမ္မာနံ,
နာမမတ္တံ နနာယတိ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မပွင့်ပါလျှင်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာအရေး, ဂိုဏ်းဂဏ အရေးကို ဆွေးနွေးဘို့ရာ ကြွရောက်တော် မူလာကြသော အရှင်ကောင်းအရှင်မြတ်တို့….အားလုံး သိတော်မူကြသည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရတနာလမင်း ရတနာနေမင်း မထွန်းလင်းသောအခါ များစွာသော လူနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် အဝိဇ္ဇာမှောင်အထု၏ ဖုံးကွယ်မှုကြောင့် ရုပ်နာမ်အစုကိုခွဲခြား၍သိဘို့ မဆိုထားဘိ, ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စသော အမည်မျှကိုပင် မသိနိုင်ကြပါ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရတနာတော် နေလ၏ ထွန်းလင်း တောက်ပသော တရားတော်အရောင်ကြောင့်သာ တပည့်တော်တို့ အရှင်ဘုရားတို့သည် ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သဘာဝနှင့် လောဘ ဒေါသ မောဟအပြစ်ကို စံနစ်တကျ သိရှိခွင့်ရ၍ ရှောင်နိုင်တိမ်းနိုင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရုံမက, ပါရမီပုညကုသလကိုလည်း စွမ်းနိုင်သမျှ ပြုကြရပါသည်၊ [ပရိဝါပါဠိတော်,သမုဋ္ဌာနသီသ။]

ရှေးရှေးမထေရ်များ ဝန်ဆောင်တော်မူခြင်း

ဤကဲ့သို့ လူနတ်အများ၏ စီးပွားချမ်းသာ မင်္ဂလာ ကြက်သရေကို ပေးဝေ နိုင်သော

www.dhammaransi.com

သာသနာတော်ကြီး ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး သိတော်မူကြသော မိမိတို့၏ ကျေးဇူးရှင်များနှင့်တကွ ရှေးရှေးဆရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည် သာသနာတော်ကြီး မပျက်စီးအောင် အသီးအသီးဆောင်တော်မူခဲ့ကြသည်မှာ တပည့်တော်တို့ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင် အထင်အရှား ဖြစ်ခဲ့ပါသည်၊ ထိုဝန်ဆောင်ဆရာတော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ၏သာသနာ့တာဝန်ကို အားသွန်ကြိုးပမ်းထမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့်သာ ယခုအခါ၌ ဝိနည်းကျင့်စဉ်များနှင့် သုတ္တန်ဒေသနာများလည်း မကွယ်မပဘဲ တည်မြဲ တည်နေရုံမက, အဘိဓမ္မာ ပို့ချစဉ်မှာမူ ဤမြန်မာနိုင်ငံဝယ် သာ၍ပင် အားရဘွယ် ကောင်းပါပေသည်။

ဆရာဒကာ ရင်းနှီးစွာဆောင်ခဲ့ပုံ

မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာတော် အစစ်အမှန်ရောက်ရာ အနော်ရထာ ရှင်အရဟံတို့ လက်ထက်မှစ၍ ရဟန်းသံဃာတော်များ ဘက်က ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ကြ တရားကျင့်ကြခြင်း ဟူသော ဝိပဿနာဓုရတာဝန်,စာပေသင်ကြားပို့ချပေးခြင်းဟူသော ဂန္ထဓုရတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ဆောင်ခဲ့ကြသည် အားလျော်စွာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား ဒါယကာ ဒါယိကာမများ၏ ဘက်ကလည်း ပစ္စည်း ၄-ပါးကို ထောက်ပံ့သောအားဖြင့်တာဝန်ကျေအောင် ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်၊ ထိုသို့ ဆရာဒကာ ရင်းနှီးစွာ ဆောင်ခဲ့ကြသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သာသနာတော်

www.dhammaransi.com

အသက်လည်း အဆက်ရှည်ကြာ တည်ရှိ၍ ယနေ့အထိ တွေ့မြင်ကြရပါသည်။

တာဝန် ဆောင်ပုံ အကျဉ်း

သာသနာ့ တာဝန်ကို ဆောင်ကြပုံမှာ-စာပေတတ်ကျွမ်း၍အထက်တန်းဖြစ်သော ဆရာတော်ကြီး များသည် စာသင် ရဟန်း သာမဏေတို့အား ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမ၍ နေ့အခါ၌ ပရိယတ်ကိုပို့ချကာ ဂန္ထဓုရတာဝန်ကို ဆောင်တော်မူကြ၍ ညဉ့်အခါ၌ကား ဘာဝနာပွားလျက် ဝိပဿနာဓုရ တာဝန်ကို ဆောင်တော်မူကြပါသည်၊ အထက်တန်းစာပေများကို နိုင်သည်ဖြစ်စေ, မနိုင်သည်ဖြစ်စေ ကျေးရွာဒေသ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြသော အရှင်မြတ်တို့သည်လည်း အနေအထိုင်သိပ်သည်း၍ မေတ္တာစသော ဘာဝနာပွားမှုလည်း နေ့စဉ်ရှိကြသောကြောင့် ကြည်ညိုဘွယ်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါသည်၊ ကျောင်း၌ရှိကြသော ရဟန်း သာမဏေများနှင့် ကလေးသူငယ်တို့အား ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမ၍ စာရေး စာဖတ်အတတ်ကိုင်း, "နောကေနော" စသော ၄-ကြောင်းလင်္ကာ ဂဏန်းသင်္ချာကိုင်း (ထိုခေတ်အလိုက်) အဆုံးတိုင်အောင် သင်ပြတော်မူကာ ဂန္ထဓုရတာဝန်ကိုလည်း ဆောင်တော်မူကြပါသည်။

တိုင်းသူပြည်သား လေးစားပုံ

ဤသို့ တာဝန် အသီးအသီး ပြီးစီးအောင် ဆောင်နိုင် ကြသောကြောင့် ရှင်ဘုရင်မှစ၍ တိုင်းသူ

www.dhammaransi.com

ပြည်သားလူအများတို့သည် ရဟန်းသံဃာ ဆရာတော်များ၏ တပည့်များချည်းဖြစ်ရကား သာသနာတော်ကိုလည်း ကြည်ကြ,သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များကိုလည်း ကြည်ညိုကြပါသည်၊ ထိုသို့ ယုံကြည်ကြသောကြောင့် ဆရာတော် သံဃာတော်များကို မကောင်းမြစ်တား ကောင်းရာညွှန်လတ် အတတ်သင်ပေးသော ဆရာသမားဟု အားထား၍ ဆရာသမားတို့၏စကားကိုလည်း တနယ်လုံး တရွာလုံး နားထောင်ရကား ထိုခေတ်ကောင်းသော အချိန်အခါဝယ် လူကောင်း သူကောင်းပေါများ၍ ကြီးကျယ်သောရာဇဝတ်မှုများ အလွန်နည်းပါးခဲ့ပါသည်။

တစတစ လျှော့ခဲ့ရပုံ

ထိုသို့ ဆရာဒကာ ရင်းနှီးစွာဆောင်မှုကြောင့် သာသနာတော်ကြီး အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့ပါသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိရှတို့ အုပ်စိုးသည်မှစ၍ တစတစ သာသနာ့အရှိန် မှိန်၍လာခဲ့ရာ လွတ်လပ်ပြီးသော ယနေ့ ခေတ်အခါမှာလည်း များစွာသော မြို့ပြကျေးရွာတို့၌ ရဟန်း သံဃာတော်များကို အားကိုးလောက်စွာ ဆရာသမားဟု သဘောထားသူ နည်းပါး၍ မိရိုးဖလာ ဘာသာရေးကိစ္စ၌သာ တာဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များဟု ပေါ့ပေါ့ဆဆ မှတ်ထင်သူက တစတစ များ၍များ၍ လာကြကြောင်းကို ကျေးရွာဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းတို့၌ ကလေး သူငယ်တွေ ပျောက်ကွယ်နေခြင်းက သက်သေပြလျက် ရှိပါသည်။

www.dhammaransi.com

အကြောင်းအကျိုး စဉ်းစားရန် ကျေးရွာ ကလေးများတို့ ဘုန်းတော်ကြီးများ ကျောင်းမှပျောက်ကွယ်၍သွားရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာလည်း ခေတ်အားလျော်စွာ လူရာဝင်မည့် ပညာကို ဘုန်းတော်ကြီးများကျောင်းက မပေးနိုင်ခြင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်၊ ထိုပညာကို မပေးနိုင်ခြင်းမှာလည်း "ဘယ်သူမပြု, မိမိအမှု" ဆိုသည့်အတိုင်း ရှေးရှေးကာလ ဆရာတော်ဘုရား အများအပြားတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံကို လုယူသွားသော ဗြိတိရှတို့အပေါ်ဝယ် ရွှေစိတ်တော်မကျေကြသောကြောင့် သူတို့စီမံသမျှ ပညာရေးကို"ကျွန်သွေးသွင်းပညာ, သာသနာဖျက်"ဟု ယူဆ၍ မလေ့လာခဲ့ကြသောကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ထပ်မံစဉ်းစားဘွယ် ယခုအခါ ဂဏန်း သင်္ချာစသော ထိုပညာသည် ကျွန်သွေး သွင်းစရာမဟုတ်တော့ပါ၊ ကမ္ဘာသုံး မြန်မာသုံး အများသုံး ဖြစ်၍နေပါပြီ၊ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၏ရိုးရာကိစ္စဟူသမျှ ဘယ်ဌာနမဆို တင်ကြို၍ပြင်ဆင်ရသောပရိကမ်ကိစ္စ ရှိရစမြဲဖြစ်ပါသည်၊ မပြင်မဆင် အဆောတလျင် ပြုလေသမျှ မှန်ကန်သော ကိစ္စဖြစ်သော်လည်း အကျိုးရနည်းတတ်၍, အမှားဖြစ်ပါမူ ရှေ့ဆောင်သူအားလုံးပင် အပြစ်တင်ခံရရုံမက,နောက်လိုက်နောက်ပါ လိုက်လာသူ ဟူသမျှလည်း ကြီးစွာသောဒုက္ခနှင့် တွေ့ရတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့သည် ဂဏန်း သင်္ချာစသော ခေတ်သုံးပညာကို ဆရာအဖြစ်ဖြင့် ပို့ချနိုင်အောင် လေ့

www.dhammaransi.com

လာမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝိနည်းကိုလေးစားဘို့ ရှေးဦးစွာ စီစဉ်ရပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ရှေးဦးစွာ ပြုရမည့် ပရိကမ်ကို မစီမံနိုင်ဘဲ ဂဏန်းသင်္ချာစသည်ကို အဆောတလျင် သင်ပြပေးပါလျှင် "ထိုင်နေအကောင်းသား,ထသွားမှကျိုးမှန်းသိတယ်" ဟူသော စကားပုံပမာ သာသနာ မြန်မြန်ကွယ်ကြောင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ယခုအတိုင်း နေသွားကြလျှင်လည်း ၄က်အပေါင်းတို့၏ ခိုကိုးရာဖြစ်ပါလျက် အမြစ်ပြတ်နေသောသစ်ပင်ကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော် သစ်ပင်ကြီးလည်း ကိုးကွယ်မည့် ဒါယကာအလောင်း, ရဟန်းဖြစ်မည့် ရဟန်း အလောင်း ကျောင်းသား မရှိတော့ရကား အခြေအမြစ် ပြတ်နေပြီဖြစ်၍ အလဇ္ဇီ ဒုဿီလတို့ဖြင့် တဖြေးဖြေး သွေ့ခြောက်လျက် ကွယ်ပျောက် ရပါလိမ့်မည်။

သာသနာ ဘယ်သူဖျက်

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အရှင်မဟာကဿပအား သာသနာကွယ်ကြောင်းများကို မိန့်တော်မူပါသည်။

ကဿပ····လောက၌ ရွှေအတု ပေါ်လာသောအခါ ရွှေအစစ်သည် ဝယ်ယူဝတ်ဆင်မည့်သူ နည်းပါး၍ သိမ်းထားရသဖြင့် လူမမြင်ရာမှာ ကွယ်ပျောက် ရသကဲ့သို့, တရားအတုပေါ်လာသောအခါ တရားအစစ်လည်းသိမ်းဆည်းထားရသည့်ပမာ ကွယ်ပျောက် ရသည်၊ ကဿပ····ရဟန်းယောင်ျား, ရဟန်းမိန်းမ,ဥပါ

www.dhammaransi.com

သကာ ယောက်ျား, ဥပါသိကာ မိန်းမတို့၏ ဘုရားကို မရိုသေခြင်း, တရားကို မရိုသေခြင်း, အရိယာ သံဃာကို မရိုသေခြင်း,မိမိတို့၏ သိက္ခာကို မရိုသေ မလေးစားခြင်း, သမာဓိ၌ မလေးစားခြင်း ဤငါးပါးသည် သာသနာတော်ကွယ်ဘို့ရန် အကြောင်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။ [နိဒါနဝဂ္ဂ,ကဿပသံယုတ်ပါဠိတော်။]

အတွင်းကျသူဖျက်

ဤပါဠိတော် ကို ထောက် ထား ၍ သာသနာ တော်ကို အပြင် လူများ ကွယ် ပ သွားအောင် မဖျက် နိုင်ကြောင်း, အတွင်းကျသော ဘိက္ခုစသူတို့ သည်သာ သာသနာတော်ကို ဖျက်နိုင်ကြောင်းသိရပါသည်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ လက်ထက်တော်မှစ၍ သာသနာတော်ကို တိတ္ထိစသော ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ အမျိုးမျိုး ဖျက်ကြသော်လည်း သာသနာတော်မပျက်ဘဲ ခိုင်မြဲစွာ တည်ခဲ့ပါသည်၊ သာသနာတော်ကို ကိုးကွယ်မည့်သူမရှိလျှင် ရှိရာအရပ်သို့ ပြောင်း၍ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့ သာသနာမကွယ်ပအောင်စောင့်ရှောက်တော်မူခဲ့ကြပါသည်၊ ယခုအခါ တစတစနှင့်သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်လာရဝယ် သာသနာကွယ်ဘို့အကြောင်းများတွင် အဘယ်အကြောင်းများ ရှိနေပါသနည်းဟု စဉ်းစားဘို့ရာ အချိန်ရောက်နေပါပြီ အရှင်ဘုရားတို့။

ဘာသာရေးကိစ္စဝယ်စဉ်းစားဘွယ်

ယခုခေတ် ဘာသာရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကိုစဉ်းစားသောအခါ—

www.dhammaransi.com

(၁) ကုသိုလ် ရပါလျက် ဘာသာရေး မတိုးတက် သောကိစ္စ,
(၂) တိုက်ရိုက်ကုသိုလ်မရသော်လည်း ဘာသာရေး တိုးတက်သောကိစ္စ,
(၃) ကုသိုလ်လည်းရ ဘာသာရေးလည်း တိုးတက် သောကိစ္စ,
(၄) ကုသိုလ်လည်းမရ ဘာသာရေးလည်း ပျက်စီး သောကိစ္စ,

ဤသို့ ကိစ္စ ၄-မျိုး တွေ့ရပါသည်၊ ထိုလေးမျိုး သောကိစ္စတို့တွင်—

၁။ မိမိ တပါးကောင်းတယောက်ကောင်းအတွက် ကောင်းကောင်းနေသော သူတော်ကောင်း၏ ကောင်းသော သီလ သမာဓိ ပညာသည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကုသိုလ်ရပါ၏၊ သို့သော် ဘာသာ သာသနာတော်ကား တိုးတက်စရာ မရှိပါပေ၊ ဥပမာ-ယခု သံဃာတော် အားလုံးသည်ပင် တရားဟောပြမှု စာပေပို့ချမှု မပြုကြတော့ဘဲ တကိုယ်ကောင်းအတွက် တရားကိုသာ အား ထုတ်၍နေကြပါမူ ဤပုဂ္ဂိုလ်အားလုံး ပြန်လွန် တော်မူသောအခါ သာသနာတော်လည်း ကွယ် ရစ်မည်သာ ဖြစ်ပါသကဲ့သို့တည်း။

၂။ ဆရာကြီး သမားကြီး တို့သည် မိမိကို မှီခို နေသော တပည့်တပန်း ရဟန်း သာမဏေ ကျောင်းသား သူငယ်တို့အား တရံတခါ ခပ်

www.dhammaransi.com

ကြမ်းကြမ်း ဆုံးမ၍ စာပေကိုလည်းပို့ချ, နေနည်း ထိုင်နည်း စားဝတ်နည်းကိုလည်း သင်ပြကြရ၏၊ ထိုသို့ ဒေါသစွမ်းဖြင့် ခပ်ကြမ်းကြမ်း ဆုံးမမှုသည် တိုက်ရိုက်အားဖြင့် ကုသိုလ်မရပါပေ၊ သို့သော်တပည့်တပန်းတို့ ယဉ်ကျေးလိမ္မာလာသောအခါ အမျိုးဘာသာ သာသနာတိုးပွါးသဖြင့် အကျိုးများလှပေသည်၊ ဤအရာမျိုးကို "ဇိကုပ်၍ နတ်ပြည်တင်ခြင်း"ဟု ဥပမာပြုကြရပါသည်။

၃။ ဆရာကြီးသမားကြီးတို့သည် မိမိကိုမှီခိုနေသော တပည့်တပန်း ရဟန်းသာမဏေ ကျောင်းသားသူငယ် ရပ်သူ နယ်သားတို့အား တရားဟောပြ၍ အေးအေးဆေးဆေး ဆုံးမတော်မူကြကုန်၏၊ ကျေးဇူးရှင် ရွှေကျင်ဆရာတော် ဘုရားကြီးစသော ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ၏ ဩဝါဒပေးပုံမျိုးပင်ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုသို့သော ဆုံးမ မှုကြောင့် အမျိုးဘာသာ သာသနာတော်ကြီးလည်း တိုးတက်၍ လာပါသည်၊ ရှေးခေတ် ရှေးအခါဝယ် ဆရာဒကာတို့လည်းဤနည်းအားဖြင့်သာသနာတော်ကို ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။

၄။ ဒါနကိစ္စ သီလကိစ္စ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဘာဝနာကိစ္စ ပညာရေးကိစ္စဟု နာမည်ခံသော်လည်း အမှန်မဟုတ်ဘဲ ဂုဏ်လာဘ်ကို မြော်ရှုသော အတုအယောင် ဟန်ဆောင် ပကာသနတို့ကား ကုသိုလ်မရ အကုသိုလ် တွေသာ ရ၍,အမျိုး ဘာသာ

www.dhammaransi.com

သာသနာ မတိုးပွါး စေရုံသာ မက, ရွှေစစ်ကို ကွယ်ပျောက် စေသော ရွှေအတုကဲ့သို့ သာသနာတော်ကို ကွယ်ပျောက်စေသော ဘာသာရေး အတုတို့သာ ဖြစ်ကြပါသည်၊ ထိုဘာသာရေး အတုများကို သာသနာ ကွယ်ကြောင်း ၅-ပါး၌ အကျယ် စဉ်းစားစေလိုပါသည်။

ဘုရားကိစ္စ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည့်နောက်၌ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ အရိုးတော် ဓာတ်တော်များကိုသာ ကိုးကွယ် ကြရပါသည်၊ ထိုဓာတ်တော်များကိုလည်း ပျောက်ကွယ်၍ မသွားအောင် ခိုင်မာသော စေတီတော်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်း ထာပနာ၍ ကိုးကွယ်ကြရပါသည်၊ ထိုသို့ ကိုးကွယ်ရာဝယ် ကျမ်းစာတို့၌—

"အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ဒိသာဘာဂေ စေတိယပတိဋ္ဌာပနံ=စေတီတော် မရှိသေးသော အရပ်၌ စေတီတော်ကို တည်ထားခြင်း"-

ဟုလာ၏၊ ထို့ကြောင့် အစစ်အမှန် သဘာဝ ကျကျဆိုလျှင် မြို့ကြီးပြကြီးများ၌ တဆူနှင့်တဆူ ခပ်ဝေးဝေးခွဲခြား၍ ၃-ဆူ ၄-ဆူစသည် ရှိသင့်သော်လည်း ကျေးရွာများ၌ကား တဆူလောက်သာ တည်ထား၍ အလွန်လေးလေးစားစား ပူဇော်သင့်ကြပါသည်၊ များစွာသော မြို့ပြကျေးရွာတို့၌ တတ်နိုင်သူ လူအများက ကိုယ့်ဘုရားနှင့်ကိုယ် ပူဇော်၍နေကြခြင်းမှာ ကုသိုလ်ရသော်လည်း ဘာသာရေး တိုးတက်ဘွယ်ကိစ္စဟု မဆိုနိုင်ပါ။

www.dhammaransi.com

သတ္ထုအဂါရဝ

ဘာသာရေးကိစ္စအတွက် စိတ်ပျက်ဘွယ် ကောင်းသည်ကား ဘုရားပွဲကိစ္စ၌ အငြိမ့် ဇာတ် ရုပ်သေးစသော ပွဲသဘင်များကို ထည့်သွင်း၍ ဘုရားပူဇော်ခြင်းကို ကုသိုလ်ရသည်ဟု ထင်မှားနေကြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ကျမ်းစာတို့၌ ကြေးစည် ခေါင်းလောင်း ကြေးမောင်းစသည်များကို လှူဒါန်းခြင်း,အနိစ္စစသော သံဝေဂသီချင်းတို့ကို ရွတ်ဆိုပူဇော်ခြင်း, ဘုရားဂုဏ်တော်ကို သီဆို ပူဇော်ခြင်းသာ သဒ္ဒါနုဖြစ်၍ ကုသိုလ်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်၊ ယခုပွဲသဘင်မျိုးကား ရာဂ ဒေါသ ထကြွ လှုံ့ဆော်၍ အပျက်အချော်အပျော်အပါး နစ္စဂီတဝါဒိတ များသာ ဖြစ်ရကား စင်စစ် ဘုရားကို မလေးစားရာ ရောက်ပါသည်၊ ထို့ပြင် "ဘုရားပွဲ၌ ဆွမ်းတော်ကြီးတင်" ဟု သမုတ်၍ ကြီးစွာသောဝက်သားတုံး, ကြက်အကောင်လုံးကြော်စသည်တို့ဖြင့် ညဥ့်ဦးကပင် အလှုပြင်ကာ ဆွမ်းတော်တင်ကြသည်မှာလည်း မိဘရှိစဉ်က ကြိုက်တတ်သောအသောက်အစားကို သေသွားသော မိဘတို့၏ သင်္ချိုင်းသို့ သွား၍ပို့ကြသည့်ပမာ လွန်စွာ ရှက်ဘွယ်ကောင်းသော ဘာသာရေးကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။

သတ္ထုအဂါရဝ၏ သာသနာဖျက်ပုံ

ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြသော ဘုရားလူကြီးတို့မှာ ဘာသာကို ဖျက်ဆီးလိုသော စေတနာ မရှိပါသော်လည်း မိခင်ကိုချစ်လှသောသမီးက "မိခင်နဖူးကိုက်သော ခြင်ကို ကျည်ပွေ့နှင့်ချသောကြောင့် မိခင်နဖူးကွဲရ" သကဲ့သို့ ထိုဘုရားပွဲအတွက် ဘုရားပိုင်း၏ အတွင်းအပြင်မှာ

www.dhammaransi.com

မသာယာမသန့်ရှင်းတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကိုလိုလားတော်မူသော မြတ်ဘုရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုသည့်ပမာ ဆူညံ၍နေပါတော့သည်။

ထိုဘုရားပွဲကို လက်ညှိုးထိုးကာ ယခုခေတ်ဝေဘန်တတ်သူတို့က ဘုရားပွဲလုပ်ပုံကို ဝေဘန်ကြသောအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ကြသော ခေတ်လူတချို့မှာ မှန်ကန်သောအဖြေကိုမရှာနိုင်ကြဘဲ မိမိတို့သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ဇဝေဇဝါဖြစ်ကြရသောကြောင့် ဗုဒ္ဓအလိုတော်မကျသောဘုရားပွဲသည် ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကို မလေးစားရာရောက်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်ကိုလည်း ယုံကြည်သူနည်းသွားအောင် ဖျက်ဆီးရာရောက်ပါသည်။

ဓမ္မအဂါရဝ ကျမ်းစာတို့၌ "ဓမ္မ" ဟုလာလျှင်ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာအဖွင့်များပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ပါဠိတော်ဓမ္မများကို ဟောကြားသောအခါ တရားနာမသွားခြင်း,တရားနာသွားသော်လည်း မှတ်မှတ်သားသား မနာယူဘဲ အိပ်ငိုက်ခြင်း, စကားပြောနေခြင်းကို "တရားမရိုသေခြင်း"ဟု ဆိုပါသည်၊ ပါဠိတော်များကိုပို့ချသော ဆရာသမားရှိပါလျက် မသင်ယူခြင်းသည်လည်း ပါဠိတော်တရားကို မလေးစားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့်"ဘုရားသားတော်" အခေါ်ခံနေကြသော ရဟန်းတော်များ၏ ဘုရားတရားတော်အစစ် အခြေအမြစ်ဖြစ်သော ပါဠိတော်များကို လေးလေး စားစားမသင်ကြဘဲ အဘိဓာန် ဆန်း အလင်္ကာ သဒ္ဒါမျှကို

www.dhammaransi.com

လေးလေးစားစား သင်ယူနေကြခြင်းသည်ပင် စဉ်းစားဘွယ် ဖြစ်နေပါတော့သည်၊ သာ၍ စက်ဆုပ်ဘွယ်ကောင်းသော ဓမ္မအာဂါရဝမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ပျက်ချော်ချော်ဟောခြင်း,တရားဟောရင်း အလှူငွေ ခံခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

စာမေးပွဲများ ယခုအခါ ထင်ရှားသောစာမေးပွဲများ၌ အဘိဓာန်ဆန်းအလင်္ကာသဒ္ဒါကြီးငယ်တို့ကို အလွန်အသားပေးလျက် မေးခွန်းထုတ်ကြပါသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဘုရားဟောဖော်ပါဠိတော်၏ အနှစ်သာရ ကျင့်နည်းကြံနည်းများကို မေးခွန်းမထုတ်ဘဲ သဒ္ဒါနည်းအဖြာဖြာကိုသာ ဦးစားပေး၍ မေးခွန်းထုတ်ကြပါသည်၊ ထိုမေးခွန်းစုသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဓမ္မအစစ်အမှန်တွင်မပါဝင်ဘဲ အပြင်ဘက်က အသိုင်းအဝိုင်းမျှသာ ဖြစ်ကြပါသည်၊ စာမေးပွဲအောင်သောအခါ ပဒေသာပင်- ငွေစသော လာဘ်လာဘ, ဓမ္မာစရိယဘွဲ့တို့ကလည်း ထိုစာမေးပွဲဝင်ချင်အောင် သွေးဆောင်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြပါသည်။

အကျိုးရကို စဉ်းစားပါ ထိုစာမေးပွဲများကို အထက်တန်းရောက်ထမြောက်ဘို့ရန် သင်ယူကြရသောရဟန်းတော်များတွင်အထမမြောက်ဘဲ ရောဂါစွဲသူမနည်းပါ၊အထမြောက်ပြန်လျှင်လည်း သာသနာ့ဝန်ကိုထမ်းနိုင်လောက်သော အင်အားမကျန်ဘဲ ဖြစ်တတ်ပါသည်၊ တချို့မှာထိုစာမေးပွဲပြီးသောအခါ အသက်ကိုပင်စွန့်ရရှာပါသည်၊ သာသနာတော်၏ဝန်ကို ထမ်းနိုင်လောက်အောင်အင်အားကျန်စေကာမူ ထိုစာမေး

www.dhammaransi.com

ပွဲမှရရှိသောအသိဉာဏ်ဖြင့် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်ကို ပိုင်နိုင်စွာပို့ချနိုင်သူကနည်းပါးလှပါသည်၊ အောက်ထစ်ဆုံးစဉ်းစားရလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် မိမိ၏ ဇာတိချက်ကြွေ မွေးရာနေရပ်သို့ မကပ်လိုတော့ပါ၊ မွေးရာနေရပ်သို့ကပ်ရပြန်လျှင်လည်း ကျောင်းသားသူငယ်တို့အား မူလတန်းပညာကိုမျှစည်းကမ်းကျအောင် သင်ပြဘို့ မလွယ်ကူပါ။

အဂါရဝဖြစ်ပုံ

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်ဂုဏ်ကိုရင်း, လာဘ်ကိုရင်း အကြောင်းပြု၍ စာသင်စာချဓမ္မကထိက အလုပ်ကို အလွန် စက်ဆုပ်တော် မူသောကြောင့် အလဂဒ္ဒူပမသုတ်တော်၌ မြွေအဖမ်းမတတ်၍ မြွေအကိုက်ခံရသူကို ဥပမာပြုတော်မူပါသည်၊ ပဉ္စက အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ သာသနာကွယ်ကြောင်း တရားတော်၌လည်း လာဘ်ပေါများအောင်ကြံဆောင်မှုကိုသာသနာကွယ်ကြောင်းဟုပင် အပြစ်တင်တော်မူပါသည်၊ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် ယခုကာလ သာသနာအားပေးဟု အများတွေးရသော စာမေးပွဲများအတွက် ဓမ္မအဂါရဝဖြစ်-မဖြစ်ကိုရင်း,သာသနာတော်တည်ကြောင်းဟုတ်-မဟုတ်ကိုရင်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ဘို့ရာ လက်တွေ့ အဖြစ်အပျက် သက်သေသာဓကနှင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်အရင်းခံကို စဉ်းစားတော်မူကြရန် အချိန်တန်နေပါပြီ.... သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ ဘုရား။

ဓမ္မအဂါရဝ၏ သာသနာဖျက်ပုံ

စာသင်စာချ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ဂုဏ်နှင့် လာဘ်ရပုံကို လက်ညှိုးညွှန်ပြ၍ရင်း, အထက်တန်းစာမေးပွဲ

www.dhammaransi.com

အောင်ပြီးနောက် လူထွက်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထောက်ပြ၍ရင်း, ဒါယကာအချို့က စာသင်စာချ တရားဟောပြမှုကိုပင် ထိုအရှင်တို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတခုဟုမြင်နေကြပါသည်၊ ခေတ်လူငယ်တို့ကမူ လာဘ်မယူဘဲ တရားဟောလေ့ရှိသော အခြားဘာသာဝင်တို့နှင့်နှိုင်းယှဉ်ကာ"သားသွီးမကောင်းမိဘခေါင်း, တပည့်မကောင်းဆရာ့ခေါင်း" ဟူသည်နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ကိုပင် "သာမန်ပညာရှိတပါး"ဟု ထင်မှားနေကြပါသည်၊ ရှင်တော်ဘုရားကို အမွန်အမြတ်ထားသူတို့သော်မှလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ-အရေးအရာဝယ် ဇဝေဇဝါဖြစ်ရာကြရပါသည်၊ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာသာသနာကွယ်ကြောင်း မကောင်းသော အတိတ် နိမိတ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သံဃာ့အဂါရဝ ရှေးကျောင်း ဆရာတော် စသော ရှေးဆရာတော် ဘုရားကြီးများ၏ လက်ထက်၌ တပည့်ကဆရာကိုရှိသေပုံ, ဆရာကတပည့်ကို ဂရုစိုက်ပုံ,သီတင်းသုံးဘော်အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းလေးစားပုံကိုမြင်ကြရ, ထိုသို့လေးစားမှုကြောင့် ရှေးကျောင်းဂိုဏ်းကြီးပွားစည်းတိုးတက်ခဲ့ပုံကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရသော ဤအစည်းအဝေးဝင် အရှင်မြတ်တို့သည် ယခုအခါ ဆရာနှင့်တပည့် ဆက်ဆံပုံကိုရင်း, သီတင်းသုံးဘော်ချင်းချင်းဆက်ဆံပုံကိုရင်း, တိုးတက်ရမည့်အရာဝယ်ဆုတ်ယုတ်၍လာ-မလာကိုရင်း ရှေးခေတ်နှင့်ယခုအခါနှိုင်းချင့်၍ ကြည့်သင့်ကြပါသည်၊ ရှေးခေတ်ကသော်ႉသံဃာ့အစည်းအဝေးတရပ်ဖြစ်ပေါ်လျှင် လေ

www.dhammaransi.com

ငြိမ်ရာတွင် ထွန်းထားအပ်သော ဆီမီးတိုင်ကလေးများပမာ သံဃာတော်ကို ရိုသေလေးစားကြသည့် အတွက်ကြောင့် ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်နှင့် ကြက်သရေရှိလှပါသည်၊ ထိုမျှလောက်သံဃာကို ရိုသေမှုကြောင့် စားဝတ်နေထိုင်ရေးကိစ္စ၌ အပြစ်ဟု ရှုစရာ အလွန်နည်းခဲ့ပါသည်။

ခေါင်းက မိုးလုံ ပါရဲ့လား

"ရှေ့ဆောင် နွားလား, အဖြောင့်သွားမှ, နောက်နွားတသိုက်, အဖြောင့်လိုက်၍,....ရှေ့ဆောင် နွားလား,အကောက်သွားလျှင်, နောက်နွားတသိုက်, အကောက်လိုက်လိမ့်"ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဂါထာတော်နှင့် အညီ ရှေးပညာရှိတို့ ကျူးသီတော်မူခဲ့ကြသည့်အတိုင်း ယခုအခါ များစွာသော ကျောင်းကန် တိုက်တာတို့၌ မိမိ၏တပည့်ကိုပင် ဆုံးမချင်စိတ်နည်းပါး၍ လစ်လျူထားရသည်ကို ကြားသိရသည်မှာ ခေါင်းကမိုးမလုံသောကြောင့်သာဟု ယုံမှားစရာဖြစ်နေပါသည်။

သံဃာ့အဂါရဝ၏ သာသနာဖျက်ပုံ

"ဧဝံ သံဝဍ္ဎာ ဟိ တဿ ဘဂဝ- တော ပရိသာ၊ ယဒိဒံ အညမည ဝစနေန အညမည ဝုဋ္ဌာပနေန" ဟူသောပါဠိမောက် အမိန့်တော်နှင့်အညီ သာသနာတော်ဝယ် ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ထွန်းကားလာလျှင် ဆရာသမား၏ ဩဝါဒကြောင့်ပင်ဟု ကေန်မုချ ဆုံးဖြတ်ရသောကြောင့် သာသနာတော်ကြီး ပွားစည်းစေလိုလျှင် ဆရာသမားတို့၏ ဩဝါဒနှင့်တကွ အချင်းချင်း သတိ

www.dhammaransi.com

ပေးသည်ကို ရိုသေစွာလက်ခံဘို့ တာဝန်ရှိကြပါသည်၊ ဆရာသမား၏ အဆုံးအမကို မရိုသေခြင်း, အချင်းချင်း သတိပေးသည်ကို လက်မခံခြင်း, ဆရာ့ကိုယ်တိုင်က နာယကဂုဏ် မပြည့်စုံခြင်းတို့ကြောင့် အမြင်မတော် ဖြစ်ပေါ်၍နေလျှင် လူမျိုးစုံ ဘာသာစုံတို့အကြားဝယ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်သူများ မျက်နှာမထားတတ် အောင် ဖြစ်ကြရပါသည်၊ ထိုသို့ဖြစ်ရလျှင် နောင်လာ နောက်သားတို့က ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ချင်ကြမည် မဟုတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့်သံဃာ့အဂါရဝဖြစ်မှုကို သာသနာကွယ်ကြောင်း မကောင်းသော အင်္ဂါတပါးဟု ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာမိန့်မှာတော်မူပါသည်။

သိက္ခာ အဂါရဝ စည်းကမ်းရှိသော တိုင်းသူ ပြည် သားတို့သည် တိုင်းပြည်၏ ဥပဒေ ကို လေးစားရ၏၊ ထိုသို့လေးစားမှလည်း တိုင်းပြည် တည်တံ့နိုင်၏၊ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော် ၌လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သိက္ခာပုဒ် ဥပဒေတော်ကို ပျော်ပျော်ကြီး လိုက်နာကြမှသာ သာသနာတော်ကြီး တည်တံ့နိုင်ပါသည်၊ သိက္ခာပုဒ် သီလတော်များကို မလေးစားလျှင်“ဝိနယေ အဋ္ဌိတေ သာသနံ အဋ္ဌိတံ” ဟု ပြောင်းပြန်ပြုကာ သာသနာတော်ကွယ်ရမည်မှာ အသေအချာပင်ဖြစ်ပါသည်၊ယခုအခါ သာသနာတော် ဝယ် “သံဃာအစစ်အမှန် ဟုတ်ပါလေရဲ့လား”ဟု ယုံမှားစရာ သိက္ခာကို မလေးစားသော ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းပင် အတော်များများ တွေ့မြင် ကြားနေရ ပါသည်။

www.dhammaransi.com

မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ဤရွှေကျင်ဂိုဏ်း၌ ဂိုဏ်း၏ စည်းမျဉ်းအရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို တချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ ဆောင်ထားကြပါသည်၊ ထိုလက်မှတ်ကို တဂိုဏ်းလုံး ဆောင်နိုင်လျှင် သာ၍ပင် သင့်လျော်ပါသည်၊ အကယ်၍ တိုင်းပြည်အစိုးရတို့က သာသနာတော်နှင့်လျော်သောစည်းမျဉ်းမျဖြင့် မှတ်ပုံတင် ဝေငှလျှင်လည်း ရဟန်းစစ်ရဟန်းတုခွဲခြားနိုင်ဘို့အကြောင်းကောင်းသော စံနစ်ဖြစ်ရကား ဤရွှေကျင်ဂိုဏ်းက လက်ခံဘို့ရန် အသင့် ရှိကြရပါမည်။

သမာဓိအဂါရဝ ''စိတ်၏တည်ကြည်မှု သမာဓိရဘို့ရန် ဂရုမစိုက်ခြင်းကို သာသနာကွယ်ကြောင်းတပါး''ဟု ဘုရားရှင်မိန့်တော်မူသည်မှာ လက်တွေ့မျက်မြင်အားဖြင့် မိန့်တော် မူသည့်အတိုင်း ထင်ရှားနေပါသည်၊ သာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်သော သီလသိက္ခာကိုမျှမလေးစားခြင်းသည် သမာဓိမရနိုင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ သမာဓိမရှိလျှင် ဝိပဿနာပညာကိုမဆိုထားဘိ, စာပေပညာကိုသော်မှ လေးလေးနက်နက်မရနိုင်ပါ၊ ယခုအခါ သွားလာဝတ်စားနေထိုင်မှုများ၌ လျှပ်ပေါ်လော်လီ မတည်ကြည်သောအမူအရာတွေက လွှမ်းမိုးနေသောကြောင့်ရင်း,''ဗုဒ္ဓါနုဿတိ မေတ္တာစ, အသုဘာ မရဏဿတိ'' ဟူသော ရှေးဆရာတော်ကြီးများ၏ သုံးစွဲရိုး သမာဓိဘာဝနာကို ဂရုစိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်က နည်းပါးသောကြောင့်ရင်း, ဘုရားပွဲ ကျောင်းပွဲ ကထိန်ပွဲ ဘုန်းကြီးပြန်ပွဲ စသော ပွဲသဘင်တွေကလည်း အချို့နေရာဝယ် ကျောင်းတိုက်

www.dhammaransi.com

အတွင်းမှာပင်ခင်းကျင်းပြသကြသောကြောင့်၎င်း,ကာလ အလိုက် ပြုပြင်ထားသောအပြင်ပ အားရုံတွေကလည်း သမာဓိ နည်းသူများကို အလွယ်တကူ ဖျက်ဆီးနိုင် သောကြောင့်၎င်း,သမာဓိရမှုကိုဂရုမစိုက်သည့်အတွက် ကေန် သာသနာတော်ပျက်ရပါတော့မည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ သာသနာ့ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် သာသနာ့ဝန်ကို လက်ရှိမှုအတိုင်းသာ ဆောင်နေကြပါ လျှင် လှေကွဲစီး၍ ရေခရီးသွားသူပမာ လှော်ရင်းပင် နစ်ကြရပါတော့မည်။

အရေးအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့

ထိုသို့ လှော်ရင်း မနစ်ကြရလေ အောင် အနာဂတ်ကာလ၌ သာ သနာ့ဝန်ကို အမှန် ထမ်းဆောင် မည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ရှိသောသဒ္ဓါတရားသက်သက်ဖြင့် ရဟန်းပြုမည့် အမျိုးသားတို့ကိုသာ ရဟန်းပြုပေးသင့် ပါသည်၊ ရဟန်းပြုပြီးနောက်၌လည်း ဂန္ထဓုရတာဝန် ဆောင်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဂန္ထဓုရကျောင်းတိုက်၌နေစေ၍, ဝိပဿနာဓုရ တာဝန်ဆောင်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်းတိုက်၌ နေစေသင့်ပါသည်၊ ဤသို့ရွေးချယ် စိစစ်မှုကြောင့် အနာဂတ်ကာလ၌ သံဃာ့အရေအတွက် နည်းစရာရှိသော်လည်း သာသနာ့ဝန်ထမ်း အရေအ တွက်ကား များလာပါလိမ့်မည်။

ကျောင်းတိုက် ၂-မျိုးသာ

အနာဂတ်ကာလ၌ ရွာတိုင်း မြို့တိုင်း မှာလည်း ဂန္ထဓုရ ကျောင်းတိုက် ဝိပဿနာဓုရ ကျောင်းတိုက် အားဖြင့်

www.dhammaransi.com

၂-မျိုး ၂-စားသာ ရှိသင့်ပါသည်၊ ထို ၂-မျိုး ၂-စားတွင် ဝိပဿနာဓုရကျောင်းတိုက်မှန်လျှင် ရွာနှင့်မြို့နှင့် ဝေးကွာ၍ အရည်အဝါသီ တောရမှီသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တောရကျောင်းမျိုးသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်၊ ထိုတောရကျောင်းတွင် သီတင်းသုံးကြသော အရှင်တို့သည် မြို့ရွာ၏သာမှု နာမှု ကိစ္စစုတို့၌ဂရုမစိုက်ကြတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်သာယာစွာ ဘာဝနာဖြင့်သာ မွေ့လျော်တော်မူကြပါလိမ့်မည်။

ကျေးရွာကျောင်းများ မြို့ရွာအသီးအသီးခိုမှီးကြသော ဂန္ထဓုရ ကျောင်းတိုက် များလည်း ရွာကြီးမဟုတ်လျှင် ကျောင်းအရေ အတွက် မများစေဘဲတရွာတကျောင်းမျှတည်စေသင့်ပါသည်*၊ ရွာကြီးဖြစ်လျှင်ကား ထိုရွာနှင့်လိုက်အောင် ကျောင်းအရေအတွက်လည်း များပါပေလိမ့်မည်၊ ထိုကျောင်းတို့၌ သီတင်းသုံးသောဘုန်းတော်ကြီးများလည်း ထိုရပ်ရွာ၌ရှိကြသော ကလေးသူငယ်တို့အား(အနည်းဆုံး) အစိုးရပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလတန်းမျှကို တာဝန်ကျေအောင်သင်ပြ၍ ဘာသာရေးကိစ္စတို့၌ ငွေကုန်ကြေးကျ

---

*မှတ်ချက်။ ။ကျောင်းအရေအတွက် နည်းအောင်ပြုလုပ်ရာ၌"မူလရှိပြီး ကျောင်းအသီးသီးကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်ဟု မဆိုလိုပါ၊ ထိုကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော ဘုန်းတော်ကြီးများကို နဂိုရ်နေမြဲအတိုင်းပင်ကိုးကွယ်၍,ထိုဘုန်းတော်ကြီးပြန်လွန်သောအခါကျမှသာထိုကျောင်းကို ရပ်ရွာလူကြီးများက တာဝန်ဆောင်နေသော ကျောင်းနှင့်ပေါင်းပေးသင့်သည်"ဟုဆိုလိုပါသည်။

www.dhammaransi.com

မများဘဲ ပြီးစီးနိုင်သော နည်းကောင်းကိုသာ ညွှန်ပြသင့်ပါသည်၊ ထိုမှတပါး-တရွာလုံး၏ စာရိတ္တကိုလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘာသာရေးတရားဖြင့် ယဉ်ကျေးအောင် တာဝန်ယူရပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့တာဝန်ယူသည့်အတွက် ရပ်ရွာ၌ အမှုအခင်းနည်းပါးခြင်း, အသောက်အစား အကစားမရှိခြင်း, လုံ့လဝီရိယ တက်ကြွခြင်း စသည်ဖြင့် ရွာသူရွာသားတို့၏ တိုးတက်လာသော အရည်အချင်းကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။*

အခြေခံကျောင်းတိုက် ထိုကဲ့သို့ ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီး အသီးသီးကို ဝိနည်းတော်နှင့်လျော်ညီစွာ အရည်အချင်းအပြည့် ပေါ်ထွက်လာအောင် ကောင်းစွာသင်ပြနိုင်မည့် အခြေခံကျောင်းတိုက်ကြီးများလည်း မြို့ကြီးမြို့ငယ် အသွယ်သွယ်နှင့် ကြီးကျယ်သော ကျေးရွာတို့၌ ရှိထိုက်ပါသည်၊ ထိုကျောင်းကြီးများတွင် အကယ်၍ တာဝန်ယူနိုင်ပါမူ

---

*မှတ်ချက်။ ။ရွာကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် သီတင်းသုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သည် သူပေါဒနင်ညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် သီလသိက္ခာကို ဂရုပြုရမည်ဖြစ်ပါသောကြောင့် ဉာတိမဟုတ် ပဝါရိတလည်း မဟုတ်သော ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့အထံ ဆွမ်းအုပ်အပို့ခိုင်းခြင်း, ကလေးများကို စာသင်ပေးရသည့်အတွက် တစုံတရာလာဘ်ကို တောင်းခြင်းစသည်ကို ရှောင်ကြဉ်ရပါမည်၊ အစိုးရအထံသော်မှလည်း တစုံတရာ တောင်းခြင်းကို မပြုကောင်းပါ၊အစိုးရက ဥပဒေအရလှူလျှင်သာ အပ်သော နည်းဖြင့် လက်ခံကောင်းပါသည်။

www.dhammaransi.com

ပတိပတ္တိဌာန ပရိယတ္တိဌာန ခွဲ၍ ၂-မျိုးလုံး ကိုပင် သဲ့သဲ့မဲ့မဲ့ အမြဲကြိုးစားရပါလိမ့်မည်။

ပတိပတ္တိဌာန ပတိပတ္တိဌာနကို အုပ်ချုပ်သော ဆရာသမားသည် သုတ္တန် အဘိဓမ္မာ၌ အထိုက်အလျောက် ကျွမ်းကျင်၍ ဝိနည်းအရာမှာမူ လွန်စွာ ကျွမ်းကျင်သော လဇ္ဇီဂုဏ် ကိုလည်း မမြော်မြင်သော သူတော်စင်ဖြစ်ရပါမည်၊ မိမိအထံ နာခံနေထိုင်သော ဝိပဿနာစုရ ဝန်ဆောင်များကို လည်း လဇ္ဇီကိုရင်း, ဂုဏ်ကိုရင်း အပြစ်မြင်သော သူ တော်စင်ဖြစ်အောင်ဟောပြ၍ သီလ သမာဓိ ပညာ ၃- ပါးသောသိက္ခာကို လက်တွေ့ကျန သင်ပြနိုင်ရပါမည်၊ ထိုသို့ပတိပတ်ကို အားထုတ်၍ တပါးတည်း နေလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း—

> "ငါးဝါပြည့်ဘိ, ဒွေမာတိကာ, သုတ်လေးဘာဏဝါရ, အမ္ဗဋ္ဌတု,ဝတ္တုစကား တရားသုံးပုဒ်,အားထုတ်ဘို့ရာ, ဘာဝနာနှင့်, ကမ္မာကမ္မ, ခုနစ်ဝ,နိဿယ မုစ္စနကအင်္ဂါတည်း'' ဟူသော ဗဟုဿုတနှင့်ပြည့်စုံမှသာ နိဿယည်းဆရာနှင့် ကင်းကွာ၍ တပါးတည်း နေစေသင့်ပါသည်။

ပရိယတ္တိဌာန ပရိယတ္တိဌာနကို ကြောင့်ကြပြုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ပိဋကတ် သင်ပြရာ၌ လွယ်ကူသော နည်းလမ်းကို ရှာကြံစီစဉ်နိုင် စွမ်းသော (စွမ်းနိုင်ပါလျှင် ဘာသန္တရကိုလည်း ကျွမ်းကျင် သော) ပုဂ္ဂိုလ်များ စုပေါင်းလျှက် ရှိရပါမည်၊ ထို

www.dhammaransi.com

ပုဂ္ဂိုလ်အများထည်းမှ အသီးအသီး တာဝန်ခွဲ၍ ကျေး ရွာကျောင်းတို့၌ သိတင်းသုံးနည်း နိဿယည်းကိုရင်း, လွယ်ကူသော ပိဋကတ်သင်နည်း နိဿယည်းကိုရင်း အသီးအသီးပို့ချ၍ ဘာဝနာကိုလည်း အချိန်မှန်မှန် ပွားများလျက် ကြိုးစားကြရပါလိမ့်မည်။

နိဂုံး

ဤအစည်းအဝေးသို့ကြွရောက်တော်မူလာကြ သော ဆရာတော် သံဃာတော် အပေါင်း တို့....ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဩဝါဒဒေသနာတော် များဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်၏ အလိုတော်ကို ပဌမဖော်ပြ၍ ကျေးဇူး တော်ရှင် ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အစရှိသော ကျေးဇူးရှင်ကြီးများ၏ ဩဝါဒကထာ အဖြာဖြာကို ဒုတိယ ဖော်ပြပြီးလျှင် သာသနာ ကွယ်ကြောင်းများ နှင့် သာသနာတော်မကွယ်နိုင်မည့် အကြောင်းများကို တတိယ ဖော်ပြခဲ့ရာ,ယခုအခါ ပြည့်စုံပါပြီ။

ဤအစီအစဉ်အတိုင်းသာ သာသနာတော်၏တာဝန် ကိုဆောင်တော်မူကြပါလျှင် မည်သည့်ခေတ်လူ ဝေ ဘန်သူမျှ အပြစ်ကိုထောက်ပြ၍ ဘာသာရေးကို ရှုတ်ချ နိုင်မည် မဟုတ်တော့ပါ၊ အင်္ဂါခန္ဓာပမသုတ်၌ မိန့် တော်မူအပ်သော အပြစ်တို့မှလည်း ကင်းကွာ၍ ရည် ရွယ်အပ်သောပါရမီစုံညီပြည့်ဝဘိုသာ ရှိပါတော့သည်၊ ဝန်ဆောင် သံဃာတော်များကိုသာ ထောက်ပံ့ရသော ဒါယကာဒါယိကာမတို့မှာလည်း တာဝန်ပေါ့စွာဖြင့် လောက သံသရာအကျိုး ပွားတိုးစရာရှိပါသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပွင့်တော်မူလာရခြင်း၏ အ

www.dhammaransi.com

ကျိုးရ“အတ္တာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် ကိုက်ညီပါလိမ့်မည်၊ ဤသို့ လောကကျိုး ဓမ္မကျိုး ၂-မျိုးလုံးပေးနိုင်သော သာသနာတော်ကိုသာ နောင်လာမည့် သားစဉ် မြေးဆက် တို့လည်း ကိုးကွယ်လိုကြပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ ဥုးထိပ်ရွက် ယုံကြည်စွာဖြင့် သာသနာတော်၏ ဩဝါဒကို လိုက်နာမှသာ တိုင်းသူ ပြည်သား လူအများလည်း ချမ်းသာယာ နေနိုင်ပါ လိမ့်မည်၊ ဤသို့ နေနိုင်သောအခါ **“ဗုဒ္ဓဘာသာကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ သာယာသည်”**ဟူသော သတင်းသည် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ ရှတ်ချည်းပြန့်နှံ့ပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ပြန့်နှံ့သောအခါ ဤမြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ၏ အထွတ်ထုပိကာသဘွယ် တင့်တယ်လျက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်လည်း ရောင်ဝါ နေသို့ ထွန်း ပါ လိမ့်မည်သတည်း။

ဝုတ္တာနေတာနိ ဝတ္တာနိ,
သာသနဿ ဟိတေသိနာ၊
သဒ္ဓါပုဗ္ဗကစိတ္တေန,
သာဓု ဝတ္တန္တု၊ သုဗ္ဗစာ။

သာသနဿ-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ, သာသနာတော်မြတ်၏၊ ဟိတေ**သိ**နာ-စီးပွားအစစ်,တရားအနှစ်ကို, စံနစ်ကျန, အလိုရှိလှသည်ဖြစ်၍၊ ဝုတ္တာနိ-ဆရာတော်များ, မြတ်ဘုရား၏, တရားတော်မှ, ထုတ်ဆို၍ပြအပ်ကုန်သော၊ တောနိဝတ္တာနိ-မကျင့်မကောင်း, ကျင့်မှကောင်းမည့်,

www.dhammaransi.com

ကျိုးကြောင်းညွှန်ကြား, ဤကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို၊ သုဗ္ဗစာ-ဆိုလွယ်ဆုံးမ, သောဝစဿဂုဏ်, ပြည့်စုံကြပေကုန်သော၊ သာဓု—ရွှေကျင်ဂိုဏ်း,တောင်ဂိုဏ်း, ဂိသုဒ္ဓါရုံဂိုဏ်း၌, ကိုင်းရှိုင်းခိုအောင်း, သူတော်ကောင်းတို့သည်၊ သဒ္ဓါပုဗ္ဗကစိတ္တေန-သဒ္ဓါရှေ့သွား, စိတ်ကောင်းထားသဖြင့်၊ ဝတ္တန္တာ-ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု

ဩဝါဒကထာ ပြီးပြီ။

www.dhammaransi.com

ဩဝါဒကထာ၌ ညွှန်ပြအပ်သော ဂါထာများနိဿယ အနက်

သော ဇာတော ယေန ဇာတေန,
ယာတိ ဝံသော သမုန္နတိံ၊
ပရိဝတ္တိနိ သံသာရေ,
မရိတော ကော ဝါ န ဇာယတေ။

ဇာတေန—ပုဉ်းကံစုစု, ပိုင်းဝန်းမှုဖြင့်,မီးရှူး သန့်စင်, ဖွားမြင်၍ လာသော၊ ယေနပုတ္တေန-ကျောက်ကောင်းတလုံး, ပမာသုံးဘို့, တိုင်းလုံးကျော်ကြား, အကြွင်သားတော်တပါးကြောင့်၊ ဝံသော—ဆွေရင်း မျိုးချာ, သူသူငါမျှ, မကသယ်ကျုံး, တန္တယ်လုံးသည်၊ သမုန္နတိံ—အောက်တန်းမှမြှင့်, အဆင့်ဆင့်ဖြင့်, စွင့်စွင့်တက်လှမ်း, အထက်တန်းသို့၊ ယာတိ—ယခုလည်းကောင်း, နောင်လည်းကောင်းဘို့, ကောင်းကောင်း ပုံသေ,ရောက်ရပေ၏၊သောပုတ္တော-အမျိုးအနွယ်,အားလုံးသယ်၍,ထက်ဝယ်ခေါ်သွား, ထိုသားတော်တပါးသည်သာ၊ ဇာတော—အမျိုးသားတို့, တိုးပွားဘို့ရာ, ဖွား၍လာဟု, သံသာနှုတ်ချို, ကြိုဆိုထိုက်ပါပေ၏၊ ပရိဝတ္တိနိ သံသာရေ—ဓာပြောင်းပြန်ပြန်,အဖန်ဖန်ဖြင့်, မှန်မှန်ပြောင်းလွဲ, သံသရာထဲ၌၊ မရိတော—တဘဝဇာတ်, အဆုံးသတ်သဖြင့်,နေရပ်ရှောင်သွေ,သေလေပြီးသော၊ ကောဝါ-ဘယ်နတ်ဘယ်လူ, အဘယ်သူသည်မူလည်း၊ န ဇာယတေ—ရုပ်သစ် နာမ်သစ်, ခန္ဓာသစ်ဖြင့်, အသစ်လဲကာ, မဖြစ်ဘဲရှိပါတော့အံ့နည်း။

www.dhammaransi.com

ပါတိမောက္ခံ ဝိသောဓေန္တော,
အပ္ပေဝ ဇီဝိတံ ဇဟေ၊
ပညတ္တံ လောကနာထေန,
န ဘိန္ဒေ သီလသံဝရံ။

ပါတိမောက္ခံ- ဝိနည်းပိဋကတ်,အရပ်ရပ်၌,ပညတ်ထုတ်ဖော်,သိက္ခာပုဒ်သီလတော်ကို။ဝိသောဓေန္တော-မကျိုးမပေါက်, မညှိုးပျောက်ဘဲ, တိုးတောက်စေချင်, သုတ်သင်သူသည်၊ ဇီဝိတံ-လွန်စွာစုံမက်,ကိုယ့်အသက်ကို၊အပ္ပေဝဇဟေ-မဝံ့ တဝံ့,ရှိတ့ရှိဖြင့်, တွန့်ကာလွန့်ကာ,စွန့်လိုက်ရစေကာမူ၊ လောကနာထေန-ဗြဟ္မာလူနတ်,မြတ်ထက်မြတ်သည့်,နတ်နတ်ထိပ်ထား, ဘုရားသည်၊ပညတ္တံ-အာဏာတော်မြတ်, မိန့်တော်မှတ်၍, ပညတ်ထုတ်ဖော်, ဟောပြတော်မူအပ်သော၊ သီလသံဝရံ-ကိုယ်နှုတ်နှစ်ထွေ,ချုပ်တည်းစေဘို့, ကုဋေကိုးထောင်, ကျော်ခေါင်မြင့်ဟီး, သီလတော်ကြီးကို၊ န ဘိန္ဒေ-အမိန့်တော်ချက်,ဦးထိပ်ရွက်၍,မဖျက်မိစေ,…စောင့်စည်းသင့်ပေသတည်း။

အနေသနာယ စိတ္တံပိ,
အဇနေတွာ ဝိစက္ခဏော။
အာဇီဝံ ပရိသောဓေယျ,
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော ယတိ။

ဝိစက္ခဏော—ဘုရားမျက်နှာ,သာသနာနှင့်, ကိုယ့်မှာနောင်ရေး,မြော်တွေးဆင်ခြင်, ပညာရှင်လည်းဖြစ်

www.dhammaransi.com

ပေထသော၊ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတော-ဘာယာမဘက်, သဒ္ဓါ တွက်ကြောင့်,ခွါထွက်သမှု,ရဟန်းပြုခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပေ ထသော၊ယတိ-သာသနာ့ဝန်,အားသွန်ကြိုးပမ်း, ထမ်း ဘို့ရည်ရော်, ရဟန်းတော်သည်၊ အနေသနာယ- ဘုရားစက်ဆုပ်, လွန်သေးနုပ်သည့်, အယုတ်တမာ, လေးဖြာပစ္စည်း, ရှာဖွေနည်း၌၊ စိတ္တံပိ-ပြုလုပ်ဘို့ရန်, စိတ်အကြံကိုမျှလည်း၊ အဇ္ဇနေတ္တာ-သာသနာ့အရှိန်, ကိုယ့်အရှိန်၌,ဂုဏ်သိရည်စပ်ပေ,မဖြစ်စေဘဲ၊ အာဇီဝံ- တသက်လျှာမျှ,တဝမ်းဝဘို့, တခဏတွက်ကလေး, အ သက်မွေးကို၊ ပရိသောဓေယျ-ဝန်းကျင်ခပင်း, ပြစ်မျိုး ကင်းအောင်, ရှင်းလင်းသုတ်သင်ရာသတည်း။

ဒိပဲရင်းဆရာတော်ဘုရား၏
သစ္စာ ၄-ပါးအကျဉ်း

မသိလျှင်-တွယ်,သိလျှင်-ပြယ်
တွယ်လျှင်လည်း ဘေး,ပြယ်လျှင်အေး။

အမှိုပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏ရုပ်နာမ် ခန္ဓာနှင့်တကွ အ ပြင်ပ အာရုံတွေကို ဒုက္ခမှန်း မသိကြသော ကြောင့် တဏှာသမုဒယဖြင့် တွယ်တာ၍နေ ကြသည်၊ ဒုက္ခမှန်း သိတတ်သော မဂ္ဂသစ္စာ ဉာဏ် ပေါ်လာလျှင်ကား ထိုတွယ်တာမှု တ ဏှာသည်အလိုလိုပြယ်သွားလိမ့်မည်၊ တဏှာ သမုဒယဖြင့် တွယ်တာနေသမျှ ဘေးဒုက္ခတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်၍ နေကာ ဒုက္ခသစ္စာ အမှန်ဖြစ်

www.dhammaransi.com

၍, တွယ်တာမှုပြယ်မှသာ နိရောဓနိဗ္ဗာန်ကို
အာရုံပြု၍ အေးအေးမြမြ နေရလိမ့်မည်။

ဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရား၏
သြဝါဒကမ္မဋ္ဌာန်း

ရှင်–သေ, ဖြစ်–ပျက်, ရ–ကုန်, ဆုံ–ကွဲ,ပူဆင်းရဲ,
မလွဲဒိဋ္ဌ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘဲ။
လောဘကြီးလျှင် ဒုက္ခကြီး၏, လောဘနည်းလျှင်
ဒုက္ခနည်း၏၊ လောဘ မရှိလျှင် ဒုက္ခမရှိ။

www.dhammaransi.com

နောက်ဆက်တွဲ

ဝိနိစ္ဆယဌာနနှင့်ဝိနိစ္ဆယခုံဥပဒေကို ရွှေကျင်ဂိုဏ်း၏စိစစ်ချက်နှင့် နည်းလမ်းညွှန်ပြချက်

မာတိကာ = ခေါင်းစဉ်

၁။ စိစစ်ဘို့ရန် စည်းဝေးကြခြင်း ... ၇၉

၂။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒတော် ... ၈၀

၃။ ဝိနိစ္ဆယ ဥပဒေများနှင့် သက်ဆိုင်ရာကို ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့မှထုတ်ယူကြခြင်း ၈၄

၄။ ဝိနိစ္ဆယဥပဒေကို ဝိနည်းတော်နှင့် ... နှိုးနှောကြခြင်း ... ၉၄

၅။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းက ဝိနိစ္ဆယခုံကိုသာ လက်ခံ၍,ဝိနိစ္ဆယဌာနဥပဒေကို လက်မခံခြင်းအကြောင်း ... ၉၆

၆။ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံလက်ခံနိုင်မည့် စည်းမျဉ်းကို အကြံပေးကြခြင်း ... ၁၀၀

၇။ ဒုတိယစည်းဝေးခြင်းနှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ အမိန့်တော် ... ၁၀၂

၁။ စိစစ်ဘို့ရန် စည်းဝေးကြခြင်း

(က) ၁၃၂၂-ခုနှစ်၌ ဝိနိစ္ဆယဌာနနှင့် ဝိနိစ္ဆယခုံအက်ဥပဒေကို စိစစ်ပြင်ဆင်ရန် အတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ဆရာတော်များနှင့် လူကြီးများပါဝင်သော ကော်မီတီတရပ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

www.dhammaransi.com

(ခ) ထိုအဖွဲ့၌ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းမှ အနီးစခန်း ဆရာတော်နှင့် ဆရာတော် ဦးဇာနေယျ ဗုဒ္ဓိတို့ ပါဝင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

(ဂ) ထိုဆရာတော်များသည် အစည်းအဝေးကို ရက်ရှည်ရပ်ထားချိန်ဝယ် ရန်ကုန်မှပြန်ကြွ ခဲ့၍ တွေ့ကြုံခဲ့သမျှ အကြောင်းအရာကို တပေါင်းလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့၌ ရွှေကျင် ဂိုဏ်း၏ ဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု စံကင်းဆရာတော် ဘုရားကြီး အမှူးပြုသော သံဃာတော် များအား လျှောက်ထား ကြပါသည်။ [ထိုအစည်း အဝေး၌ ရွှေကျင်နိကာယ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက မြောင်းမြဆရာတော်နှင့် တကွမန္တလေး-စစ်ကိုင်း-မင်းကွန်း-အမရ ပူရမှ ဝန်ဆောင် ဆရာတော် များနှင့် ကျောင်းထိုင် ဘုန်းတော်ကြီးများ ပါဝင် ကြပါသည်။]

(ဃ) ထိုအစည်းအဝေး၌ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌ ဂုရု ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရှေးဦးစွာ ဩဝါဒပေးတော်မူ၍ ထိုဥပဒေများကို စိစစ် ကြဘို့ရန် အမိန့်ပေးပါသည်။

၂။ မဟာရဋ္ဌဂုရုစံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဩဝါဒ မိန့်ခွန်းတော်

(က) ဥပဒေ စိစစ်ရေးအဖွဲ့တွင်ပါဝင်သော အနီး စခန်းဦးပဏ္ဍိတနှင့် ဦးဇာနေယျဗုဒ္ဓိတို့၏

www.dhammaransi.com

လျှောက်ထားချက်ကို ကြားရသဖြင့် ယခု အခါ စည်းဝေးကြသော တာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဥပဒေစိစစ်ရာဝယ် စိတ်ရှင်းစေတနာရင်း ကောင်းကောင်း ထားကြဘို့ သတိပေးလိုသောဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာသည်။

(ခ) "ကေပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇန သုခါယ"စသောဧကကနိပါတ်-အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော် မြတ်နှင့် အညီ ဤသတ္တလောကကြီးထဲ၌ ဖြစ်တောင်းဖြစ်ခဲသော ပုဂ္ဂိုလ်တပါး ဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူလာလျှင် ရှင်လူ အများ စီးပွါးချမ်းသာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် မင်္ဂလာကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

(ဂ) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ကိုယ်စားတော်သဘွယ် ဖြစ်ပေသော သာသနာတော် သည်လည်း ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်တကွ တိုင်းသူပြည်သား လူအများ၏ ကူညီစောင့်ရှောက် ပံ့ထောက်မှုကြောင့် ဤပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ဝယ် တင့်တယ်စွာ တည်နိုင်ပေရကား ဤနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသား ရှင်လူ အများ၏ စီးပွားချမ်းသာ မင်္ဂလာအကျိုးပွါးတိုးဘို့သာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။

www.dhammaransi.com

(ဃ) ထို့ကြောင့် ယခု စည်းဝေး ကြသော ဝန်ဆောင် သံဃာတော်များနှင့် ဂိုဏ်း အသီးအသီးဝယ် သာသနာ့ တာဝန်ကို အားသွန် ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်တော်မူ လျက် ရှိကြပေသော ဆရာတော် သံဃာ တော်များသည် သာသနာတော်ကို မှီ၍ နောင်သံသရာ ကြီးပွားခြင်းဖြင့် ကြီးပွား ဘို့ရန် "သာသနာတော်သည် ငါ့ဘို့" ဟုဂုဏ်း, "ငါ့ကိုအကြောင်းပြု၍ သာသနာ တော်ကို စည်ပင်စေမည်"ဟု ကြိုးဝါးကာ "ငါသည် သာသနာတော်ဘို့"ဟု ဂုဏ်း, ဤ သာသနာတော်ကို အကြောင်းပြု၍ သာသ နာ့ဒါယကာ ဖြစ်ကြသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ သားတို့၏ ကြီးပွားရေးကို မြော်တွေးကာ"သာသနာတော်သည် နိုင်ငံ တော်ဘို့"ဟုဂုဏ်း ကိုယ်စီကိုယ်င အဓိဋ္ဌာန် ပြုကာ ဤဝိနိစ္ဆယကိစ္စကို ဝိနည်းတော် နှင့် အလျော်ဆုံးဖြစ်အောင် နည်းလမ်း ညွှန်ပြသင့်ပေသည်။

(င) သာသနာတော်ကို မှီ၍ မိမိ၏ လောက ကြီးပွားရေးကိုသာ မြော်တွေးလျက် "သာ သနာ တော်သည် ငါ့ဘို့" ဟု ယူဆ၍ ဤဝိနိစ္ဆယကို စိစစ်ကြလျှင်ကား "နဂိုရ် သူ့တော်စင်များသော်မှ နောင်ဘဝအတွက် တိမ်းပါးယိမ်းပါး ဖြစ်တတ်ပါသေးသည်"

www.dhammaransi.com

ဟု ဩဝါဒပေးတော်မူပြီးလျှင်သုတ္တနိပါတ်
ဟေမဝတသုတ်၌ လာသော ဆရာတော်
၂-ပါးကိုညွှန်ပြတော်မူပြီးလျှင်....ရွှေကျင်
ဂိုဏ်း၏ ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း
"သာသနာတော်သည် ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဘို့"
ဟုသာ သဘောမထားဘဲ "ရွှေကျင်ဂိုဏ်း
သည် သာသနာတော်ဘို့, ရွှေကျင်ဂိုဏ်း
သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဘို့"
ဟု သဘောထားလျက် ရှင်တော်ဘုရား၏
ဝိနယဥပဒေတော်နှင့် ညီမျှအောင် စိစစ်
ကြဘို့ရန် သတိပေးတော်မူသည်။

မှတ်ချက်။ [ကဿပဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်
မူပြီးနောက် ရဟန်းငါးရာစီ အခြွေအရံရှိသော
သီလဝန္တ ပိဋက ၃-ပုံဆောင် ဖြစ်ကြရုံမက,
ဝိနည်း အဆုံးအဖြတ်၌ ကျွမ်းကျင် လှသော
ကြောင့် အမှုသည် အများပင် ဝေးစွာသော
ဌာနမှ အဆုံးအဖြတ်ခံဘို့ရန် လာကြရသော
ဆရာတော် ၂-ပါးရှိလေသည်၊ အခါတပါး၌
အပြစ်ရှိသော ရဟန်းတပါးသည် သင်္ကန်း
သပိတ် ပရိက္ခရာများကိုလှူ၍ (လာဘ်ထိုး၍)
ထိုဆရာတော် ၂-ပါးအထံ တပည့်ခံလေသည်၊
ထို့နောက် ဆရာတော်များနှင့် အတော်ရင်း
နှီးသောအခါ "မည်သည့်အရပ်မှ စောဒက
ပုဂ္ဂိုလ်က အမှုတင်သွင်းလာလျှင် လက်မခံဘို့

www.dhammaransi.com

ရန်''အတန်တန် လျှောက်သဖြင့် အမှုကို လက်မခံဘဲ တာဝန်ယူလိုက်ကြလေသည်။

ထို့နောက် ထိုအမှုသည်ရဟန်းသည် စောဒက လုပ်၍ အမှုလုပ်မည့် ရဟန်းထံသွားပြီးလျှင် ''ငါ၏ အမှုဟာ ဝိနည်းဓိုရ်ဆရာတော်များအထံ၌ ပြီးခဲ့ပြီ'' ဟု မခံချင်စရာစကားကို ပြောလေသော်,စောဒကလုပ် မည့်ရဟန်းလည်း မခံချင်သောကြောင့် ထိုဆရာတော် များထံသွား၍''အရှင်ဘုရားတို့သည် သာသနာတော် ကို မစောင့်ရှောက်, ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ စောင့်ရှောက်ကြ သည်၊ဒီကနေ့မှစ၍ အရှင်ဘုရားတို့ တရားဆုံးဖြတ်ဘို့ မသင့်တော့ပါ၊ ယနေ့မှပင် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူတာအစစ်ပါဘဲ''ဟု ဝမ်းနဲ့ပမ်းနဲ့ ငိုကြွေးကာ ပြန်သွားရှာလေသည်၊ ထိုဆရာတော် ၂-ပါးလည်း ထိုကိစ္စအတွက် ကြီးစွာနောင်တရ၍ စုတေသောအခါ သီလ ပညာအလိုအားဖြင့် အထက်နတ်ပြည်၌ ဖြစ် ထိုက်သော်လည်း ထိုအဂတိလိုက်မှုကြောင့် အထက် နတ်ပြည်၌မဖြစ်ဘဲ တပါးသည် ဟိမဝန္တာ၌ ဟေမ ဝတနတ်ဘီလူး, တပါးကား သာတာဂိရိတောင်၌ သာ တာဂိရနတ်ဘီလူးဖြစ်လေသည်။]

၃။ ဝိနိစ္ဆယဥပဒေများနှင့်သက်ဆိုင်ရာကို ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာတို့မှထုတ်ယူကြခြင်း

(က) ဝိနယဓရအမည်ရပုဂ္ဂိုလ် ၂-မျိုး

၁။ ''ဝိနယဓရာနံ ယဒိဒံ ဥပါလိ''စသော အင်္ဂုတ္တ ရ ဧတဒဂ္ဂဝဂ်ပါဠိတော်စသည်ဝယ် ဝိနည်းအ

www.dhammaransi.com

ရာ၌ ကျွမ်းကျင်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဝိနယဓရ" ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိနည်းဆုံး ဖြတ်မှုမပြုသော်လည်း "ဝိနယဓရ" အမည် ရသည်။

၂။ "သစေ အနုဝိဇ္ဇကော တုဝဋ္ဋံ သစေ တုံ့ သံယမနဇ္ဈ ဩတိဏ္ဏံ အဓိကရဏံ ဝိနိစ္ဆိတုံ နိသိန္နော ဝိနယဓရော"ဟူသော ပရိဝါအဋ္ဌ ကထာ,ဒုတိယ ဂါထာသင်္ဂဏိက အဖွင့်၌ကား တရားဆုံးဖြတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း "ဝိနယ ဓရ"ဟုသုံးစွဲ၍ဤဝိနယဓရကို "အနုဝိဇ္ဇက" ဟုလည်းခေါ်၏။

(ခ) အနုဝိဇ္ဇကဝိနည်းမိုရ်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ ၁၀-ပါး

[အနုဝိဇ္ဇက ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မူလ ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်ထက် ပိုမို၍ တတ်သိဘို့ လို ကြောင်းမှာ ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူအပ်သော ဗူဠဝါပါဠိတော်, သမထက္ခန္ဓက (၂၂၃) ၌ လာသော အင်္ဂါ ၁၀-ပါးကိုကြည့်၍ သိသာ ပါသည်။]

၁။ သီလသိက္ခာနှင့်ရင်း, အကျင့် ကျက်စားရာ အ ရပ်နှင့်ရင်း ပြည့်စုံ၍ ငယ်သော အပြစ်ကိုပင် (မကျူးလွန်မိအောင်) ကြီးကျယ်သောအပြစ် ဟု ရှုလေ့ရှိခြင်း။

www.dhammaransi.com

၂။ ပိဋက ၃-ပုံကို သင်ယူ၍ ကြားနာအပ်ပြီးသမျှကိုလည်း ဆောင်ယူ မှတ်သားနိုင်, စုဆောင်းနိုင်ခြင်း။

၃။ "ဒွေမာတိကာ" ဟု ခေါ်အပ်သော ပါတိမောက်ကို အကျယ် ဝိဘင်းနှင့်တကွ နှုတ်ရဆောင်နိုင်ခြင်း။ [ဤအင်္ဂါကိုကား ယခုအခါ ကျမ်းစာအုပ်များ ရှိနေ၍ ကျမ်းစာကြည့်လျှင် အနက်ထင်, အဓိပ္ပါယ်သိခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံစေကြရသည်။]

၄။ အခြားပိဋကထက် ဝိနည်း၌ အထူးကျွမ်းကျင်၍ (အဓိပ္ပါယ် အယူအဆ၌) သူတပါး ဆွဲဆောင်ရာသို့ မပါခြင်း။

၅။ အမှုအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်နေကြသော စောဒက စုဒိတကတို့ကို နားလည် နှစ်သက်စေနိုင်ခြင်း,အဓမ္မစသည်ကိုအဓမ္မဟု ဉာဏ်ဖြင့် ရှုစေ ကြည့်စေနိုင်ခြင်း,ကြည်လင်စေနိုင်ခြင်း။ [ဤအင်္ဂါကား အမှုသည်ကို အကဲခတ်တတ် ပါးနပ်မှ ပြည့်စုံပေလိမ့်မည်။]

၆။ အဓိကရုဏ်းဖြစ်သမျှကို ငြိမ်းစေမှုနည်းလမ်း၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း။

၇။ အဓိကရုဏ်း ၄-ပါးကို သိခြင်း။

၈။ အဓိကရုဏ်းဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း(ဘေဒကရ ဝတ္ထုစသည်)ကို သိခြင်း။

၉။ အဓိကရုဏ်း၏ ငြိမ်းကြောင်း (ဓမ္မ,ဝိနယ, သတ္ထုသာသန)ကို သိခြင်း။

www.dhammaransi.com

၁၀။ အဓိကရုဏ်း၏ ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်း (သမထ ၇-ပါး)ကို သိခြင်း။

(ဂ) အဓိကရုဏ်း လက်ခံပုံ အခြင်းအရာ

၁။ "အဓိကရုဏ်း"ဟု ခေါ်အပ်သော ဆုံးဖြတ်ဘွယ်အမှု တခုခုသည် သံဃာ့အထံသို့ ရောက်လာလျှင် ထိုအမှုကို ဆုံးဖြတ်မည့်ပုဂ္ဂိုလ် အချင်းချင်း တိုင်ပင်၍ (ငြိမ်းပြတ်အောင်)ဆုံးဖြတ်နိုင်ပုံရမှ လက်ခံရမည်၊ ဓမ္မဝိနယနှင့် အညီ ဆုံးဖြတ်၍ ငြိမ်းပြတ်ပုံမရလျှင် လက်မခံရ"ဟု စူဠဝါ ပါဠိတော် အဓိကရဏ ရူပသမန သမထ (၂၂၂)၌ ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူပါသည်။

၂။ ပဉ္စမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ဤသို့ မိန့်ဆိုထား၏၊ မိန့်ဆိုပုံကား— သံဃာ့အလယ်သို့ စောဒနာမှု (အကြောင်းဝတ္ထု) သက်ရောက်လာလျှင် စောဒက စုဒိတက(၂-ဘက် အမှုသည်)တို့ကို....

(က) "ငါတို့ အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် ကျေနပ် ကြမည်လား"ဟု မေး၍ "ကျေနပ်ကြပါမည်"ဟု လျှောက်ကြမှ ထိုအမှုကို လက်ခံရမည်။

(ခ) "ဆုံးဖြတ် ကြသေး တာပေါ့ ဘုရား,တပည့်တော်တို့ နှစ်သက်လျှင် နာယူကြရ မှာပေါ့" ဟု မာန်မာနသံဖြင့် လျှောက်ကြမှုကား ထိုအမှုကို လက်မခံသေးဘဲ"ကိုယ်တော်တို့သည်

www.dhammaransi.com

စေတီတော်တို့ကို ရှိခိုးချေကြပါဦး” စသည်ဖြင့် စကားကို ပြောင်းလွှဲ၍ (ကြိုးရှည်ရှည်ဖြင့် လွှတ်ထားသကဲ့သို့) အမှုကို ကြန့်ကြာအောင် ဆိုင်းငံ့ထားရမည်။

(ဂ) ထို့နောက် ကာလ ကြာ၍ အမှု သည်တို့၏ဘက်သား ရဟန်းများတို့ အရပ် တပါးသို့ သွားကြ သောကြောင့် အမှုသည် ရဟန်းတို့သည် မာန် မာန လျှော့ချ၍ “အဆုံးအဖြတ်ခံလို ပါကြောင်း” ထပ်လောင်း တောင်းပန်သော်လည်း ၃-ကြိမ်တိုင်တိုင် ငြင်းဆိုပြီးမှ ထိုအမှုကို လက်ခံ ဆုံးဖြတ်ရမည်။

(ဃ) အဓိကရုဏ်းဆုံးဖြတ်ပုံ

(ဂ)အပိုဒ်၌ အမှုလက်ခံပုံကိုပြခဲ့ပြီ၊ ထိုအစီအစဉ်အားဖြင့် တရား ဆုံးဖြတ်မည့် အနုဝိဇ္ဇကဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်က မိုင်လောက်မှ လက်ခံပြီးသောအခါ ၂-ဘက်ပရိသတ်ကို အကဲခတ်ရ စဉ်းစားရဦးမည်၊ ထိုသို့စဉ်းစားသောအခါ.....

၁။ ပရိသတ်၌ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂိုလ်တွေ များနေလျှင် (အာပတ်သင့်ရမှာလည်း မကြောက်, အဂတိလိုက်ရမှာလည်း မကြောက်တတ်သူကို ဤနေရာ၌ အလဇ္ဇီဟုခေါ်ပါ၊) များရာလိုက်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် တရားမှန် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္မုတိဖြင့် ဂုဏ်အင်္ဂါ၁၀-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အနုဝိဇ္ဇကဝိနည်းမိုရ် ၂-ပါး ၃-

www.dhammaransi.com

ပါး ရွေးချယ်ရမည်၊ ထိုရွေးချယ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် "အခြားသူများ စကားမပြောရ" ဟု တားမြစ်၍ ထိုပရိသတ်၌လည်း ဆုံးဖြတ်နိုင်၏၊ ပရိသတ်မှခွဲ၍ သင့်တော်ရာအရပ်၌လည်း ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။ [ဝိနည်းမိုရ်၏အင်္ဂါ ၁၀-ပါးကို ရှေ့၌ပြခဲ့ပြီ၊ ထိုဝိနည်းမိုရ်ကိုရွေးချယ်၍ သမ္မုတိပေးခြင်းကို "ဥဗ္ဗာဟိကာသမ္မုတိ" ဟု ခေါ်သည်။]

၂။ ပရိသတ်၌ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်တွေ များနေလျှင် (မိမိတို့အမှုကို စစ်ဆေးသောအခါ ရေရေလည်လည်မပြောတတ်, တဘက်အမှုသည်ကို ပြန်၍ မမေးတတ်,မချေပတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဗာလ" ဟု ဤနေရာ၌ခေါ်ပါ၊) ထိုဗာလတို့ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းဘို့ ခဲယဉ်းသောကြောင့် "အသင်တို့နှင့် သဘောတူသော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ရှာကြပါဦး" ဟု တိုက်တွန်းပြီးမှ ထိုရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက် ဝိနည်းမိုရ်များကို မေးမြန်း၍ဆုံးဖြတ်ရသည်။ [ဤနည်းသည် ယခုအခါ လူတရားရုံးများ၌ ရှေ့နေရှာရခြင်း, ဝိနိစ္ဆယခုံဥပဒေ၌ မိမိတို့နှစ်သက်ရာဝိနည်းမိုရ်ကိုရှာရခြင်းနှင့် တထပ်တည်းတူမျှ၏။]

၃။ အလဇ္ဇီလည်းမများ, ဗာလလည်းမများသော ပရိသတ်၌ကား ရောက်လာသောအမှုကို ထိုပရိသတ်တွင် ထင်ရှားသော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်က ဆုံးဖြတ်ရိုးသာ။

www.dhammaransi.com

(င) မကျေနပ်၍ အဆင့်ဆင့် အဆုံးအဖြတ်ခံပုံ

၁။ စူဠဝါ ပါဠိတော် သမထက္ခန္ဓကာ၌ "သာဝတ္ထိပြည် သံဃာတော်များက အဓိကရုဏ်း ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအခါမကျေနပ်၍အခြားကျောင်းတိုက်၌ရှိသော ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်အများထံ အဆုံးအဖြတ်ခံပုံ, ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဆုံးဖြတ် ပုံနှင့် သာဝတ္ထိ သံဃာတော်များ၏ ဆုံးဖြတ်ပုံသည် ထပ်တူကျသဖြင့် မကျေနပ်၍ အခြားကျောင်းတိုက်၌ ရှိသော ဝိနည်းမိုရ် ၃-ပါးထံ အဆုံးအဖြတ်ခံပုံ, ထို့အတူ မကျေနပ်ပြန်၍ ၂-ပါးအထံ၌ရင်း, တပါးအထံ၌ရင်း, အဆုံးအဖြတ်ခံပုံများကို" ပြတော်မူ၏။

၂။ ထို ဆုံးဖြတ်ချက် အားလုံးသည် ထပ်တူကျနေသောကြောင့် မကျေနပ်သေး၍ ဘုရားရှင်အထံတော်သို့ ရောက်လာသောအခါ ဘုရားရှင်သည် "အဓိကရုဏ်း ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ငြိမ်းပြီးပင်ဖြစ်၏၊ သို့သော် ထိုရဟန်းတို့ကိုကျေနပ်စေဘို့ရန် စာရေးတံ ယူစေ၍ များရာ လိုက်ပြီး ဆုံးဖြတ်ကြလေ"ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ["များရာလိုက်" ဟူရာ၌ စာရေးတံဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များအောင် စာရေးတံကို ပါးနပ်စွာဝေရပါသည်။]

(စ) အဆင့်ဆင့် အဆုံးအဖြတ်ခံ ရိုးထုံး

သာသနာတော်ဝယ် ဝိနည်းဆုံးဖြတ်ရာ၌ ဝိနည်းမိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မေတ္တာ ကရုဏာကြီးမား၍ စုဒိတက

www.dhammaransi.com

ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာ အပြစ်မရှိစေလိုသော ဆန္ဒပြင်းပြစွာ ရှိစေရိုးဖြစ်ပါသည်၊ ပစ္စည်းဝတ္ထု ဆုံးဖြတ်ရလျှင်လည်း မိမိစေတနာ လွန်စွာရိုးသား၍ ၂-ဘက်လုံးမနစ်နာ စေလိုသော ဆန္ဒရှိရပါသည်၊ အဂတိ ဆိုလျှင် လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်ရပါသည်၊ ထို့ကြောင့်မိမိအဆုံးအဖြတ်ဖြင့် မကျေနပ်သေးသူကို မဆိုထားဘိ, မိမိဆုံးဖြတ်၍ နစ်နာမည် ထင်ရသူကို အခြား ဝိနည်းမိုရ်အထံသို့ စေလွှတ်ရိုး ရှိပါသည်။ [ပဌမ ပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ (၂၀၀)ဝိနယဓရလက္ခဏာကို ကြည့်ပါ။]

(ဆ) လူ့ရုံး၌ အကူအညီတောင်းရမည်

၁။ ပါစိတ်ပါဠိတော်, ဘိက္ခုနီဝိဘင်း, ဥဒေါသိတ သိက္ခာပုဒ်၌ "သား ၂-ယောက်ရှိသော ဥပါ သကာတယောက်သည် သူ၏ ဘဏ္ဍာထားရာ တိုက်ကို ဘိက္ခုနီသံဃာအား လှူပြီး၍ စုတေ သွားသောအခါ သဒ္ဓါတရားမရှိသော သားက လှူပြီး ဘဏ္ဍာတိုက်ကို မလှူဘူးဟု ငြင်း၍, ထိုဘဏ္ဍာတိုက်ကို ရလိုကြောင်းဖြင့် လူ့ရုံး၌ တရားစွဲပုံကို" ပြထားပါသည်။

၂။ တရားသူကြီးများက ခေါ်၍ ကိုယ်စားလှယ် ဘိက္ခုနီတပါး သွားသည်၊ တရားသူကြီးတို့က "လှူသွားကြောင်းသက်သေဘယ်သူရှိသလဲ"ဟု မေးသောအခါ "အလှူကို သက်သေထား၍ လှူတယ်လို့ တွေ့ဘူး ကြားဘူးသလား"ဟု ဘိက္ခုနီက ပြန်၍မေးလေသည်၊ ထိုအခါ

www.dhammaransi.com

တော်များဝယ် (သာမညဖလသုတ်စသည်၌) "ဓမ္မိကရက္ခာ ဝရဏဂုတ္တိ-တရားနှင့် လျော်သောစောင့်ရှောက်ခြင်း,တားမြစ်ခြင်းဟူသော လုံခြုံမှုစီစဉ်ပေးခြင်း"ဟူသည် မတောင်းဘဲပင် ပေးရသောအကူအညီပင်တည်း။

၂။ ထို့ကြောင့် အစိုးရက တာဝန်ကြေအောင် လုံခြုံမှု ပေးထားပါမူ သူ့တော်ကောင်း များ၌ တော်တော် တန်တန်ဖြင့် အဓိကရုဏ်းမှုများ ဖြစ်နိုင်စရာမရှိပါ။

မှတ်ချက်။ ။[တတိယသံဂါယနာတင်ခဏ်း၌ဓမ္မာသောက မဟာရာဇာသည် ဘုရားအလိုတော် သိအောင်နာယူပြီးလျှင် တိတ္ထိဘာဝမှ သက်န်းဝတ်လာသော ရဟန်းအတု ခြောက်သောင်းကို သူ့ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေး၍ လူဝတ်လဲစေကာ သာသနာတော်သန့်ရှင်းအောင် စောင့်ရှောက်ခဲ့ဘူးပါသည်။]

၄။ ဝိနိစ္ဆယဥပဒေများကို ဝိနည်းတော်နှင့် နှိုးနှောကြခြင်း

ဝိနိစ္ဆယနှင့်ဆိုင်ရာ ပါဠိတော်အဋ္ဌကထာ စကားရပ်များကို ထုတ်ယူပြီးနောက် ဝိနည်းတော်နှင့် ဥပဒေ ၂-ရပ်ကို ယှဉ်စပ်၍ကြည့်ကြသောအခါ—

၁။ ဝိနိစ္ဆယဥပဒေဝယ် ဝိနယဓရ (အနုဝိဇ္ဇက) အဖွဲ့ကို ကြိုတင်၍ ဖွဲ့စည်းထားဘို့ ကိစ္စကို အ

www.dhammaransi.com

တော်ကျယ်ဝန်းစွာ တွေ့ရသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ဝိနည်းတော်ဝယ် ထိုသို့ညွှန်ပြထားသော ဝိနည်းတော်ကို မတွေ့ရပါ။

၂။ သံဃာ့အထံသို့ဖြစ်စေ ပုဂ္ဂိုလ်အထံသို့ ဖြစ်စေ အဓိကရုဏ်းရောက်မှ သံဃာသည် ညွှန်ကြားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါး ၃-ပါးအများက ဆုံးဖြတ်ခြင်း,အမှုသည်တို့ အားကိုးအပ်သော ဝိနည်းဓိုရ်တပါးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုသာ တွေ့ရပါသည်။

၃။ ဝိနိစ္ဆယခုံညီပဒေဝယ် ၂-ဘက် အမှုသည်တို့ အလိုရှိရာ ဝိနည်းဓိုရ်တပါးစီ တင်မြှောက်၍ တတိယမြောက်ဝိနည်းဓိုရ်တပါးကိုလည်း တင်မြှောက်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် (ဃ)အခန်း အပိုဒ်(၂)နှင့် တိုက်ရိုက်ညီညွတ်ပါသည်။

၄။ ဝိနိစ္ဆယ ခုံညီပဒေဝယ် အပိုဒ်ကြီး (၃၆)၌ "နယ်ပိုင်တရားမရုံးတွင် စွဲဆိုရမည်"ဟူသော စကားပါရှိ၏၊ ထိုစကားကိုကား "နယ်ပိုင်တရားမရုံး၌ အကူအညီ တောင်းရမည်" ဟု စကားအသုံးပြင်သင့်၏၊ ထိုတရားသူကြီးသည် တရားဆုံးဖြတ်ဘို့ တာဝန်မရှိ၊ ကူညီ၍ ခုံဖွဲ့ပေးဘို့သာ တာဝန်ရှိပါသည်။

www.dhammaransi.com

၅။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းက ဝိနိစ္ဆယခံဥပဒေကိုသာ လက်ခံ၍ ဝိနိစ္ဆယဌာနဥပဒေကို လက်မခံခြင်းအကြောင်း

(က) ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကိုအုပ်ချုပ်တော်မူကြသောဆရာတော် အဆက်ဆက်တို့သည် အမြဲအားဖြင့် ကိစ္စနည်းပါးမှုကို ရှေးရှုတော်မူကြပါသည်၊ ဂိုဏ်းအတွင်းမှာလည်း အဓိကရုဏ်းမှု အဖြစ်နည်းပါးပါသည်၊ အကယ်၍ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဂိုဏ်းအုပ်,ဂိုဏ်းထောက်များနှင့် ပြီးစေကြ၏၊ ထိုသို့ မပြီးနိုင်၍ မဟာနာယကဆရာတော်ကြီးများထံ ရောက်လာသောအခါ ပြီးရသည်သာများပါသည်။

(ခ) ထို့ပြင်— "ပါဠိတော်၌ အဓိကရုဏ်း ၄-မျိုး"ဟု ခွဲထားသောကြောင့် "ရဟန်းသံဃာတော်များ၌ အမှုအမျိုး အစားတွေ အလွန် များစရာရှိသည်" ဟု တွေးထင်စရာရှိပေ၏၊ သို့သော် "အဓိကရုဏ်း" ဟူသော ပါဠိပျက်စကားသည် "ဆိုင်ရာသမထတို့ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သော အရာ" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ [လူများရန်ဖြစ်သော အခါ ထိပါး ပုတ်ခတ်၍ ရုံးရင်းဆန့်ခတ် ဖြစ်သလို "အထိကရုံး" ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို မပြပါ။]

(ဂ) အဓိကရုဏ်း ၄-ပါးတွင် "ကိစ္စာဓိကရုဏ်း" ဟူသည် ယခုအခါ ရဟန်းခံ ကိစ္စ,

www.dhammaransi.com

သိမ်သမုတ်ကိစ္စ—စသော သံဃ ကိစ္စများ တည်း၊ "ရဟန်းခံကိစ္စ"ဟူသော ကိစ္စာဓိကရုဏ်းသည် ရဟန်းခံကိစ္စ ပြီးသောအခါ ငြိမ်းသွား၏၊ အာပတ္တာ ဓိကရုဏ်း ဟူသည် အာပတ်သင့်ခြင်းတည်း၊ ထိုအာပတ္တာဓိကရုဏ်းလည်း ဒေသနာကြားခြင်း စသော အာပတ်ဖြေနည်းဖြင့် ဖြေပြီးသောအခါ အဓိကရုဏ်းငြိမ်းသွား၏၊ ဓမ္မကိုအဓမ္မဟုငြင်းခြင်း, အဓမ္မကို ဓမ္မဟုငြင်းခြင်းစသော ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်းမှာယခုအခါ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ယခုအခါ ဖြစ်တတ်သော အဓိကရုဏ်း ကား တပါးက တပါးကို ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲခြင်း,ကျောင်းစသော ပစ္စည်းကို သူ့ပိုင်ထိုက်,ငါပိုင်ထိုက်ဟု ငြင်းခုံမှုတို့သာတည်း၊ ထိုအမှုများလည်း လူတရားရုံးများကဲ့သို့ နေ့စဉ်မရှိနိုင်ပါ။

(င) မန္တလေးမြို့ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ တသောင်းခန့်ရှိသည် ဆိုဦးတော့, ထိုတသောင်းတွင် ကျောင်းထိုင် မဟုတ်သော စာသင်သားတို့သည် ၉-ထောင်ခန့် ရှိရာ၏၊ ထိုစာသင်သားတို့ အတွက် လပေါင်း များစွာကြာသော်လည်း မည်သည့်ဂိုဏ်း၌မျှ ထိုအဓိကရုဏ်းမျိုး မဖြစ်တတ်ပါ၊ ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင်

www.dhammaransi.com

လည်း ရာခိုင်နှုန်း ၉၀-မျှ၌ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ [လက်နက်မှုစသော ရာဇဝတ်မှု များမှာ သံဃာတော်များ ဆုံးဖြတ်ခွင့်မရှိ။]

(စ) ထို့ကြောင့် အလွန်နည်းပါးသော အဓိကရုဏ်း အမှုများအတွက် လူတရားသူကြီး များကဲ့သို့ အမြဲရာထူးဖြင့် နေခြင်းကိုငင်း, အမြဲ လခပေး၍ စာရေး-မင်းစေ ခန့်ထား ခြင်းကိုငင်း ရှေးကျင့်ဂိုဏ်းဝင်များ၌ မလို တော့ပါ။

(ဆ) တရံတခါမှသာ စီရင်စရာရှိသော အဓိကရုဏ်း အနည်းငယ်အတွက် ရှေးရှေး ဆရာတော် များသည် မိမိတို့ တပည့် ထဲမှ အရည်အချင်းရှိသူများကို အဓိကရုဏ်း ဆုံးဖြတ်သောအခါ စာရေးမှတ် သားဘို့ ခိုင်းစေကြပါသည်၊ ထိုသို့ ခိုင်းစေ ခြင်းကြောင့်လည်း ထိုတပည့် များသည် ကြီးသောအခါ တရား ဆုံးဖြတ်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်ခြင်းအကျိုး ရှိပါသည်။

(ဇ) ရှေးရှေးက ထိုကဲ့သို့ တရံတခါ ဆုံးဖြတ် ခွင့်ကြုံလာလျှင် ဆွမ်းကိစ္စနှင့် စရိတ်များကို ဆိုင်ရာ မြို့ရွာဒါယကာ ဒါယိကာမတို့ သည် လိုသည်ထက် ပိုအောင်ပင် ရွက် ဆောင်လှူ ရှိကြပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဝိနည်းမိုရ်၏ သွားလာစရိတ်လည်း မလို တော့ပါ။

(ဈ) သာသနာ့ ညွှန်ကြားရေးဝန်၏ လျှောက်ထားစာ၌ သံဃာ့ ဝိနိစ္ဆယ ရုံးပေါင်း (၁၄၀)ဟုတွေ့ရ၏၊ ထိုရုံးများ၌ စာရေးမင်းစေများ အပြည့်အစုံ ထားရလျှင်(သို့မဟုတ် ထားပြီးဖြစ်လျှင်) ထိုရုံးအမှုထမ်း (၂၈၀)ရှိရမည်ဖြစ်၍ ငွေလလျှင် ရုံးလခ (ဝိနိစ္ဆယရုံးသို့ ဝိနည်းမှုရှိများ ကြွလာရသောစရိတ်ပါ) မည်မျှ ကုန်ကျဘွယ်ရှိမည်နည်း၊ ထိုမျှကြီးလေးသော ဘဏ္ဍာတော်တာဝန်နှင့် သာသနာ့ အကျိုးရကို နှိုင်းဆ၍ ကြည့်သင့်ပါသည်။

(ည) ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဝိနည်းတော်သည် "အပ္ပသန္နာနံ ပသာဒါယ, ပသန္နာနံ ဘိယျောဘာဝါယ"နှင့် အညီ မကြည်ညိုသေးသူများကိုကြည်ညိုစေရန်,ကြည်ညိုပြီးသူများကို သဒ္ဓါတိုးပွါးစေရန် ဖြစ်ရကား လူများ၏ အစိုးရရုံးအဆင့်ဆင့်ကဲ့သို့ "မြို့နယ်ရုံး, ခရိုင်ရုံး, နိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယရုံး" တို့၌ရုံးထိုင်၍ "အစိုးရ၏ ဝိနည်းခိုရ်" ဟူသောနာမည်ကို ခံယူခြင်းထက် အဓိကနိကာယ်ပေါ်ခါမှ သံဃာတော်က ရွေးချယ်အပ်သော ဝိနည်းခိုရ်သည် လူရှင်အများ၏ကြည်ညိုမှုကို သာ၍ခံရဘွယ် ရှိပါသည်၊ ဤပြခဲ့သော အကြောင်းများကြောင့် ရွေ့ကျင်ဂိုဏ်းဆရာ

www.dhammaransi.com

တော်များသည် ဝိနိစ္ဆယဌာနကို လက်မခံခဲ့ကြပါ။

(၄) ဝိနိစ္ဆယ ခုံကိုကား (ခေါင်းစဉ် ၃, ဃ, ပိုဒ်ခွဲ ၂-၌ပြခဲ့သော) ဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာနှင့် ညီညွတ်သောကြောင့်၎င်း, ဝါဒချင်း မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း အဓိကရုဏ်း ဖြစ်သောအခါ မိမိဘက်က တရားအမှန်ကျအောင် ပြောဆိုနိုင်သော ဝိနည်းဓိုရ် ၁-ပါးစီကို ကေန်လိုလား အပ်သောကြောင့်၎င်း (လိုလိုမယ်မယ် သဘောထား၍) လက်ခံခဲ့ကြပါသည်။

၆။ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ လက်ခံနိုင်မည့် စည်းမျဉ်း

ဝိနည်းတော်၌ လာသော အနုဝိဇ္ဇက ဝိနည်းဓိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တရားဆုံးဖြတ်ဘို့ရန် တာဝန်ကြီးလေးတော်မူကြရကား အမှုသည်များကို မိမိတို့ဆီသို့ မရောက် ရောက်အောင် သွေးဆောင် ခေါ်ယူဘို့ကို မဆိုထားဘိ, ရောက်လာသော အမှုကိုပင် မလွှဲမရှောင်သာ၍ ဆုံးဖြတ်တော်မူကြရပါသည်၊ ထို့ကြောင့်—

(က) သံဃာ့ အထံသို့ အဓိကရုဏ်း ရောက်လာသောအခါမှ ထိုသံဃာတော်တွင် ဝိနည်းအကျွမ်းကျင်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ကို အနုဝိဇ္ဇက ဝိနည်းဓိုရ် အဖြစ်ဖြင့် ရွေးချယ် စေလိုပါသည်။ [ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ်၌ ရွေးချယ်ပုံကို မှီပါ။]

www.dhammaransi.com

(ခ) ၂-ပါး ၃-ပါးစသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အထံသို့ ဖြစ်စေ, ပုဂ္ဂိုလ်တပါး အထံသို့ ဖြစ်စေ အမှုသည်တို့က ယုံကြည်အားကိုး၍ ဆုံးဖြတ်ပေးရန် လျှောက်ထား လျှင်လည်း ထိုအမိကရဏ်းကို ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိစေလို ပါသည်။

(ဂ) ထို နည်းမိုရ်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမကျေ နပ်၍ နောက်ထပ် အခြား သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ်အထံ အဆုံးအဖြတ်ခံလိုလျှင်လည်း ခံစေလိုပါသည်။ [စူဠဝါ ပါဠိတော်လာ အဓိကရဏ ဝူပသမနသမထ (၂၂၁)ကို ရှုပါ။]

(ဃ) ဇုဒိတက စောဒကတို့ ၂-ဘက်သဘောကျ ဒိနည်းနိုရ်ရှာ၍ ဆုံးဖြတ်ခံလိုကလည်း ဆုံး ဖြတ်ံ စေလိုပါသည်။ [ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပုဒ် အဋ္ဌကထာကို ရှုပါ။]

(င) သံဃာတော်များထံ လှည့်လည်၍ အဆုံး အဖြတ်ခံပြီးသော အမှုကို လူ့ဝတ်ကြောင်တို့ ရုံးတွင် မည်သည့်ရုံးကမျှ ထပ်မံ၍ မစီရင် စေလိုပါ။

(စ) သံဃာ, ဂိုဏ်း, ပုဂ္ဂိုလ် ဒိနည်းမိုရ်များက အကူအညီ တောင်းသောအခါ အစိုးရင်း က တရားသော နည်းလမ်းဖြင့် အကူအညီ ကိုသာ ပေးစေလိုပါသည်။ [ဘိက္ခုနီ-ဥဒေါ သိတ သိက္ခာပုဒ်ကို ရှုပါ။]

www.dhammaransi.com

(ဆ) ဤအကျဉ်းချုပ် နည်းလမ်း ညွှန်ပြချက်များကို ပြင်ဆင်ရေးကော်မီတီက လက်ခံ၍ လိုအပ်သော အနုစိတ် ထည့်သွင်းဘွယ်ကို ထည့်သွင်းလိုက်လျှင် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ လက်ခံနိုင်သော ဥပဒေတရပ် ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(ဇ) ထိုသို့ လက်ခံခြင်းကြောင့် ဝိနည်းမိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဝိနိစ္ဆယဆိုင်ရာ ကိစ္စများအတွက် တာဝန်ပေါ့သွား၍ စာပေပို့ချမှု၌ အချိန်များစွာရခြင်း, စုဒိတက စောဒက တို့မှာလည်း ကောင်းသောအခွင့်အရေးများ ပိုမိုရရှိခြင်း, အစိုးရ၌ ဝိနိစ္ဆယအတွက်ကုန်ကျမည့် ဘဏ္ဍာတော်ငွေကို ပရိယတ်ပဋိပတ် သာသနာအတွက် ပိုမိုသုံးစွဲခွင့် ရခြင်း, အစိုးရရုံး တရားသူကြီးများက သာသနာ့အဆုံးအဖြတ်ကို စွက်ဖက်စရာ မလိုတော့သဖြင့် တာဝန်အသီးသီး ရှင်းလင်းပြီးဖြစ်ခြင်း ဤသို့စသောအကျိုးများရနိုင်ပါသောကြောင့် ထုတ်ဆောင်ပြဆိုအပ်သောဝိနည်းတော်နှင့် အညီ, တာဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များက လျှောက်ထားအကြံပေးကြပါသည်။

၇။ ဒုတိယ စည်းဝေးခြင်းနှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ အမိန့်တော်

၁။ တာဝန်အပေးခံရသော ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဝိနိစ္ဆယ စိစစ်ချက်ကို ၁၃၂၂-ခု

တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်နေ့ ဒုတိယ အစည်းအဝေး၌ တင်ပြသောအခါ သံဃာတော် အားလုံး သဘောတူညီကြပါသည်။

၂။ အားလုံး သဘောတူသောအခါ "အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု" စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နိဂုံးချုပ် ဩဝါဒကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဤစိစစ် ချက် စာတမ်းကို ပို့သင့်ရာဌာနများသို့ ပို့ကြ ဘို့ရန် အမိန့်ပေးတော်မူပါသည်။

www.dhammaransi.com

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ကျမ်းစာများ

အခြေပြုသဒ္ဒါ
သဒ္ဒါတွဲဘက်
ပါဠိသိက္ခာနှင့် (သဒ္ဒါကျဉ်း)
ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ ပ-ဒု
ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ ပ-ဒု
ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ
ကင်္ခါဘာသာဋီကာ ပ-ဒု
ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ပ-ဒု-တ-စ
ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး
ရတနဂုဏ်ရည်
ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
အနာဂတ်သာသနာရေး
သာမညဖလသုတ် မြန်မာပြန်
ဗြဟ္မဇာလသုတ် မြန်မာပြန်
ဘာသာသွေး
ရုပ်ပုံရှင်ကျင့်ဝတ်
ဝိထိနှင့်သုံးချက်စုဘာသာဋီကာ
သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ
အခြေပြုမင်္ဂလသုတ်
ဘေဒစိန္တာဘာသာဋီကာနှင့်
ကစ္စာယနသာရဘာသာဋီကာ

www.dhammaransi.com

ဟံသာဝတီစာအုပ်တိုက်
၃၅၇-ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
တအုပ် ၁-ကျပ်